

1. maj

Savinjski vestnik

Celje, petek 30. aprila 1954

LETO VII. — ŠTEV. 17 — CENA 10 DIN

Uredja uredniški odbor. Odgovorni urednik Tone Maslo. Uredništvo: Celje, Titov trg 1. Post. pred. 123. Tel. 20-87. Ček. račun 630-T-230 pri NB FLRJ v Celju. Tisk Celjske tiskarne. Cetrletna naročnina 123, polletna 250, celoletna 500 din. Izhaja vsak petek. Poštarna plačana v gotovini.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA IN ŠOSTANJSKEGA OKRAJA

OD ANKARSKEGA SPORAZUMA DO BALKANSKE ZVEZE

Predsednik Tito s predsednikom turške republike Ismetom Bayarjem na sprejemu v Ankari.

V bogastvo človeškega snovanja, dela in borbe so vpleteni ostro zarezani dogodki, ki so prekipeli običajno, njim namenjeno merilo in se prelili v simbol človekovega hotenja. Postali so vez, ki povezuje epoko poleg razumske v čustveno celovitost in daje nujnosti svoj človeško-borbeni izraz.

Strelji, ki so polili z delavsko krovjo, davnega prvega maja, čikaške ulice, so mogočno odjeknili v srcu delavskega razreda in popolnoma zgrešili cilj, ki jim je bil namenjen. Namesto strahu so vzbudili borbeno odločnost in ponovno potrdili dejstvo, da se velike stvari porajajo le v krvi in krčih. Kar pa je glavno, nedvoumno so povedali, da obstoja z razrednim sovražnikom samo en način razgovora — boj.

Od takrat do danes je zgodovina napravila gigantski korak naprej. Korak, ki ni bil lagodno sprehajanje. S trpljenjem nasičene sanje in stremiljenja so dobile stvarno obliko, postale so resničnost.

Socializem je postal osnovno geslo, neposredna potreba XX. stoletja, ključ do miru in sožitja med narodi. Delavski razred je pa prerasel v stvarnega hegemonu in direktnega oblikovalca iste zgodovine, ki mu jo je nekoč pisal frak in talar.

Mučeniška pot k svobodi še vedno ni dopolnjena. Tlačen od Nairobija do Gvajane, od Madrida do Indokine se

Fran Roš:

PRVOMAJSKA

Zastave rdeče kakor kri so zavihrale v prvi maj, v svobodo naših novih dni, v pomlad, ki se smehljala nam zdaj.

Zastave rdeče nam plamte kot naših src ognjeni žar, o zmagah ljudstva govore, ki zdaj je sebi gospodar.

Le delu čast in vso oblast, na njem nov svet zgradi se naj, pravica v njem bo naša last! Živi naj srečni prvi maj!

še borijo za svoje osnovne pravice, utopljene v solzah in trpljenju. Se vedno barva kri tistih, ki jih je večina, pločnike in zemljo. Nacionalni boj je postal istoveten z razrednim. Thompson-gumi na Malaji, pendreki v Milanu in Trstu ter kundaki Guardie-civil v Barceloni imajo iste gospodarje. Gospodarje, ki so dobili svoje nenaravne in nujne zavezničke v nagajki in ječah Lubijanke in Sibirije.

Zavezniški reakcije in smrti. Čim bližji je dan, ko bo prelita kri delavcev in tlačnih le še boleštni spomin na ponosne, pretekle dni, tem trši bodo udarci in tem odločnejši bo odpor.

Socializem ni darilo, ni cilj, ki se bliža sam po sebi, ampak je cilj, ki je vreden borbe in je le z borbo dosegljiv. Prelep je, da bi bil lahko podarjen.

Geslo: Proletarci vseh dežel združite se — svobodni ali nesvobodni, je živo kot le kaj in aktualno kot včeraj in jutri.

Delavski razred Jugoslavije je dosegel uspehe, ki jim ni enakih. Postal je Severnica napredka in miru. Gospodar v svoji državi, gospodar nad proizvodnimi sredstvi in dobrinami, si piše svojo usodo sam in zahteva zase v mednarodnem merilu tisto spoštovanje, ki ga daje drugim.

Delavsko samoupravljanje in resnična demokracija na ekonomski podlagi je postavila delovne ljudi Jugoslavije v avantgardne pozicije napredka in zato so njihovi uspehi, uspehi vsega proletariata.

Ne le, da je dan, ki vzhaja pred nami velik in svetel, že zavest sama, da na čelu krčimo pot, nam mora odtehtati vse tisto, kar za to pot žrtujemo. Naša enotnost, zaupanje in ne zahtevajo ničesar od nas, da bi se pred nami res naš in da mu bo jutrišnji enak.

Vsako leto ob istem času, ob prazniku dela, se ne poklonimo le spominu borbe, ampak se uvrstimo predosem v silno armado proletarcev — ljudi današnjega in jutrišnjega dne. V paradu pregleda borbenih sil, ki nosijo kot Atlant družbo na svojih ramennih, ji dajejo življenje in ne zahtevajo ničesar drugega kot to, kar ustvarijo.

Delavski razred Jugoslavije s posebnim ponosom in elanom praznuje ta dan — ki je res njegov dan. Vse kar Jugoslavija danes v mednarodnem življenju pomeni — njen glas je tehten in glasen — so ji dale delavske roke. Delavske roke so zbrisale rahitično zgradbo preteklosti, očistile obličje domovine in negovale tisto, kar je bilo v starem dobrega. Njih je delo in njih je oblast.

Naj živi 1. maj — mednarodni praznik dela.

Naj živi solidarnost mednarodnega proletariata.

Naj živi delavska samouprava in demokracija delovnih ljudi.

Bili smo globoko prepričani v pristranost sprejema in ljubezen, s katero je bil naš predsednik republike obkrožen za časa svojega obiska v prijateljski Turčiji. Tople manifestacije, ki so mu jih priredili od njegovega prvega koraka na turško zemljo pa vse do vrnitve, potrjuje to. Turški narod je pokazal, da si zelo želi prijateljstva jugoslovanskih narodov.

Mnogoštevilni elementi se ideo v ta lep primer medsebojnega razumevanja. Ko so nekoč vprašali Kemala Atatürka

kaj pomeni moderno, je odgovoril, to pomeni biti človek. Na tej osnovi današnja Turčija vodi že tridesetletno borbo, da bi človeka odtrgala od teme sultanskega polumeseca. Pohodili so se, sneli feredže, preteklost je včasih s surovo silo bila vržena tja, kamor je spadala — v muzej. Sneli so zastore sultanskih dvoran, odprli so dvoranske zakladnice. Trideset let že traja borba, polovico človeškega življenja prebija Turki v borbi s stoletji. Plod te borbe je današnja Turčija.

Turčija danes koraka v izenačenem ritmu časa, v katerem živimo. Lahko se reče, da je tudi to element, ki doprinese k razumevanju med našimi in turškim narodom. Tudi mi smo zavzemali kamen za kamnom in danes prav tako podiramo zaostalost, ki so jo v stoletjih tako sebično gojili. Borba za človeka je bila smiselna in vodilna nit obeh, po času in razmerah tako različnih revolucij. Prijateljstvo, ki je bilo upejeno v težkih trenutkih skupne nevarnosti od agresorjev, prijateljstvo, ki je pretkano z mnogimi skupnimi interesi, je kljubovalo mnogim burjam, in v spopadu z njimi bilo vse močnejše. To je bila logična pot treh balkanskih narodov, ki so za ceno lastne krvi dobro vedeli kaj pomeni svoboda. Na tej osnovi je prišlo do obiska predsednika republike tovariša Tita v Turčiji. Ta obisk je po svojem značaju prešel okoli manifestacije. To najbolj potrjuje skupni komunistični. Zgodovina miroljubnih narodov ne bo mogla mimo tega dogodka, da ga ne bi zabeležila kot svetlo sled v času, ki je bil poln temnih oblakov.

V komunistični med drugim stoji: Politični položaj v svetu še vedno zahteva vedno tesnejšo in precizno sodelovanje med državami, ki so privržene ideji miru. To dejstvo postavlja v ospredje potrebo, da se izpopolnijo in razvijajo obrambne organizacije, ki imajo za cilj ohranjanje miru in ojačanje neodvisnosti. Samo, če bi se to sodelovanje še bolj okrepilo, bodo nastale možnosti učinkovitega popuščanja v težki mednarodni situaciji.

V tem smislu kaže ankarski tripartitni sporazum, da je to instrument prvotnega značaja, katerega moč bo vse bolj in bolj rasla. To pa toliko prej, ker je ta sporazum sklenjen na trajnih potrebah intimnega sodelovanja na vseh področjih in ne samo zaradi nujnosti trenutnega stanja.

Sporazum je bil zaključen v duhu zveze. V tej smeri se je do danes razvi-

jala vsa dejavnost okoli njegove ustitavitve. Zaradi tega je prišel čas, da se tudi formalno spremeni v zvezo, kar je samo še vprašanje oportuniteti.

Ce pogledamo na stotine raznih kombinacij, s katerimi hočejo dokazati razni politiki, da so za mir med narodi, se človek ne more otresti vtisa, da tekaajo za neko čarobno formulo, ki bi dala svetu mir. »Čarobna formula« za mir, če nekdaj res mir želi, je čisto enostavna. Besede iz komunikacije ob obisku maršala Tita v Turčiji to najbolj potrjujejo. Te besede so dragocen dokument za razmišljanje o tem, da za mir ni treba iskati nobenih čarodajnih formul, temveč da je potrebna le iskrenost, težnja za sodelovanjem in enotnost v pogledu obrambe lastne suverenosti na podlagi spoštovanja brez vsakih skritih namenov.

Ankarski sporazum stopa v novo fazo razvika. Kot je rečeno se bo spremenil v formalno zvezo. Miroljubno človeštvo z veseljem pozdravlja ta korak, ker ima tudi razloge za to. Ravno Ankarskemu sporazumu gre zahvala, da so bile odstranjene razne nevarnosti, ki so se kopičile prav na Balkanu. Bodoča zveza se bo odločno postavila po robu s pet milijonsko armado, če bi agresor ogrožal mir in suverenost katerekoli izmed članic. Zveza bo predstavljala steber enotnosti moči, bo prvotne važnosti in ob njej se bo zamislil vsak, ki bi hotel iz Balkana ponovno narediti sod smodnika.

Predsednik Jugoslavije Josip Broz Tito se je vrnil iz prijateljske Turčije. Vrnil se je z uspešnega potovanja, in kmalu ga bomo spet v mislih spremljali, ko bo odšel na obisk v prijateljsko Grčijo. Z veliko nestrpnostjo pričakujemo obisk predsednika Turčije Bayarja, ki bo obiskal našo državo kot gost maršala Tita.

Tri svobodoljubne države so združene v trden stolp prijateljstva in nemajhnega miru na Balkanu.

„ŠTAJERSKA V BORBI“

V Celju in okolici se že resno pripravljajo na proslavo štajerskih partizanov na Ostrožnem

OKRAJNI ODBOR ZVEZE BORCEV PRED VAŽNIMI NALOGAMI. GLAVNO SKRB BODO POSVETILI VZGOJI PARTIZANSKIH OTROK IN OBNOVI OPUSTOSENH KRAJEV. — SKORO V VSEH OBČINAH CELJSKEGA OKRAJA SO ŽE POSTAVILI ODBORE ZA ORGANIZACIJO PROSLAVE »ŠTAJERSKA V BORBI«.

V torek, dne 27. aprila je bila seja okrajnega odbora ZB, na kateri so obravnavali važna vprašanja, ki jih bo morala organizacija reševati v zvezi s pripravami na velik partizanski tabor, ki bo 5. septembra na Ostrožnem pri Celju. Sestavili so tudi več komisij za izvrševanje nalog, ki spadajo v delokrog organizacije Zveze borcev. Komisija za partizanske otroke, ki bo skrbela za vzgojno in gmotna vprašanja otrok padlih borcev, bo vodil Joško Rozman. Ta komisija bo imela več podkomisij. Podkomisija za taborenja se bo brigala za zdravstveno stanje otrok in za taborenje zdravja potrebnih otrok. Podkomisija za dodeljevanje štipendij bo skrbela za pravično delitev štipendij partizanskim otrokom, ki nimajo sredstev za šolanje. Podkomisija za šolske uspehe bo v prvi vrsti pomagala zaostalim otrokom, usmerjala jih bo v razne šole ali pa v praktične poklice. Partizanski otrok je v celjskem okraju 850 in v Celju 118. Zato je predvidena v okrajnem proračunu dokaj visoka postavka 10 milijonov in v mestnem 5 milijonov dinarjev, ki je namenjena v glavni šolniju gmotni in zdravstveno šibkih partizanskih otrok. Da bodo ta sredstva pravično razdeljena, bo skrbel okrajni odbor ZB, na podlagi ugotovitev komisij.

Na seji so tudi ustanovili komisijo za spomenike in ureditve grobišč, ki jo vodi Helena Borovšakova, komisijo za grošnje in pritožbe, ki jo vodi Anton Grm, komisijo za zbiranje zgodovinskih dokumentov iz NOB, kateri načeljuje Borut Rajer, komisijo za izvenarmadno vzgojo, ki jo predseduje narodni heroj Drago Maslo in komisijo za obnovo, ki jo vodi Franc Teržan. Ta komisija bo imela zlasti odgovorno nalogo, saj bo ona predlagala, koliko in kje bo dobljen denar za obnovo in okupatorju razdeljenih domačij. V to svrhu je na razpolago 40 milijonov din, v pošte pa bodo prišli še do sedaj neobnovljeni domovi, predvsem na Kozjanskem in v nekaterih krajih Savinjske doline, kjer je okupator povzročil največ škod.

Na seji so sprejeli tudi sklep, da bodo od pobrane članarine zadržale osnov-

ne organizacije ZB 30%, 45% bo zadržal okrajni odbor, 25% pa bodo odvajali Glavnemu odboru ZB.

Nato so razpravljali o že izvršenih nalogah in o nadaljnjem delu za proslavo na Ostrožnem. Priprave v okrajnem merilu tudi 9-članski okrajni pripravljalni odbor, ki mu predseduje Stane Sotler. Skoraj po vseh občinah so že postavili tudi občinske pripravljalne odbore, ki bodo skrbeli za čimvečji obisk na proslavi ter prirejali manjše krajevne proslave. Za 22. julij, na Dan vstaje, bodo v vseh večjih krajih priredili proslave in organizirali več partizanskih patrolj.

Ker pričakujejo na Ostrožnem zelo visoko udeležbo, saj predvidevajo samo iz celjskega okraja 20.000 ljudi, ki bodo prišli z avtobusi in kamioni, bo ureditev prometa ena najtežjih nalog, s katero se bo moral spoprijeti pripravljalni odbor.

Okrajni odbor ZB je te dni izdal vsem občinskim odborom ZB navodila za pripravo tega velikega zborovanja štajerskih partizanov. V njih je poudarjeno, da naj takoj ustanovijo v vseh občinah in naseljih pripravljalne odbore. Navodila predvidevajo, da se naj proslave udeležijo najmanj 50% vseh ljudi. Dalje priporočajo odborom ureditev spomenikov in grobišč ter da do proslave zaključijo s pisanjem kronik. Navodila predvidevajo tudi okrašitev naselij in organizacijo prometa, organizacijo proslav občinskih praznikov, patrolj in obiskov partizanskih krajev. Do 15. maja pa morajo organizacije poslati okrajnemu pripravljalnemu odboru približno število udeležencev proslave.

Naš list bo v vsaki številki do proslave priloževal v posebni rubriki »Štajerska v borbi« vse dogodke, ki so v zvezi s to proslavo. Hkrati bo objavljati tudi razne spomine iz partizanskih dni in partizanske dogodke na Štajerskem. Uredništvo pričakuje, da mu bodo pri tem delu nudili bivši borci in pripravljalni odbori pomoč. Le tako bo tudi naš list lahko dal dostojno priznanje spominu na težke in slavne dni Štajerske v borbi.

-ma-

OB NAJVEČJEM DELAVSKEM PRAZNIKU 1. MAJU ČESTITAMO VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM, VSEM POLITIČNIM IN DRUŽBENIM ORGANIZACIJAM, USTANOVAM, KMETIJSKIM ZADRUGAM TER VSEM DELOVNIM LJUDEM MESTA IN VASI.

ŽELIMO, DA BI TUDI V BODOČE PRISPEVALI ČIMVEČ ZA BLAGINJO IN RAZVOJ NAŠE SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE, DA BI SE BOLJ POGLOBILI SOCIALISTIČNO DEMOKRACIJO IN DELAVSKO SAMOUPRAVLJANJE TER NA TA NAČIN UČVRSTILI NAŠO DRŽAVO ZA VSE NAPORE, UČVRSTILI NJENO NEODVISNOST IN NJENO BORBO ZA MIR IN SOŽITJE MED NARODI!

OKRAJNI KOMITE ZKS OKRAJA CELJE
OKRAJNI ODBOR SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNIH LJUDI OKRAJA CELJE
OKRAJNI SINDIKALNI SVET CELJE

Našim sodelavcem, naročnikom in bralcem ter vsem delovnim ljudem čestitamo k prazniku dela!

KOLEKTIV »SAVINJSKEGA VESTNIKA«

Velika udeležba Celjanov ob proslavi ustanovitve Osvobodilne fronte

V ponedeljek zvečer se je v dvorani Narodnega doma zbralo veliko število Celjanov. Doslej se še ni zgodilo, da bi na kakršnokoli proslavo v tej dvorani prišlo toliko ljudi. Dvorana je bila nabito polna, prav tako balkoni, na hodnikih med sedeži so ljudje stali. Celozunaj pred vrati na hodniku in stopnišču je ostalo veliko ljudi, ki so ves čas stali poslušali spored.

O pomenu trinajste obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte Slovenije je govoril tovariš Sveličič. Opisal je vso veličastno in zmagovito pot Osvobodilne fronte od njene ustanovitve, dne 27. aprila skozi težko in krvavo borbo slovenskega naroda ob strani vseh jugoslovanskih narodov, do popolne zmage nad okupatorji, domačimi iz-

dajalci in nad izkoriščevalci, ter v težkem, toda niti manj zmagovalnem času obnovo in graditev socializma.

Njegovemu govoru je sledil koncert celjskih pevskih zborov. Ta prireditev je bila edinstvena za Celje. Nikoli še nismo slišali toliko različnih zborov za povrstjo na en sam večer. Najprej je nastopil moški zbor Delavskega prosvetnega društva »Svoboda«, pod vodstvom Borisa Ferlinca. Zapeli so Danovo Zastavo Partije, Aphovo Bilečanko, Pregljevo Dekle moje, in Kuharjevo Vrtec ogradila bom.

Zenski zbor »Svoboda«, ki ga vodi tov. Anton Teržan, je zapel Vodopivčovo Izgubljeni cvet, Simonitičjevo Črček na vrtu, Ljubljanskega dneva nam pripelje (Nadaljevanje na 2. strani)

Pogled na svet

Vse človeško pelanje, garanje in uživanje sestoji iz samih čudnih disharmonij, samih neuglasnosti; vsakdo vleče v svojo stran, v ničemer si ljudje niso enih misli, vsi napor se usmerja v to, da bi si narodi ne bili tako navzkriž v delu in nedelu. Pisani in mnogi, lični teater sveta nam ponuja večkrat kaj komično dogajanje, posebno kadar gre pravda za razne kolonialne pravice in meje. Poglejmo na priliko, zadevo z Indokino, osiše sodobnih političnih problemov na našem planetu. Naj bo tam že kakorkoli z Bao Dajem ali s Ho Si Minhom, francoske meje gotovo ne potekajo tam nekje v jugovzhodni Aziji. In če so že potekale doslej, ne morejo obstati več, čim je bakla nacionalne revolucije razvnela v Indokini ogenj domovinske zavesti in volje po neodvisnosti. In vendarle! Francoski vladajoči kliki gre zelo težko v glavo, da so se časi spremenili. Na manj krvavi način se je to pokazalo v pravdi za francoska posestva v Indiji, kjer se je Laniel v svojem pismu Indijcem razkril kot zelo kratko viden pristaš neokrnjenega kolonialnega imperija, ki ga je Francija primeštarila v zadnjih 200 letih.

Na misel mi prihaja neka pesem, ki jo je na čast in slavo francoskih padalcev pred nekaj leti zložil sam Paul Claudel, diplomat in književnik, čigar ime se je iz obeh razlogov pred zadnjo vojno vedno s spoštovanjem izgovarjalo. Ta vatikanski agent, ožarjen z gloriolo samosvojega francoskega klerikalizma, je francoske padalce v Indokini primerjal vojščakom nadangela Mihaela, ki bodo strli sovraga Francije in katoliške vere. Ostareli Paul Claudel je bil slab prerok. Stvari se ne obračajo tako, kakor si jih je v svoji verski zamaknenosti zamislil ta francoski nesmrtnik. Mnogo se govori o tem, da Francija sploh ne bo imela več glavne besede v Indokini, v kolikor jo zdej, dokler teče tam kri mladih francoskih mož, še ima. Podpredsednik Nixon, Eisenhowerjev pomočnik za azijska vprašanja, je dajal zadnji teden čudne izjave o intervenciji v Indokini, če bi se francoski ekspedicijski zbor umaknil, olepšal spet to izjavo, da si ameriška politika prizadeva mirno urediti indokinsko vprašanje, na drugi strani pa so ameriški emisarji osnovali azijsko varianta NATO, severnoatlantskega pakta, ki naj bi v jugovzhodni Aziji zvaril novo ameriško vojaško os, kakršna v Prednji Aziji že drži od Pakistana do Anatolije. Dien Bien Fu, Verdun jugovzhodne Azije, pa se menda že majo. Do ženevske konference pa je le držal. Zato je poskrbela tudi učinkovita ameriška pomoč.

Ženevska konferenca se bo verjetno uršila v zelo vroči atmosferi. SZ je poskrbela zato s posebno noto, v kateri ponovno terja značaj pete velesile za LR Kitajsko, s čimer je na dnevi red že postavljen peklenski stroj, ki ga lahko tempirajo na poljuben čas. Dulles je tej noti navkljub energično izjavil, da Ženeva ne pomeni sestanka petih velesil, marveč konferenco o Koreji in Indokini. Za Dullesa ni govora o tem, da bi LR Kitajska nastopala kako drugače kot obojeni agresor. Na svetovnem diplomatskem obzorju ni videti človeka, ki bi podobno kakor Bertelot na pariški konferenci leta 1919 razporedil države na kategorije in jih po izbiri klical na seje, zdej te zdej one, a tako, da bi varoval ugled velesil, spoštoval pa tudi pravice manjših držav. Tudi v mednarodni kurtoaziji so nastopili drugačni časi in svet se ne vrti ravno tako, kakor navira Dulles. Če je svet pristal na Nehrujevemu predlogu, naj velesile in prizadete manjše države vzpostavijo neodvisno Indokino, potem to pomeni, da obenem z Nehrujem obsoja tuje vmešavanje v indokinske zadeve s severa, z vzhoda in juga.

Kako je »bitva vroča« v tem delu sveta, se vidi tudi iz izjave filipinskega predsednika Magsaysaya, da bodo ZDA branile neodvisnost Filipinov v vsakem primeru. Da SZ ni nedolžna, se vidi iz obnašanja sovjetskega vodstva v zadevi Petrov. Kateri največ bi verjel, da bo velesila pretrgala diplomatske stike s tako celino, kot je Avstralija, samo zaradi nekakega skromnega kriminalca? In da bo zaradi njega odpovedela milijardne kontingente avstralske volne, ki jih je doslej SZ leto za leto odkupovala!

Vedušje, ki se zbira nad ženevskim nebom, je skušala razvedriti Eisenhowerjeva izjava o krepitvi Amerike in vzajemnem miru, ki naj ga narodi sklepajo zato, da jim ne bo vsiljen tak mir, kakršnega je naklepal Hitler. Amerika, da ne najema narodov za to, da bi jih v spopadu s SZ izrabila, marveč zato, da bi svetovni mir zagotovila. To so sicer lepe besede, toda dejanskega stanja prav nič ne olepšajo, kajti prav tako lepe besede se slišijo tudi na nasprotnem bregu. Bolni so tisti prav tako, ki se preobdajajo, kakor tisti, ki strdajo, bi ugotovila brijtna Nerissa v Shakespearovem Beneškem trgovcu. Rez, nečimernosti in lakomnosti je na obeh straneh dovolj, da se množice tresejo za mir.

Kam naj denemo Scelbino izjavo o Trstu v zvezi z EOS? Scelba je kakor Pella grozil z vojno v isti časi, ko je naša država dala ponovno izjavo o našem miroljubnem stališču. Radi verjamemo, da Italiji ne gredo v račun

Svet za gospodarstvo celjskega okraja je razpravljal o družbenem planu

ZAGOTOVITEV POSEBNIH PRAVIC
MESTA CELJA

Na seji Sveta za gospodarstvo za okraj Celje, ki jo je vodil njegov predsednik tovariš Miran Ovenk, so sprejeli predlog družbenega plana. Prvi podatki s te seje so naslednji:

Družbena proizvodnja celjskega okraja je preračunana na 14 milijard 810 milijonov dinarjev, medtem ko znaša ves narodni dohodek 13 milijard 415 milijonov dinarjev.

Okrajni proračun bo imel 630.574.740 dinarjev dohodkov in enako vsoto izdatkov. Med izdatki so potrebe za prosveto in kulturo na prvem mestu ter znašajo 208 milijonov dinarjev. Tu je treba poudariti, da pridejo v področje okraja ustanove, ki ne služijo samo mestu: obe gimnaziji, učiteljske, ekonomska srednja šola in industrijska kovinarska šola.

Za investicije je predvidenih 140 milijonov dinarjev, pri čemer je všteti tudi kredit iz zveznega in republiškega sklada. Okraj sam bo prispeval nekaj nad 100 milijonov dinarjev. Iz vseh teh sredstev bodo predvsem podprli obnovo Kozjanskega s 40 milijoni dinarjev, 32 milijonov je predvidenih za zdravstvo,

30 milijonov za prosveto in 17 milijonov za ceste.

Posebna skrb bo veljala kmetijstvu. Izvedli bodo melioracijo Ložnice, gradnjo silosov in gnojnih jam in mehanizacijo državnega in zadržnega sektorja. Z oskrbo z umetnimi gnojili, uporabo zaščitnih sredstev se bo proizvodnja v kmetijstvu dvignila za okoli 5 odstotkov. Davek se bo odmerjal po katastru, vendar ga bo treba uravnati po dejanskem stanju zemeljskih površin.

Industrijska proizvodnja se bo v okraju znatno povečala. Zaposlila bo okoli 1000 delavcev več kakor doslej. Proizvodnja v rudnikih se bo povečala za 4 odstotke, dalje Cinkarna z novimi napravami za izkoriščanje žveplenega dioksida. Z izdelovanjem novih proizvodov bo kovinska industrija napredovala za 11 odstotkov.

Posebne pravice mesta Celja so zaimenjene tudi v družbenem planu. Od vseh dohodkov iz gospodarstva bo mesto prejelo 95 odstotkov, pri ostalih dohodkih pa bo obdržalo 100 odstotkov.

Podrobnosti o družbenem planu bomo poročali obširneje, ko bo predlog predložen okrajnemu ljudskemu odboru.

Problemi socialističnega sektorja pri izvajanju novega zakona o obrtništvu

Na zadnji skupščini sindikata obrtnih delavcev so razpravljali o razvoju socialističnega sektorja obrti.

V Celju se kaže potreba po večjem razvijanju socialističnih obrtnih obratov, predvsem kovinske stroke. Majhne so kapacitete v ključavničarski stroki, pa tudi v kleparstvu. Gradbena podjetja nimajo lastnih delavnic zato dostikrat zaključne gradnje zaostajajo. Z ustanovitvijo socialističnih obrtnih obratov bo ta vrzel lahko izpolnjena, istočasno pa bodo privatniki dobili konkurenco. Na ta način bodo tudi potrošniki lahko dobili obrtnika za manjša popravila, katerih se sedaj privatniki izogibljuje, češ da se ne izplača.

Podobno je tudi v lesni stroki. Še vedno je premalo mizarskih delavnic, ki bi delale po naročilu in po želji potrošnikov. Bilo bi treba najti potrebna sredstva za razširitev obstoječe mizarske delavnice ter ustanoviti še

privatni obrti. Še vedno obstajajo obrtne delavnice privatnega sektorja, ki zaposlujejo večje število delavcev, kot je po uredbi določeno. Na pričujočem sestanku je bil iznešen predlog, koliko delavcev naj bi smeli zaposliti v posameznih strokah privatni obrtniki. Predlog so predložili Mestnemu ljudskemu odboru Celje. Enoglasno so sprejeli sklep, da naj Mestni ljudski odbor prepove izvrševanje obrti v civilski stroki vsem privatnim obrtnikom.

Izneso se tudi predlog, da bi pri bodoči skupščini obrtne zbornice upoštevale predvsem kandidate za vodilna mesta v obrtni zbornici iz vrst socialističnega sektorja obrti. Tako bi se problematika socialističnega sektorja čim bolj obravnavala, saj ima le ta veliko vlogo pri razvijanju družbenih odnosov v drobni blagovni proizvodnji. Predlog, da naj inšpekcija za delo posveča enako skrb tudi obrtnim obratom, kot to dela na področju industrije, je bil tudi ugodno sprejet. Večkrat se dogaja, da še vedno nekateri zaposlujejo delovno silo brez kolektivnih pogodb, da ne-

Ob celjski gledališki slovesnosti je bila zbrana vsa slovenska gledališka javnost

V soboto popoldne je z odkritjem spomenikov Josipu Drobničju in Rafku Salmičju bil zabeležen v celjski kulturni zgodovini znamenit dogodek. V foyeru gledališča se je ob 5. uri popoldne zbralo veliko število uglednih gostov k slavnostnemu odkritju. Navzoči so bili najvidnejši predstavniki političnega življenja v Celju, tovariši Simonič, Olga Vrabčeva, Helena Borovšakova, Anton Askerc, predsednik okraja tov. Riko Jerman in mnogi drugi predstavniki političnih organizacij ter upravnih organov oblasti. Navzoči so bili tudi številni gostje iz Ljubljane, Maribora ter ostalih krajev Slovenije. Med njimi naj omenimo Hinka Nučiča, igralca iz Zagreba, ki je dolgo časa deloval v Celju, Valo Bratino iz Ljubljane, dr. Vladimirja Kralja, profesorja na Akademiji za igralsko umetnost, upravnika gledališča za Slov. Primorje tov. Hönna, Petra Maleca, režiserja Okrajnega gledališča v Ptuj, Janka Liška, predsed-

makete odrskih scen, kipi, zastava pevskega društva in še najrazličnejše dragocene vrednosti s tega področja. Zdi se, da je prostor nad odrom nekoliko neprimeren za takšen muzej, ker bo javnosti v bodoče precej nepristopen. Bilo bi zaželeno, da bi ves ta material preselili v kakšen javen prostor, kjer bi ga lahko obiskovali ljudje, ne da bi s tem motili gledališko delo v stavbi.

Stari prijatelji so se srečali

Prisrčen je bil prizor, ki se je ponavljal ves dan. Srečevali so se stari znanci ki so v preteklosti nastopali na celjskem odru in se potem razšli po vsej domovini ali pa do svoje starosti vneto sodelovali v celjskem kulturnem življenju. Tu smo srečali Hinka Nučiča, Valo Bratino, Ivana Spindlerja, Meto Baše-

Celje je dobilo dva nova kulturna spomenika v foyerju Mestnega gledališča. Levo Rafko Salmič, desno Josip Drobnič. Oba kipa je izdelal akad. kipar Ciril Cesar.

nika Ljudske prosvete Slovenije, dalje Branka Rudolfa, Bogo Teplyja, Herberta Gruna, Janeza Zmauca. Težko bi bilo naštet vse osebnosti, ki smo jih v Celju na ta dan z veseljem pozdravili. Sleherno gledališče v Sloveniji je poslalo svojega zastopnika, navzoči so bili številni novinarji in kritiki, zastopniki celjskih gospodarskih ustanov, kulturnih društev in organizacij ter veliko število celjskih kulturnih in javnih delavcev.

Ob otvoritvi spomenika so govorili: upravnik Mestnega gledališča tov. mag. Fedor Gradišnik, predsednik Sveta za kulturo in prosveto za okraj Celje tov. Anton Askerc in pisatelj, dramatik in kritik tov. Fran Roš, ki je spomenika tudi odkril.

Po odkritju spomenikov so se navzoči gostje podali v prostor nad odrom, kjer je bil urejen gledališki muzej. Muzej je prekosil pričakovanja, saj je bil zelo smotno urejen in vsebuje zelo bogato zbirko materiala od prvih začetkov gledališke delavnosti v Celju. Ta muzej ne predstavlja samo pomembno pridobitev za Celje, marveč za vso slovensko kulturno javnost. Po vitrinah so razporejeni razni spomini na živahno narodno delo Slovencev v Celju v stari Avstriji, tu so fotografije raznih prireditelj, portreti takratnih igralcev, rekviziti, rokopisi dramatikov kot so bili Josip Drobnič, Bratko Kreft, Fedor Gradišnik in Fran Roš, dalje lepaki, albumi s slikami povojnih predstav,

vo, Miro Karlovškovo, Vero Založnikovo, Ivana Prekorška, Mirka Megliča, Maksa Reša, Toneta Kurnika, Mravljak Franca in Marto, dr. Hrašovec Milka in Sandorja, Karla Perca, Drovnik Enrika, Velušček Cirila, Peca Segula, dr. Rudolfa Doboviška, dr. Radovana Brenčiča in mnoge druge predstavnike stare generacije. Če bi hotel naštet vse tiste, ki so sodelovali v celjskem gledališču zadnja leta pred vojno in po vojni bi gotovo naneslo lepo kopico imen, zato naj oprostijo, saj jih Celjani srečujemo in poznamo.

Zvečer je bila slavnostna predstava Linhartovega Matička, ki jo je režiral režiser Andrej Hieng. Predstava je žela polno priznanje občinstva, ki je za celjski igralski kolektiv bilo malce nenavadno. Tu je bilo ogromno število nekdanjih pa tudi sedanjih igralcev, režiserjev in kritikov. Zato pomeni njihovo priznanje za igralce temvečji uspeh.

Mladinski pevski zbor I. gimnazije priredi v sredo, 19. maja svoj redni

LETNI KONCERT pod vodstvom ravnateljca Glasbene šole prof. Kuneja Egona. Vstopnice so že v predprodaji v Glasbeni šoli.

OKRAJNO GRADBENO PODJETJE „OGRAD“ v Celju

obvešča vse investitorje in ostale poslovne prijatelje, da se je naše podjetje preimenovalo v Gradbeno podjetje

»Savinograd« v Celju

Kolektiv podjetja čestita k delavskemu prazniku 1. maju vsem delovnim ljudem širom naše domovine.

en podoben obrat. Privatni sektor bo v tem primeru moral zmanjšati delovno silo, ki se bo vključila v socialistični sektor obrti.

Tudi mehanična delavnica je potrebna razširitve, da bo mogla vsaj za enkrat povečati zmoglost obratovanja. Misliiti je treba tudi na ustanovitev nove slikarsko-plesarske delavnice. Kader za to delavnico bi dala že obstoječa plesarska delavnica.

Do danes še ni urejeno vprašanje glede zaposlitve števila delovne sile v

pravilno odpuščajo delovno silo in krivično plačujejo izvršeno delo. Razpravljali so še o delu podružnic in sprejeli mnogo koristnih sklepov.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Velika udeležba Celjanov ob proslavi ustanovitve Osvobodilne fronte

lji žar in Kuharjevo Jutri gremo v napad.

Moški zbor SKUD »Ivan Cankar«, ki ga vodi tov. ing. Rudolf Segula, je zapel Venturinijevo Mi smo ubežniki, Foersterjevo Spak, Mirkovo Pomlad in Jerebovo Planinam.

Mešani zbor SKUD »Franco Prešeren«, ki ga vodi prof. Jurče Vreže, je zapel Vodopivčev Na posavju, Grumovi Prekmurski narodni pesmi in Vrabčev Bilečanki.

Komorni moški zbor pod vodstvom prof. Egona Kuneja je odpel Venturinijevo pesem Talcem, Bučarjevo Sam, Maroltovo Moja kosa in Miloševičevo Ne sedi Džemo.

Občinstvo je pevce vsakokrat bogato nagradilo z aplavzom tako, da se je prava obletnice Osvobodilne fronte združila z enim od nepozabnih pevskih koncertov.

T. O.

Glasbenik Korun Fran-Koželjki, njegovo življenje in delovanje

(Konec)

Glasbenika Koruna Frana je vse življenje spremljalo stremenje, da bi svojemu narodu čimveč nudil in da bi ga pomagal izobraževati. Iz tega stremljenja so zrastle njegova pedagoška dela: violinska in citrarska šola. Obe šoli predstavljata pionirsko slovensko delo, izdani pa sta bili pri Schwentnerju, in sicer citrarska že leta 1897, 4 zvezki, v Brezicah, violinska pa leta 1910 v 2 zvezkih v Ljubljani. Avtor je pripravil tudi 4. zvezek violinske šole, ki pa ni bil nastanjen.

Ni treba omenjati njegovih zaslug za glasbeno šolstvo, ker je omogočil pouk teh instrumentov v domačem jeziku in ga zasnoval na narodni motiviki kot posebno uspešni metodi pri poučevanju glasbila, in tudi ne težko, ki jih je moral na tem poprišču kot pionir premagovati. V tej zvezi bodi mimogrede povedano, da se je kulturno-prosvetno društvo naših izseljencev v Limburgu (Belgija) leta 1935 obrnilo nanj s posebno prošnjo za dostavitev njegove violinske šole, češ da si žele člani pouka v domačem jeziku in da jih francoske, nemške in flamske šole ne zadovoljujejo. V pismu je bilo tudi sporočeno, da njihovo pevsko društvo pridno prepeva slovenske pesmi in da je že nastopilo s Korunovo »Potrkali na okno« ter da si želi še drugih njegovih skladb.

Razen teh šol je Korun Fran napisal tudi šolo za kromatično in diatonično harmoniko z zelo bogatim teoretičnim in svojstvenim sistematičnim praktičnim delom. Ta šola je ostala žal le v rokopisu.

V ilustracijo širine glasbene dejavnosti Korunove bodi omenjeno, da je napisal 148 strani obsegaajoč zgoščen prikaz svetovne glasbene zgodovine od prvih početkov kulturnega življenja najstarejših narodov pa do moderne dobe. Po vseh znakih sodeč je moralo biti to delo zaključeno v prvih letih po njegovih dunajskih študijah. Na njem je očitno delal sporedno z violinsko šolo, tako da je verjetno prav tako pionirsko, prvo med Slovenci.

Korun Fran se je končno udeleževal tudi kot praktični pedagog, saj je bil dolga leta učitelj klavirja na celjski Orglarski šoli, ki jo je ustanovil v času cecilijanstva v prvih letih tekočega stoletja in vodil do leta 1937 znani celjski še živeči organist in skladatelj cerkvene glasbe Karl Bervar.

Na tej šoli je Korun Fran pomagal vzgojiti vrsto organistov, ki so prenesli svoje glasbeno znanje v slednjo kmečko vas in tam kot pevovodje ali pevski učitelji s svoje strani pospeševali smisel za gojitev petja.

Predalec bi vodilo, če bi hoteli v okviru tega članka, ki ima zgolj publicističen namen, prikazati tudi celjski glasbenika Koruna s pesnikom Askercem v letih 1894 do 1898, ko je bil kaplan v Skalah pri Velenju, dalje odnese z znanim prof. Bezenškom v Bolgariji in prof. dr. Zmavcem, znamenitim soustanoviteljem Masarykove akademije dela v Pragi, kajti ti odnosi so širšega in obsega kulturnega značaja in bi utegnili biti predmet posebne kulturno zgodovinske študije.

»ŠTAJERSKA V BORBI«

Zaplenjeni TOP

Aprilski dež nas je pral vso pot od Graške gore do Mozirskih planin. Za hip, ko je veter razgal cunjaste megle, ki so zavijale s svojimi pošastnimi rokami vrhove Rome, Smrekovca in Golt, so se nam zdeli tako blizu, da bi jih lahko objeli kar z rokami. Kadar je za trenutek veter zbrisal megle, so se na osončnih hribovskih pasovnikih pokazale živo zelene zaplate na novo prebujajočih se trat. Brstje po bukovju se je napenjalo in sililo z mladovnim listjem k sončnim žarkom. Po kolovozih, po katerih smo trudno drobili, so enakomerno curljale pomladne vode. Pomlad! Štajerska pomlad, ki smo jo borci XIV. udarne divizije tako težko pričakovali, je s počasnimi koraki prihajala iz doline v goste k nam.

Zimska odrevenelost in pohodna utrujenost sta minili. Kri v naših žilah se je začela s pomladjo hitreje pretakati. Misli so postale okretnije, zahotelo se nam je berbenosti. Vse hudo je bilo pozabljeno.

Zadnje dni aprila smo se premaknili na položaje okoli Raven, tja, kjer smo se ob pohodu s tako težkimi mukami in jurišem izvili iz švabskega obroča. Vsak izmed nas je imel tod okoli tja do Belih vod polno bridkih spominov. Vendar smo bili veseli! Je že tako v človeku: hudo se pozabi, lepo in dobro pa živi z njim naprej.

Pomlad nam je dala novih moči. Iz razcapanih, ozebljih, ko okostnjaki suhih in bledih, za borbo nesposobnih fantov v marcu, je vstala nova partizanska vojska na Štajerskem.

»Kako hitro se zližejo naši fantje! Le pogledite jih, komaj že čakajo na kost, da jo pričnejo glodati. Kmalu jo bomo imeli, to kost, ki se je bo še držal doberšen kos mesa«, je dejal obveščevalec Nace. Vsi smo ga bistro pogledali. Vedeli smo, da se v divizijski kuhinji že dolgo časa nekaj kuha. Bolj brihtni vsevedi so dejali, da bo začelo kmalu dišati po smodniku. Ze kar predolgo se nismo lotevali večjih napadov. Glavna skrb štaba divizije je bila prve tedne po ofenzivi, da so bili fantje siti in da so se spočili. Komandant Gašper je vedno dejal: »Lačni fantje niso vredni počenega groša! Siti, ti so za kaj! Želodec jim mora biti napet kot boben. Le s takimi fanti se da nekaj doseči!«

Zdaj po enem mesecu je zopet nastopilo pri fantih stanje napetih trebušev in začeti bi bilo treba. Kaj, nas ni skrbelo, saj to odločajo v štabu.

Ravne in zelenečane samine, postlane po obronkih pobočij, so bile za nas kaj prijazen kraj. Vsi smo se teh dobrih ljudi z veseljem spominjali. Pri njih se je dobilo kruha in še kaj višeegega v glistah. Pa tudi pijačo so prešali po teh odročnih saminah preklicano dobro. Buča zlatorumenega, reznega hruškova se je po dolgem maršu salamensko prilegla. In ni se ga manjkalo! Kaj pa je potrebno drugega mlademu zdravemu in kakor volk lačnemu partizanu.

Nekaj nas je vse te dneve pekilo, posebno pa še naše kanonirje. Toliko smo govorili o kanonih, od njih smo si tudi marsikaj obetali. Toda kanonov ni in ni bilo.

Kadar je prišel med nas narodni heroj Marok, namestnik komandanta IV. operativne cone, je vedno poškilil izpod oči, dejali smo, da je pogledal po maroško. Tovariš Marok je dalje časa služil v Tujski legiji in je prerajšal pol sveta. Mudil se je tudi v Maroku, zato so ga v partizanih imenovali Marok. Kadar je naše kanonirje brez kanonov gledal takole po maroško, smo že vnaprej vedeli kaj bo dejal. »Salamenski kanonirji, ali mislite, da bodo Nemci metali kanone kar za vami? Kdor bi rad streljal s kanoni si jih mora znati tudi priboriti!« Po takem Marokovem

namigavanju je bila naša soglasna sodb: »Kanon je treba dobiti!«

»Veste, je že tako, tudi če cilja ne zadenemo, pa počti mrcina in napravi paniko, da je kaj«, je stalno ponavljal Janez, ki se je štel za prvega kanonirja med nami, če tudi ni dodobra poznal te umetnosti.

»Kaj boš s kanonom? Zakaj pa ga niste vlekli ves čas pohoda s seboj? Kako to, da so ga zakopali tam doli na Kozjanskem in sedaj sami ne veste kje je bilo?« se je norčeval Ive.

»No, ja, lepa reč, ti boš govoril o tem, ki še svojega praznega nahrbtnika nisi privlekel na Koroško in si ga pustil lepo v Zaloki. Ali se spomniš, ko si dejal, da ti je bil pretežak.« Ivetov jezik je bil s tem neprijetnim spominom zavezan.

Janez je bil že pri napadu na Kočevje kanonir in ne malo ponosen na to čast. Komaj je zavezal Ivetu jezik, se je že drugi obrnil ob njega. »Ti, čuješ, kaj bi le streljal ti s kanonom, saj vsi vemo, da ne znaš! Saj smo vsi na lastne oči videli v Kočevju, ko si meril v grad, kjer so se zadržali Nemci, kar s

prazno cevjo. Sele, ko si cilj zagledal skozi prazno cev, ste ga nabili, hehehe...«

»Mrcina, da bi te verman! Kako pa bi drugače, če pa je bil grad oddaljen od nas komaj dobrih dvesto metrov.«

Takole so brali borci kanonirjem kozje litanijske. Pri takih pogovorih jih je Marok od strani gledal in dejal: »Zdaj pa konez! Bo, kar bo, kanonirji morajo imeti kanon!«

Ko je Marok počasi odšel, je Janez s hvalečnim pogledom spremljal njegovo čokato postavbo. »Kaj, kaj, kaj!«

Poglej ga Maroka, kar nekam žalostno pešači. Njegove noge so kakor nalašč ustvarjene za jahanje, je dejal Ive. Vsi smo vedeli, da so Marokova največja strast konji in to dobri jezdnj konji. Za dobrega konja jahača bi dal Marok pol življenja. Vsak, kdor se je spoznal na konje, je postal takoj njegov dober prijatelj. Takih konjskih mešetarjev pa je bilo v diviziji vedno nekaj, ki so poznali vse konjske hleve daleč po pogorju. Toda konja jahača ni bilo mogoče iztakniti. Tudi njegov kušir, ki smo mu pravili Cigo, pravi specialist za konje take branže, je bil na pogorju popolnoma brez moči.

Zvečerilo se je. Megle so se razgubile v dolino. Le vrhovi Savinjskih planin, Pece in Uršlje gore so še žareli v zahajajočem pomladnem soncu, kakor svati. Ko je legla noč na vrhove, je dal komandant Marok povelje za premik. Ucvrli smo jo v dolino. Pod plaščem noči smo se tiho kakor duhovi približali velenjskemu rudniku, ki je stal v dolini ves razsvetljen in obdan z močno bodočo žico. Iz dimnika se je kadilo, rudarji so delali. Ura za napad se je približevala, na polnoč je šlo. V žičnih ovirah smo napravili prehode, toda v tistem trenutku je že zalajalo iz bunkerjev. Fantje so se zagnali. V tem trenutku se je oglasil

kanon, ki ga je imela švabska posadka. Kar završalo je v naših napadalnih vrstah: »Kanon! Le počakajte, kmalu bo naš! Potem bo šele pel!«

Kakor bi trenil so prodrli borci v rudnik, uničili naprave, napadli postojanko, kjer je pel svojo pesem kanon in ga privlekli...

Vsi veseli in zadovoljni smo se po dobro opravljenem delu umikali nazaj proti saminam na pobočju. V sredini naše komore se je košatil in cvilil kanon, ko smo ga rinili po ravninskih kolovozih. Marok ni zinil nobene, pazljivo si je ogledoval kanon in prav po maroško škilil po borbah. Jake ni bilo v naši skupini. S svojimi je šel napadat Šoštanj. Ko smo prišli do samin, ki so bile že dva dni naš dom, smo zagledali Jako, kako se je košatil na krasnem jezdnem konju. Za njim pa sta strumno sedela v sedlu še dva njegova kanonirja tudi na pravih jezdnih konjih. Dobili so jih v Šoštanju na Wošnjakovi pristavi.

To bi morali videti komandanta Maroka, kako je poškilil po maroško, ko je zagledal konje in to prave jezdnje konje s katerimi bi bil zadovoljen še najrazvijačnejši jahač. »Eh, to ste pa fantje!« je dejal in nekaj toplega se mu je zaiskrilo v očeh, ko so mu jih pripeljali.

Ko se je izza kolovoza približala komora v kateri se je košatil kanon, so se Jaku razlezla usta do ušes. Od veselja je vrgel fitovko v zrak in zakukal na vse grlo. Zaletel se je po košenici proti Komori in govoril: »Oh, ti ljubi kanoni! Pobožal je cev topa in dejal: »Tako mrcina, samo da te imamo! Sedaj boš pa pokazal kaj znaš! Fantje, sedaj smo šele pravi partizani, ko imamo kanon!«

Vse Ravne so bile oblite s prvomajskim soncem...

Tako so edince XIV. udarne divizije praznovali 1. maj leta 1944 v Ravnah nad Šoštanjem.

Terčak Stane

Anja Maček:

Pomlad

Se veš, tisto pomlad, ko je zemlja zaječala in cvetje razkrala v tisoč krvavih srag, še veš, tisto pomlad utrgal si breskov cvet. Glej, ko nekdo bo še cvelo se k tebi povrnem spet... — O, kako si takrat se dvignil ves mlad, s puško na rami, poln ljubezni in nad.

Vihar je rasel, rul je drevje, veje križem stlal na pot. Zemlja se je tresla in odpirala za grobom — grob.

Ali je iz sanj planilo? Vem, da klical si me iz noči. Nič se potlej ni zganilo, daleč, vendar blizu bil si mi!

Pomladi šle so mimo nas, po prstih brez sledu. Koval verige nam je čas, poln solz, teme, strahu.

Nekoč priplula je pomlad prinesla radost je z livad, cvetja, petja in svobode. Na okno trkal nekdo je takrat. — Ti? — Hitela sem odprti. Ob okno niha breskov cvet! Rožnat breskov cvet si pomlad mi tisto dal, ko zacvel boš spet vrneš se, si mi dejal. Kakam te, kje holiš in kod?

Le naprej, odred Kozjanski...

(Ob deseti obletnici ustanovitve Kozjanskega odreda, ki je bil ustanovljen 27. aprila 1944 — na dan obletnice OF Slovenije.)

Morda so ljudje malokaterga predela slovenske zemlje tako radostni sprejeli klic Osvobodilne fronte slovenskega naroda l. 1941 za boj proti okupatorju, kakor ravno Kozjanci. Zato je bilo več vzrokov, ki so bistveno vplivali na mišljenje in čustvovanje teh samotnih drvarjev, bajtarjev in kmetov po samotnih kmetijah in s tem neposredno na rast osvobodilnega gibanja po teh predelih.

Ti ljudje živeli daleč od vseh kulturnih dobrot, težko se boreči za kosček vsakdanjega kruha, zapuščeni in napol pozabljeni, so čutili svojo socialno krivico mnogo bolj, kakor kjer koli drugod po naši zemlji.

Otopeli od težkega dela in samote, so vendar ohranili ono najdražje za kar so se borili njihovi davni predniki pod vodstvom Matije Gubca. V njihovih rodovih je šel od deda na očeta, sina in vnuka oni veliki klic po Stari pravdi, za katerega so umirali pri Sv. Petru pod Svetimi gorami, ko so ga branili s cepci, kosami in sekirami.

Ni slučaj, da je ravno ta obmejna zemlja ob Sotli dala strašnega maščevalca in velikega borca. Saj drugače tudi biti ni moglo! Iz krvi onih, ki so padali kakor pokošeni na polju pri Sv. Petru in Brežicah, je vzklilo novo brstje, ki je dobilo potrdilo v slovenski materi in hrvaškem očetu. Ta zemlja je dala največjega sinu jugoslovanskih narodov maršala Tita. Na tej zemlji, ki je priča tako slavne zgodovine hrvaških in slovenskih klicarjev svobode, se je rodil, pasel živino, hodil v šolo in se pripravljaj za velike naloge, da masčuje po 400 letih svoje davne prednike in da povede svoje ljudstvo svobodni nasproti.

Klic Osvobodilne fronte je našel te ljudi pripravljene, četudi je bil obmejni pas Kozjanskega in Brežic izseljen. Več deset tisoč naših ljudi, potomcev buntovnikov je bilo nasilno izseljenih, ko se še niso niti do dobra zavedli, zakaj gre. Morali so zapustiti revne bajte po osončnih pobočjih, pustiti svoje gozdove, kjer je vse leto pela sekira, zapustiti pluge in rovače po samotnih saminah. Na silo odpeljani, brezmočni, da bi se branili, so živeli in umirali tam na severu z mislimi doma pri svojih bajtah, njivah in gozdovih...

Po tej težki izgubi ni Kozjansko molčalo. Spregovorilo je v jeziku, ki ga je tudi okupator razumel. Spregovorili so kozjanski gozdovi!

Vzporedno z organizacijo OF na terenu se je razvijal tudi oborožen odpor. Nobena pokrajina na Štajerskem ni dala v partizanskih edinicah tako velikega krvnega davka, kakor ravno Kozjansko. Kozjansko je imelo ravno zaradi posebno ugodne lege za povezavo s hrvaškimi in dolenskim partizani svoje velike prednosti. Tod mimo so šle najvažnejše kurirske poti. Iz teh terenov je bilo najlažje napadati okupatorjeve prometne poti na progi Zagreb—Zidani most. Tega dejstva se je tudi okupator predobro zavedal. Zato je izselil naše ljudi in naseljeval Kočevarje in Besarabce, da si tako na teh predelih ustvari zanesljivo kontrolo.

Prva znana partizanska edinica se je pojavila okoli 15. julija 1941 na Kozjanskem. To je bila I. celjska četa pod komando Vilča Slandra. Po borbah nekje pri Planini in Sv. Rupertu nad Laškimi je četa popolnoma propadla. Zadnji njeni člani skojevce Iztok, pravo ime tega borca še danes ni znano, in Junis in Krim, Novozelandca, ki sta skočila med Teharji in Storami iz drvečega nemškega ujetniškega vlaka, so bili zadnje žrtve.

Oktober 1. 1941 se ustanovi Brežiška četa pod komando Dušana Kvedra-Tomaža, sedaj generalnega podpolkovnika JLA in politkomisarja Rudija Janhuba. Največja akcija te čete je vdor v sodniške zapore v Sevnici, kjer je osvobodila več političnih obojencev. 27. decembra 1. 1941 je poginila v neenaki borbi skoro vsa četa v Gorjanah pri Velikem kamnu na Kozjanskem.

Kmalu nato se ustanovi pod komando Skvarče-Modrasa Kozjanska četa. Skvarča je bil preživeli član Celjske čete, po poklicu je bil ključavničar iz Zavodne pri Celju. Po poginu Celjske čete je dobil nalogo organizirati Kozjansko četo. Tudi ta četa je po izdajstvu skoro vsa propadla v težki borbi na Topolovem v noči od 26. do 27. avgusta 1942. V tej noči so Nemci ujeli tudi ranjeno sekretarko Kozjansko-brežiškega okrožja Tončko Čečero-Rozo.

Po prihodu II. grupe odredov v poletju l. 1942, ki jo je poslalo Glavno poveljstvo partizanskih čet v pomoč štajerskim partizanom, je štab grupe na Dobrovljah ustanovil Kozjanski bataljon. Bataljon je štel okoli 35 partizanov. V sestavi bataljona sta bili dve četi: Miloševa in Ristova. Miloševa četa je v okolici Sromelja in Pišec v pozni zimi po izdajstvu propadla.

Po tem izdajstvu se je bataljon nanovo uredil. Komando je prevzel Boggo, politkomisar pa je postal Zidar. Temu bataljonu, ki je bil zelo udaren, Nemci niso mogli več do živlega.

Na obletnico ustanovitve OF dne 27. aprila l. 1944 se je ustanovil v Sillou pri Sromljah iz edinic, ki so operirale na Kozjanskem, Kozjanski odred. Odredbo komande IV. operativne cone o ustanovitvi odreda je prinesel na Kozjansko operativni oficir Mišelj. Prvi komandant odreda je postal Marjan Jerin, sedaj rezervni major v Bistrici, politkomisar Djorđe, Črnogorec, poslan iz Cankarjeve brigade, načelnik štaba pa Janez Rozman.

Nekaj dni po ustanovitvi odreda, ki je štel 120 borcev, je imel dne 3. maja 1944 odred svoj ognjeni krst na vrhu Bohorja. Po tri urni borbi in juriših je odred popolnoma porazil Švabe. Na vrhu Bohorja je obležalo 37 mrtvih Švabov, ranjencev pa so spravili v dolino preko 30. Od tega dne na vrh Bohorja ni več stopila noga švabskega vojaka. Od te borbe je moč odreda hitro naraščala. V juniju je odred štel že 450 dobro oboroženih borcev.

V kratkem času je postal odred ena najboljših edinic na Štajerskem in udarna pest narodnoosvobodilnega gibanja. Edinice odreda so zavzele 9. junija Jurklošter. Dne 13. junija so potokle nad dve sto možno močno okupatorsko kolono pri Zusmu, kmalu nato so porazile Švabe pri Planini, 5. julija so uničile postojanko v Slivnici, dva dni nato postojanko v Pišecih. Nato so zasedle edince Pištanj, Zagorje in Koprinico. V avgustu so edince odbile močno švabsko ofenzivo in zasedle Planino. V kratkem času je očistil odred s pomočjo edinic XIV. udarne divizije ves sektor Kozjanskega. Tako je v kratkem času postalo Kozjansko osvobodjeno ozemlje — prvo na Štajerskem.

V kratkem času je prevzelo vso oblast ljudstvo. Partizansko šolstvo je na vsem sektorju zbrstelo. Na osvobodjenem Kozjanskem je delovalo 13 partizanskih šol s 33 oddelki. Učencev je bilo okoli 1100.

Tudi ob koncu vojne ni bilo Kozjancem prizanešeno. Ustaške in švabske horde so se na umiku valile preko Kozjanskega. Požigale so revne domove in morile, tako da so njihovi sledovi vidni še danes. Kozjanci so dali v narodnoosvobodilni borbi ogromno žrtev, zato se jih moramo spominjati in jim pomagati.

Terčak Stane

Vsem svojim odjemalcem čestita k prazniku dela — 1. maju

**PEKARNA
ROGAŠKA
SLATINA**

DELOVNI KOLEKTIV

Steklarne

»Boris Kidrič«

Rogaška Slatina

želi ob prazniku 1. maja vsem delovnim ljudem nadaljnjih uspehov!

*

Izdelujemo vse vrste luksuznega in brušenega stekla

DELOVNI KOLEKTIV

TOVARNE USNJA • ŠOŠTANJ

pošilja ob prazniku dela 1. MAJU vsem delovnim ljudem iskrene čestitke z željo, da bi tudi v prihodnje našli v svojih naporih in stremljenju dovolj novih spodbud za dviganje proizvodnje!

Krašovec Jurček:
Ilustracije: Tonček Skok

Skak čez plot

Precejšen kos poti sva šla vstric. Vso pot nisva spregovorila. Rad bi ga uprašal, kaj ga teži, pa nisem našel pravih besed. Rosilo je. Ulica je bila mrtvaško prazna. Ko sva stopala mimo kavarniških oken, sem zadržal korak, da bi ga spomnil na njo. Odkimal je in še hitreje stopil. Polagoma me je zapuščalo sočutje in potrpljenje se je spre- vračalo v nevoljo. Tedaj pa se je ne- pričakovano ustavil. Jadrno se je obrnil in me povlekel za seboj. Ozrl sem se. Nikogar ni bilo razen drobne dek- lice, ki je naglo stopala po zapuščenih ulici. Odpeljal me je naravnost v ka- varno. Ni sedel na običajni prostor ob oknu. V najtemnejši kot se je spravil in naročil pijače za oba.

Dekle je stopala ob kavarniških ok- nih in se pri vsakem komaj vidno ozrla v kavarno. Ko je šla mimo je prijatelj hlastnil:

»Misliš, da me je videla?«

Odkimal sem. On pa je podvomil in trdil, da ga je morala videti, če ne v kavarni pa vsaj zunaj na cesti.

»Zdi se mi, da se mi je celo nasme- nila« je dejal.

»Si zaradi nje zbežal sem?«

V požirku je zurnil šilce slivovke, potem pa me je presenetljivo spokor- niško pogledal in vprašal:

»Ti me poznaš?«

»Tako sem mislil.«

Skesan obraz in svečano obnašanje mi je obetalo, da bom slišal nekaj ne- navadnega. No in res mi ni bilo treba

in ko sem se prepiral z njo sem za- mudil autobus. Ker pa sem bil odločen, sem šel sam. Vlak me je pripeljal na Bled, ko so bili tovariši že nekje v hri- bih in nisem vedel kje naj jih iščem. Potikal sem se ob jezeru in po gostil- nah, da bi jih dočkal. Sam vrag me je najbrž speljal na otok, kjer sem se na- enkrat znašel med veselo družino di- jakov. Njihov razrednik, moj prijatelj Janez, jih je pripeljal tja na ekskur- zijo. Povabil me je naj se jim pridru- žim. To sem seveda rad storil, saj sem bil že samemu sebi na poti.

Za kopanje je bilo še prezgodaj, pa smo naredili majhen izlet. Vzdušje, ki je velo od te družine, je bilo mladost- no in sveže. Sprva sem se prizanesljivo smehljajal njihovemu naivnemu duhovi- čenju. Njih pogledi na življenje niso bili nič manj naivni od izkušenj, ki so jih utegnili imeti. Čebljali so nepresta- no o profesorjih, šoli, o potegavščinah, ki tudi meni niso bile tuje, saj smo jih vsi počenjali. Muzal sem se fantom, ki niso znali skriti svojih pravih name- nov in se na vse kriplje prizadevali zapostavljati dekleta kot manjvreden spol. Hodili so kje čisto blizu deklet in glasno junčili. Kot na dlani mi je bilo, da je bila vsaka njihova beseda izrečena zato, da bi jih slišala dekleta, čeprav je bil njihov razgovor navidez- no zaseben. Pa je le malokdo šrnul katero, ki bi prestopila mejo šolskega besednega zaklada. Zame so bili pro- zorni kot steklo, čeprav sem v njih- ovih letih partizanil po hostah.

Pridružil sem se dekletom. Tudi nji- hovo modrovanje me je sprva zabavalo. Toda ni trajalo dolgo, ko sem se moral truditi, da sem obdržal resnost, ki se mojim letom podaja. Verjemi mi, bil sem prevzet od njihove mladosti in idealizma...

Medtem, ko mi je pripovedoval, sem si po svoje razlagal njegove besede. Zdelo se mi je, da se samo izgovarja. Je pač zašel med mlada dekleta, zdaj pa mi tvezi pravilice o idealizmu in vzbuja spominov na lastna mlada leta. K sreči menda ni opazil mojih po- rogljivih nasmeškov in nadaljeval:

»Dejal boš, da sem falot. Morda imaš prav. Priznam. Zagledal sem se vanje. Ne v eno izmed njih, menda kar v vse. Tudi v tisto kratkovidno, ki tudi skozi izredno debela očala ni kaj prida vi- dela. Skratka, pomladil sem se. Isto- časno, ko so zginevala moja leta, sem temeljito držal na svoji moralni lest- vici navzdol.

Pot je peljala malce navkreber. Po- nudil sem roko tisti, ki je ves čas naj- bolj zaostajala. Ne vem če me je zlo- mil dotik njene nežne roke, ali pa hva- ležen pogled iz njenih sanjavih oči. V trenutku sem bil na dnu umazane pod- losti in v oblakih sreče hkrati. Dekle ni varčevalo niti s pogledi, niti z be- sedami. Posebnega se nisva zmenila. Zvedel sem od kod je in da večkrat pride na obisk v Celje. Dekle me je tako prevzelo, da še pomislil nisem, kako sebično stegujem roko po nedo- voljeni sreči.

Vrnili smo se k jezeru. Sonce je pri- pekalo, da smo morali zbežati pred vročino v ohlajujočo jezersko vodo. Povsod sem ji sledil z očmi. Zdal je bila v vodi, zdaj na pesku, zdaj zopet na skakalnici, povsod enako ljubka, mladostna in neprisiljena. Ta je bila čisto drugačna od onih, ki se zavedajo svojih čarov in jih znajo tudi primerno investirati. Janez je bil ves čas ob meni. Moral je videti moje poglede. Rekel pa ni nič. Včasih me je kar uje- zilo, da ne reče ničesar, kar bi naredilo konec mojemu ponajanju. V trenutkih pa sem se bal, da bi zinil katero in razblinil vso to zgradbo, ki sem jo tako zaverovano gradil. Niti zavedal se ni- sem, da nimam več pravice do drobnih avanturic, ves čas na ženo niti pomi- slil nisem. Tedaj se je nenadoma zgo- dilo nekaj, kar me je docela streznilo.

V kopališče je planila neka ženska in skočila v lase deklini ob kabinah, češ da zapeljuje njenega moža.

Takrat so moje muke šele z vso ve- ljavnostjo začele. Spoznal sem da mo- je nesmiselno dvorjenje nima prav no- benega pomena. Iskal sem besed, ki bi ugasnile ogenj v dekletovih očeh. Toda deklica se je vse bolj razvnela in se- sasoma sploh ni šla vstran od naju. Pričakoval sem da bo Janez rešil mu- čen položaj. Nad vse sem obžaloval, da sem pustil doma v nočni omarici pr- stan, ki ga nikoli nisem nosil. Ne- kakšno zlato je, ki precej počrni, če je sploh zlato, povrhu pa še tanek kot žica, da me je sram nataktni ga na prst...

Zdelo se mi je, da mi prijatelj ni vsega povedal. Zato sem nemudoma vprašal:

»Ne razumem zakaj si se tako hitro premislil? Samo zaradi tiste ženske, ki je oklofutala metreso svojega moža, vendar nisi splezal na najvišji klin svoje moralne lestvice?«

»Ne, ne,« je pohitel. »Tista deklica je bila res vredna sramote. Tudi drugi ljudje so se zgrajali nad njo. Jaz sem videl pri tem čisto nekaj drugega. Zgrozil sem se, da bi skoraj sam sebi zaminiral zakonski mir, še bolj pa, da bi to nič hudega sluteče deklet zaradi mene doživelo morda svoje prvo ra- zočaranje. Pomisli, strahovito razočar- ranje ob prvem pobjisku ljubezni.

Sreča, da je Janez kmalu zapovedal odhod. Vrtoglav in s težko vestjo sem jih pospremil do autobusa. Dekle je bilo kar preveč odkrito. Vpricho vseh mi je povedala, kako vesela bo, če me bo videla kadar pride v Celje. Ne spom- njam se, kaj sem ji odgovoril. Najbrž sem močno jecjal...

Odkrito rečeno sem od njegove iz- povedi pričakoval vse kaj hujšega. Bil sem skoraj razočaran. Zato sem začu- deno vprašal:

»Je to vse?«

»Vse,« je potrdil.

»To vendar ni tako hudo, če bi vsi samo toliko grešili...«

»Motiš se,« je posegel vmes. »Slaba vest. Ta mori. Doma se obnašam, da bo žena morala slutiti, poleg tega pa me teži zavest, da tam nekje na jugu mi- sli name deklet... Nisem se zmotil. Prišla je. Tista je, ki je šla mimo oken,« je obupano dejal.

Ko sva odhajala ni več deževalo. Spet je sonce posijalo in ulice so oži- vele. Zamišljen je stopal ob meni in gledal v tla. Možakar se je hudo po- koril za spoj dozdigni greh. Naenkrat pa sem zagledal tisto deklico. Osupnil sem in prijatelj menda nič manj. Ju- nakinja te skoraj tragične zgodbe naju je srečala z vitkim mladeničem ob strani. Prijatelj je stal kot ukopan med množico, da sem ga moral poriniti na- prej. Spogledala sva se. Nisem mogel zadržati smeha. Tudi on se je nasme- nil.

»Naposled si ti doživel razočaranje,« sem ga zbadel.

Odkimal je.

»Kako da ne? Saj si se zatreskal vanjo?«

»Samo za hip,« je tiho dejal. »Veš s tole mladostjo je takole. Vsaka roža ob svojem času cvete. Cvete in vabi. Pomisli, kakšna je bila moja žena pred leti. Zame je bila vse. In jaz? Zave- rovan idealist. Zame je bila zbirka vse- ga lepega in ljubeznivega. Potem pa je prišlo življenje. Ona se je spre- menila in jaz tudi... Poglej dekleta onstran ceste. Same sveže vrtnice. Le- pota, mladost, brezskrbnost. Čez nekaj let bo najprikupnejša med njimi morda najbolj histerično bitje. Zame je bil dogodek šola. Zdal vem, da je mladost enkratna in s tem se je treba spopri- jazniti.«

Sobesedniku se je razvezal jezik in spet je bil v središču svoje moralistič- ne filozofije. Bil je v starem tiru.

Pred nama je lovil ravnotežje znan celjski pijanec. Klatil je z rokami in se zaganjal v dekle, ki mu je šlo na- sproti, in se ga vrešče izogibalo.

»Kakšen prasec,« mi je ušlo.

Prijatelj je ob mojih besedah pre- bledele. Nehote sem ga zadel na naj- bolj ranljivo mesto. Položil sem mu roko na ramo:

»Če bi le vsi imeli toliko vesti, da bi se znali krotiti v vseh kočljivih tre- nutkih, ki živga človeka obklevajo...«

V pogledu, ki mi ga je privoščil, se je lesketala topla prijateljska hvalež- nost. Zavila sva v cvetličarno in kupila šopek rdečih nageljnov za njegovo ženo.

Maričkin prvomajski spomin

Tiste dni, v katere segajo te besede in spomini, mesto ni bilo odeto v za- stave in ne s cvetjem okrašeno, v njem ni odmevala pesem, ne koračnice, pa je vendar bil praznik — Prvi maj, ka- kor dandanes.

Trideset, petintrideset let, če ne več, je že od tega, ko je oče, železničar po poklicu in prepričanju, nekega pomlad- nega jutra, brž ko je odtulila sirena k jutranjemu »šihu«, dvignil svojo drob- nico:

»Alo, otroci! Gremo! Prvi maj je da- nes!«

Tilika, Franček in Marička — ostali še niso shodili — so se ročno zvalili iz svojih ležišč, zakaj očetov obraz in glas to pot ni bil nič kaj podoben ti- stemu, kadar je odhajal s službeno tor- bico in svetilko na celjski kolodvor. V

njegovem obrazu je namreč bilo ve- selje in v njegovem glasu pesem...

Sveže prvomajsko jutro jih je spre- mljalo ob Savinji, preko Voglajne, nato v hrib skozi hosto in čez Stari grad v Zagrad. Šli so hitreje, kakor na nedelj- skih sprehodih. Tudi drugi ljudje — med njimi je bilo največ moških, ki so jih srečevali, so imeli daljši in hitrejši korak. Kakor, da bi se vsem nekam mudilo, nekaj posebnega jih je vleklo.

Zadihani so se ustavili pri kapeli na sončni, vinogradni rebri. Na tisti, ki

Anja Maček:

POMLADNA

Tam za skednjem
starec greje
trde ude.
V razorane zemlje grude
sin že novo seme seje.
Sonce venomer se smeje,
starec pa razpreda
misi svojih bele preje.
Zame vonj je rož usahnul,
že je plesen sivo dahnul
dolgi čas.
Ah nekoč bila je setev!
A ko pride nova setev!
A ko pride nova žetev
me objel bo večni mraz.

se pne nad dolino, v kateri je že sko- raj čisto v kotu, takrat samo ždel maj- hen premogovnik, na njenem začetku, ob srebrno se svetlikajoči Savinji pa se je kadila apnenica. Na to stran, na sever- no stran, pa se je z rebri videlo, v ko- likor pač ni bila hosta in drugo gri- čevje napoti, v gabske fabrike, zve- rižena pot vrh rebri pa je vodila proti vzhodu med njive in travnike nekje nad mračnimi štorskimi plavži. Tu to- rej, ob kapeli, so mlade oči zagledale že veliko, pisano množico ljudi. Eni so stali, drugi čepeli, tretji pa sedeli z obrazi drug proti drugemu. Na sredi je nekdo stal in govoril. Ob njem je bil zasajen drog z rdečo zastavo. Njeno lahno poigravanje s spomladansko sa- po iz doline je spremljalo govornikove besede. Kaj drugega otroške oči niso imele videti, otroška duša ne kaj ra- zume, zato so se otroci raztepli po grmovju in travi za spomladanskim cvetjem. Šele pesem jih je zopet pri- vabila v družbo prvomajskih izletni- kov...

Sonce je bilo že zelo visoko, ko so se spustili nazaj v mesto...

Oče in mati sta se tisto popoldne dalj časa razgovarjala kot po navadi. Pri tem je bil očetov obraz nenavadno ja- sen, besede prepričevalne in pogled sa- mozavesten.

Prvi maj devetnajstpetinštiridese- tega.

Razpuščena množica polživih, pol- mrtvih, sestranih, za silo oblečenih ljudi. Po dolgih štirih letih rešena Hit- lerjevih taborišč in mučnic hiti z za- vezniškimi vojskami; skozi zbombardi- rana mesta in požgana naselja, preko mrličev in vojaške ropotije drvi Svo- bodi naproti. V tej trumi je tudi Ma- rička...

V silnem naletu v novo življenje ni bilo časa ustaviti se in v zboru okrog rdečega prapora pozdraviti Prvi maj. Kdo bi v tej gneči vedel za dan in uro! Življenje je klicalo!

Njena tovarišija je prvomajskih mi- sli prežeta okrenila proti jugu, kjer jo je razprostrti rok čakala Domovina.

G. G.

poslušati starega, že desetkrat premle- tega dogodka, kar je med dolgoletnimi prijatelji prerado in navadi. Najprej je nekaj mencial, potem pa mu je beseda stekla.

»Počutim se, ko da bi storil zločin. Verjemi mi, da ni strašnejšega od de- janj, ki izhajajo iz sebičnosti in ne večjega zadoščenja, če se premaga... Človek bi se moral vselej podvreči sod- bi svoje vesti. Nikar se mi ne smehljaj. Spet bom moraliziral. Morala je važna. Moje načelo o morali je...«

»Da so pisani in nepisani zakoni o morali plod človeškega duha, da so umetno zgrajeni predsodki, ki niso plod npravnosti, marveč človeškega hotenja. Tej morali pa se je treba podvreči, ker jo je osvojila družba, zlasti še, če ne veš kako bi bilo bolje in če bi navse- zadnje to bolje ne bilo zopet plod se- bičnega koristoljublja, ko bi vsak krojil moralno po svoje.« Tako sem zadržal namesto njega, da me je kar osuplo gledal. To definicijo o morali mi je tolikokrat trobil na ušesa, da sem jo znal na pamet. Vedel sem, da je moj prijatelj vzoren mož. Znal je potrpeti in čutil sem se mu, da je zadnja leta znal tako strpno ravnati svoje življe- nje v dokaj enoličnem ozračju njego- vega zakonskega življenja. Njegova že- na je bila sicer lepa in prijetna, ven- dar se mi je zdelo, da spada med tisto pretežno večino ženskega sveta, ki si- cer zakon povzroči, ne znajo pa ga osvežiti, kar je dandanes prava umet- nost. Zanimalo me je, kaj je utegnilo njegovo vdanost in idilo pretresti.

»Pred štirinajstimi dnevi je naš ko- lektiv priredil izlet na Gorenjsko. Že- na se mi je v zadnjem hipu premislila

Delovni kolektiv RUDNIKA RJAVEGA PREMOGA LAŠKO

POŠILJA OB PRAZNIKU DELA

borbene pozdrave vsem delovnim kolektivom naše so- cialistične države in jim želi še mnogo uspehov pri graditvi socialističnega gospodarstva!

LESNO
INDUSTRIJSKO
PODJETJE
SAVINJA
CELJE

S SVOJIMI OBRATI ČESTITA SVOJIM STRANKAM
IN DELOVNIM LJUDEM OB 1. MAJU 1954 TER SE
PRIPOROČA S KVALITETNIM POHIŠTVOM, LESNO
EMBALAŽO, REZANIM LESOM, LESNIMI VRVMI IN
VOLNO

MESTNA PLINARNA IN VODOVOD

CELJE - Ljubljanska cesta 25 — Tel. 23-10

čestita vsem delovnim ljudem Celja in vsem
svojim odjemalcem k delavskemu prazniku!

FRAN ROŠ

MLADA Sreča

Ilustriral: Tonček Skok

Tine se je vrnil od vojakov in je spet delal v tovarni. Poznali so ga kot dobrega delavca in že od prej so ga radi imeli. Tudi sam je bil zadovoljen med tovariši, ki so videli v njem zdaj že odraslega človeka. Saj je bil postaven in resen fant ta Tine z dobrimi očmi in kodrastimi lasmi.

Po svojem povratku pa je v tovarni srečal tudi nekaj novih obrazov. Najbolj pa mu je pogled obvisel še prvi dan na njej, ki je še nikoli ni bil videl. Bila je visoka, polno dekle, čeprav ni mogla imeti več ko osemnajst let. Z neko čudovito lahkoto je stopala včasih pred njim in kadar sta se srečala, so ga mehko zadele njene rjave oči, ki so mirno in odkrito sijale izpod rožaste rute. Vendar so ga te oči vznemirjale kakor še nikoli nobene.

Potem se ji je na poti iz tovarne, z dela, nekajkrat pridružil. Zdaj sta govorila že kot znanca, ali le o vsakdanjih stvarih. Zalka je imela doma samo bolešno mater, partizansko vdovo, brata pa v ljubljanski tehniški šoli. Pametno je govorila s Tineto, tako da mu je bil vse bolj prazen dan, kadar je ni videl. Gledal je, da jo spet sreča in pospremi domov zvečer, ko je tovarna delala do desete ure in je čutil, da mu tedaj besede prihajajo na misel dosti bolj sproščene in gladke kakor po dnevi. Ko se je takole oziral po njej, so to celo opazili njegovi tovariši in nekdo ga je hotel celo poučiti:

»Pri tej ne boš ničesar opravil, ta ni kakor nekatere druge.«

Take besede o Zalki so mu bile všeč in še bolj so ga utrdile v močnih čustvih do nje. In ko je nekoč stopil za njo, se je tudi sama okrenila, kakor da ji je na misli on, ki se ji včasih pridruži. Prav to ga je še razgorelo, saj ni moglo pomeniti ničesar drugega kakor to, da si tudi sama želi njegove bližine.

Zdaj je že marsikaj vedela o njem. Starši so mu kočarji na Kozjanskem z veliko družino, on pa je sam tu in stanuje pri starejšem delovnem tovarniku. V tovarni ga hvalijo, da je bistri, pošten in spreten delavec, ki se bo lahko povzpел še na odgovornejša mesta.

Rad bi ji bil povedal kaj več o sebi in tudi to, kako vse bolj jo ima rad in morda celo že tako zelo, da bi mu življenje brez nje bilo revno. Toda težko mu je bilo najti pravo besedo, ki bi potrdila to, kar je tudi Zalki moralo biti že očitno, ne da bi ji bilo v nevoljo. In zares je včasih tih nasmešek na njenih licih pokazal, da je vesela tega fanta.

Nekoč ji je pomotoma rekel »ti« in nato skušal to popraviti, pa mu je v prostodušnem zaupanju segla v roko: »Ti bom pa še jaz rekla, ti! Ali ne, Tine?«

To si zelo želim, Zalka, ti!« ji je pristržno odvrnil.

V hipu ga je toplo prevzelo, da bi jo bil poljubil, a se ji ni hotel zameriti, ker so na cesti pred in za njima bili ljudje.

Nekega dne v aprilu mu je Zalka dejala:

»Ne morem si pomagati drugače, Tine, kakor da naprosim za pomoč najprej tebe. Moja mama in jaz te prosiva...«

Res je bilo, da njene matere še ni poznal, vendar je v naprej privolil poln žive radovednosti.

»Veš, v Podhomcih imamo košček zemlje v najemu, ki pa letos še ni obdelana. Brata ni doma, mamó pa revmatizem zdaj tako zelo zviža, da takšnega dela ne zmoro. To nedeljo, če ti bo prav, bi midva to zemljo prekopala in krompir posadila. Pozni smo letos, čakati pa ne smemo več. Delo ti bo plačala mama. Ali hočeš?«

»Seveda hočem, pa še rad hočem. Zame bo to zelo lepa zadeva.«

Prihodnja nedelja je bila zares sončna in suha in tako je Tine zgodaj v jutru prišel pred Zalkin dom. Čakala ga je že, ogrnjena v lahek siv plašč, in bila ga je vesela:

»Peljala bi te v hišo, a mati je šele proti jutru zaspala. Pa saj boš pri nas itak popoldne, ko bova delo opravila.«

»Prav,« je prijazno pristal Tine.

Zadel si je vrečko krompirja čez hrbet in še lopato, Zalka pa je vzela motiko, grablje in košarico z malico. Tako sta krenila mimo hiš po cesti, potem sta po stezah bližnjicah zavila med njive in travnike.

Jutro je bilo jasno in še hladno. Drobne oblake je rahlo rdečila zarja. Pod njo je bilo prvo zelenje videti še nekam temno, a sočno in gosto. Ravniha med vasmí je bila zavita še v tišino.

Stopala sta drug ob drugem.

»Tako zgodaj sem tu zunaj s teboj, pa še sama sva, kakor še nikdar,« je rekel in ji pogledal v oči, ki so se izpod njene rute in pramenčka temnih las obrnile k njemu:

»Ali se kaj jeziš? Saj bi zdajle lahko še spal. In še nositi moraš težko...«

»Se tebe bi nosil, ves dan in vso noč in nič bi mi ne bilo pretežko.«

»Ker si dober človek in še močan povrh.«

»Ker se mi lepo zdi vse to. Močan sem pa tudi zato, ker te imam rad.«

»Nekoliko sem si to že mislila. Sicer bi mi ne bil tako rad ustregel, pa niti naprositi bi se te ne upala. Mama pa hoče, da ti to ne bo zastoj.«

»Denarja ne bom hotel vzeti, ne od mame, še manj od tebe.«

»Kaj pa bi hotel?«

»Veš kaj?«

Postavil je vrečo na tla. V hipu je objel dekle čez pas, jo stisnil k sebi in ji pritisnil poljub na hladno lice, nato še na usta. Komaj rahlo se mu je skušala izviti, košare in orodja pa ni izpustila.

»Ne jezi se, Zalka, veš, sama dobra volja me je premagala, pa se ji nisem mogel ustaviti!«

»Tega nisem pričakovala,« se je otre-sala zadrege in presenečenja. »In kaj bi mi pomagalo, če bi se zdaj nad teboj razjezila? Potem bi se še ti razjezil nad menoj in me pustil tu samo z vrečo. Kaj naj bi storila potem?«

»Glej, na to pa še pomisli! Nisem,« je rekel in jo še drugi poljubil.

»Jezi se torej ne smem, toda časa bova tako preveč zapravila, Tine,« ga je nasmejana opomnila.

Tine je spet dvignil vrečo in pri tem glasno zavriskal, da je iz grmičja vzletel preplašen ptič. Sama sreča je sijala iz njega, ko je lahak stopal pod bremenom poleg nje.

Dospela sta do gozdiča v rahlem bregu in do njive pod njim, ki je morala nekoč biti vrt, o čemer je pričala še na pol podrti ograja okoli nje.

»Veš, tu je bila drevnena, zdaj pa je ta zemlja dana v najem nekaterim družinam. Samo tale naš del, vidiš, še ni obdelan in je čakal na saju. Tu so tudi trije kupi gnoj, ki smo ga kupili.«

»Ti in jaz bova vse spravila v red,« je dejal veselo. Slekli je suknjič, si zavil rahlo srčane rokave in hlačnice. Z dopadanjem ga je gledala, polnega dobre, krepke volje.

Pognala sta se v delo. Tine je z lopato rezal zemljo in razbijal trše grude, Zalka pa je bila pred njim raztrosila gnoj, za njim pa je grabila zemljo.

»Preveč hitiš, Tine. Lačen in žejen si. Ali se ne bi hotel malo okrepčati?«

»Se to malo zemlje je pred menoj. Potem raje...«

Ni še bilo polдне, ko je lopato zapilil v zemljo.

»Tako,« je dejal, potegnil mokro srajco s sebe in se ogrnil s suknjičem.

Na robu gozdiča sta sedla in se ozrla na temni kos obrnjene zemlje, nato pa še drug v drugega in se nasmešnila. Iz košare mu je ponudila belega kruha s slanino in mesom. Odmašila je zelenko jabolčnika in natočila kozarec:

»Ne zameri, pozabila sem, en sam kozarec imam.«

»Kako bova pa zdaj pila?« se je zvonko nasmejal.

Jedla sta in se šalila. Tine se je oziral vanjo. Vsa klena in postavna je bila v temnem krilu in beli bluzi, ki so ji pod njo kipele mlade prsi. Z očmi se je skrivaj vsesaval vanjo, ko mu je natakala, in pila sta zdaj eden zdaj drugi. Kadar je od ust odstavila kozarec, je gledal, da je svoje ustnice nastavil prav tam, kjer so se ga bile dotaknile njene.

»Kako si le mogla pozabiti poseben kozarec zame! Takšna smola! Slabo si poskrbela zame!« ji je govoril in jo prijemal za roko. Primaknil se je še bliže k njej in ji zakril usta z dolgim poljubom, tako da se mu je od same sladkobe skoraj zameglilo pred očmi.

»Saj morava še krompir posaditi!« se je končno zavedela in vstala.

»Vse bova spravila v red, če bova pametna,« je privolil in planil kvišku.

Slekli je suknjič in zavijtel motiko. Pod privzdignjeno zemljo mu je metala krompirčke in se mu hitro izmikala. Ni minila ura, ko sta opravila tudi to.

Se v zgodnjem popoldnevu sta se vračala, on z orodjem, ona s košaro. Zdaj sta srečala nekaj ljudi in zdelo se jima je, da gledajo vsi ti nanju, kakor da sta ta dva mož in žena. Opravila sta svoje delo, mlada kakor sta, in zdaj se vračata domov, kjer ju čaka gotovo tudi otrok. Gotovo so lahko vsi

tako mislili in vse, kar so o njima mislili, je bila vendarle podoba njune bodočnosti, kakršna naj bi bila.

»Ali veš, kaj o naju vsi ti ljudje menijo? Da sva...«

»Gotovo tako mislijo,« se je nasmejala in ga vroče pogledala.

»Saj tako tudi bo, če boš hotela,« je povedal odločno.

»Potem pa bo že lahko tako,« mu je prostodušno pritrdila in mu stisnila roko v zaplestju. Zaigralo mu je okoli srca, da bi jo bil za te besede objel in vrgel v zrak, pa jo je spet ujel in stisnil k sebi.

Stopila sta čez prag Zalkinega doma in Tine je zagledal njeno mater. Bolehna, šibka je stala ob štedilniku in segla Tinetu v desnico:

»Ti si torej Tine? Pomagal si nama, hvala ti! Utrudila sta se in zdaj si odpojita! Takoj vama postrežem. Saj zdaj čez dan mi je bolje in lepo vreme je. Včasih pa se še ganiti ne morem s tem vražjim revmatizmom.«

Sedli so k dobremu kosilu in še nekaj časa vina so popili.

»Se račun morava poravnati,« je dejala mati.

»To je moja stvar, to je najina stvar, sva se že domenila,« je odvrnila Zalka. »Denarja itak noče vzeti. Prišel pa bo še večkrat k nam, obljubil je, ali ne, Tine?«

»Da, tako. Rad bi še večkrat prišel in še kdaj kaj pomagal. In da bi se še kaj več pomenili...«

Se pred mrakom se je poslovil. Spremila ga je košček poti in tam na ovinku, kjer ju je visok plot skril tujim očem, ga je v hipu objela in poljubila.

»Hvala ti, Tine! Ali ne boš pozabil?«

»Tebe, Zalka?« Hotel jo je še zadržati, toda že je stekla po poti nazaj. Čez čas je zaslišala njegov vrisk, poln vse-le mlade sreče, in je vsa vzdrhtela ob njem.

OBČNI ZBOR

Okrajne lovske zveze Šoštanj

Ni dolgo tega, ko so se zbrali lovci okraja Šoštanj na svoj redni letni občni zbor v Smartnem ob Paki. Od 30 izvoljenih delegatov se je obnega zbora udeležilo 27, ostali pa so bili opravičeno odsotni.

Predsednik je v svojem poročilu prikazal probleme in vprašanja, ki so se porajala med letom samim ter analiziral sklepe, ki so bili v ta namen podzeti. Lov je bil v predaprilski Jugoslaviji le šport pešice pripadnikov meščanstva, buržuazije in vaskih mogotcev, medtem ko je sedaj domena širokih ljudskih množic.

Zveza šteje 10 lovskih družin s 352 člani. Po socialnem sestavu prevladujejo delavci, nato nameščenci, kmetje in ostali poklici. Lovske družine imajo v upravljanju 61.800 ha lovišč, večino srednjegorskega značaja. Lovišča so po raznolikosti divjadi idealna, kajti razen jelena se nahaja v njih vsa divjad. Stalež divjadi pa je precej velik. Opaža pa se zmanjšanje pri gamsih, poljskih zajeh in ruševcih, medtem ko se je stalež srnjadi, planinskih zajcev, divjih petelinov, poljskih jerebic in fazanov povečal. V tem letu kakih bolezní pri živalih ni bilo opaziti.

V preteklem letu je bilo uplenjenih 121 ujed in 262 vran, srak in šoj.

Čuvajsko službo vrši 30 pomožnih čuvajev, ki pa so za svoje delo brez dvoma premalo nagrajeni. To bo treba v bodoče pravilno urediti.

Oddaja kožuhovine je bila prav dobra, posebno se je izkazala v tem oziru lovska družina Solčava, ki je sama oddala 20 kož.

Smotra lovske psov, ki se je vršila v začetku aprila v Mozirju, je bila presenetljiva. Saj je bilo pripeljanih 62 istrskih goničev, resavcev in drugih kratkodlakih priznanih pasem. Vidi se, da so se lovci začeli bolj intenzivno zanimati za pravilno vzrejo psov.

Okrajna lovska zveza je imela 10 rednih sej, katerih se je povprečno udeleževalo 11 članov. Tajniki lovske družin so v splošnem svoje delo še kar zadovoljivo vršili, vendar naj bodo v bodoče pri navajanju statističnih podatkov bolj točni, kajti le pravilna statistična služba bo lahko v bodoče služila za pravičen in boljši razvoj lovstva samega. Med letom so se vršili tudi lovske izpiti, ki so pokazali pravi dober uspeh, zanimivo pa je, da so pokazali mlajši lovci več znanja, kakor pa nekateri starejši, ki se že dalj časa bavijo s tem športom.

Iz blagajniškega poročila posnamemo, da je bilo v preteklem letu 745.217 din dohodkov in 610.655 din izdatkov.

Po poročilu se je razvila pravi živahna debata. V njo so posegli delegati iz vseh lovske družin. K besedi se je oglašil tudi zastopnik LZS tov. dr. Sok, predsednik okrožnega odbora iz Celja. V daljšem govoru je pojasnil delegatom vse ono, kar se mu ni zdelo prav pri posameznih poročilih, posebno pa ne pri debatí, obenem jim je dal dobra navodila za bodoče delo društev samih.

Ob koncu so bili sprejeti koristni sklepi za delo v bodočem letu. Izvoljen je bil z malimi izjemami stari odbor, kateremu želimo pri delu obilo uspehov, lovcem samim pa mnogo veselja in razvedrila v prosti naravi.

Prvo zasedanje KSS

v Slovenskih Konjicah

Pred kratkim je bilo v Slov. Konjicah prvo zasedanje plenuma KSS, ki je bil izvoljen na nedavni letni skupščini. Razen izvolitve novega IO, v katerega so izvolili 11 članov, so dosti razpravljali tudi o vzgoji in spremembah v sistemu socialnega zavarovanja ter o problemih podružnice Okrajnega zavoda za soc. zavarovanje v Konjicah.

Splošna ugotovitev je bila, da je v zadnjih štirih letih šlo skozi delavske svete in njihove upravne odbore že lepo število delavcev, ki so si pri tem pridobili vrsto dobrih izkušenj. Spričo letos izdanih gospodarskih uredb, ki v precejšnji meri dopolnjujejo naš gospodarski sistem, pa so bili odborniki mnenja, naj bi v podružnicah takoj po izvolitvi DS in UO priredili krajše tečaje ali več predavanj o splošni gospodarski vzgoji. Sprožilo so tudi predlog, naj bi se delavski sveti in UO volili za dve leti. Utemeljevali so ga z razlogom, da se člani DS in UO v enem letu ravno dobro pripravijo in živijo v delo, ko so pred njimi že zopetne volitve.

Precej časa so na zasedanju uporabili tudi okoli razprave o koriščenju sredstev socialnega zavarovanja. Navedli so več primerov, kjer so posamezniki na račun »bolniške« doma ali pa pri sosedih opravili razna dela. Budnosti sindikalnim odbornikom in organom delavskega upravljanja gre precejšnja zasluga, da so ti primeri v svrilo drugim bili kaj kmalu odkriti. Predlagali so tudi, naj KSS še v tem mesecu skliče posebno posvetovanje predstavnikov podjetij in sindikalnih podružnic, na katerem bi se podrobneje pogovorili o sodelovanju s krajevno podružnico Okrajnega zavoda za soc. zavarovanje.

V Konjicah so izvolili

nov delavski svet

Pretekli teden se je v Tovarni usnja KONUS prvič sestel novoizvoljeni DS, v katerem je tudi nekaj dosedanjih članov. Za predsednika je bil ponovno izvoljen tov. Omerza Pavle, usnjarski mojster v vegetabilni strojilnici. Na zasedanju so pregledali tudi uspehe iz dela v preteklem letu, ki zlasti v proizvodnji kažejo dobre rezultate. Istočasno so izvolili tudi šest članov v novi upravni odbor. Od gostov se je zasedanja udeležil tudi predsednik LOMO tov. Mlinarič, ki je čestital največjemu delovnemu kolektivu na področju občine k doseženim uspehom, istočasno pa želel, da bi DS in UO kazala za potrebe občine tako razumevanje kot njuna predhodnika v preteklem letu.

V. L.

Ob največjem delavskem prazniku 1. MAJU čestita delovni kolektiv

Kmetijskega magazina, Ljubljana

Poslovalnica Celje

Aškerčeva ulica 19

vsem delovnim ljudem čim več uspeha v izgradnji socializma in razvoju kmetijstva

Prodaja na drobno in debelo elektromotorje, Diesel motorje, vse vrste poljedelskih strojev, kmetijsko orodje, zaščitna sredstva, umetna gnojila krmila in ostale kmetijske potrebščine

KAMNOLOM DORN

čestita k delovnemu prazniku 1. MAJU vsem svojim odjemalcem in delovnim kolektivom ter želi mnogo uspeha v izgradnji socializma

KMETIJSKO GOSPODARSTVO

LAVA PRI CELJU

Nudimo vse vrste zelenjave, sočivja itd. po konkurenčnih cenah — Obiščite našo stojnico na celjskem trgu!

ČESTITA K PRAZNIKU 1. MAJA VSEM SVOJIM ODJEMALCEM TER VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU

TOVARNA EMAJLIRANE POSODE

CELJE

Brzovav: EMAJL. CELJE
Telefon štev.: 22-71

PROIZVAJA V NEPREKOSLJIVI KVALITETI
EMAJLIRANO KUHNJSKO POSODO,
POCINKANO, BRUŠENO TER POKOSITRENO
POSODO, KOPALNE KADI, PRALNIKE, ENO IN
DVODELNE STENSKÉ VODNJAKE, IZPLAKO-
VALNIKE, RADIATORJE IN KOTLE ZA CEN-
TRALNO KURJAVO, EMAJLIRANE SENČNIKE
ZAHTEVAJTE PONUDBE!

PIONIRJEV IN CICIBANOV

vestnik

Z njimi sem šel na sprehod

Fran Roš:

Gozd se je prebudil

Iz svojega brloga sredi globokega gozda je pogledal medved. Zasklele so ga oči, nevajene svetlobe, zakaj vso zimo je bil prespal. Zdaj pa se je prebudil in se mu je zdelo, da je mrz in blag. Gozd je močno popustil. Gotovo je bila zunaj že pomlad.

Gledal je v gozd s krmežljivimi očmi in zadovoljno brundal. Cutil je, kako med drevesi piha topel veter. Le redko kje se je še belil kosček snega.

Pomlad! Konec zimskega spanja! Medved je počasi stopil iz brloga. Spomnil se je, kako se je v prvih dneh zime le s težavo prerinil skozi vhod v to svoje bivališče. Tedaj je bil dobro rejen. Toda čez zimo mu je vsa tolišča splahnula in zdaj je bil mršav in šibak.

Začutil je veliko lakoto in žejo. Kje bi zdajle hitro našel kaj za podzobe?

»Dobro jutro, striček!« je zaslišal priklenjen glas iz bližine. Bila je lisica.

»Ravnokar sem se prebudil. Saj je vendar že pomlad!«

»Zmotil si se, medved! Sredi zime smo še in samo danes je toplo. Jutri pa bo zapadel najbrž nov sneg. Najbolje bo, da se vrneš v brlog in iznova zadremleš.«

»Meni pa se zdi, da sem že dovolj dolgo spal.«

»Ljubi striček, ne verjemi lisici — lažnički! Zares se je že začela pomlad!« Medved se je ozrl kvišku. Tam na visoki smreki je veverica sedela na veji in govorila z drobnim glasom. Da, veverica je gotovo govorila resnico.

Lisica pa je srdito pogledala na smreko:

»Kaj pa se ti tam zgoraj mešaš v tuje razgovore?«

Tedaj se je medved razjezil na lisico:

»Vidim, še vedno si stara hinavka. Hitro mi izgini, grda lažnička! Saj vendar vem, da je že pomlad!«

»Povem ti, da tudi v aprilu lahko še zapade sneg in tudi slana ne bo izostala. Posvarila sem te, ker se bojiš, da bi se prehladil, dragi medved!«

Tako se je sladkala lisica in je pohitela dalje skozi gozd.

»Ljubi medved, ali si kaj lačen?« je vprašala veverica.

»O, pa že kako! Od lakote se mi tema dela pred očmi. Kje bi našel kaj hrane? Svetuj mi, dobra veverica!«

»E, že vem. Pod Črno skalo imajo zajci zdajle gostijo. Pripravili so mnogo najboljših jedi in pijače. Kar tja pojdi!«

»Zajci me imajo radi. Nikoli jim še ničesar hudega nisem storil, zato mi bodo morda zares kaj ponudili. Kar takoj jo mahnem tja pod Črno skalo.«

Medved je odracal, kolikor hitro je mogel. Po dolgem spanju je bil še zelo neroden in slaboten. Približal se je Črni skali.

Nenadoma je zaslišal veselo ptičje petje in živahne zajčje glasove. Tam med gostim smrečjem je bil raven mahovit prostor. In glej! Tam sta plesala mlad zajec in mlada zajčica. Smehljala sta se vsa srečna in migala

s smrečki in brki. To sta gotovo bila ženin in nevesta.

»Srečo dobro vam vsem želim!« je prijazno zabundal medved.

Vsi so se s strahom ozrli in zagledali velikega kosmatinca. Ženin in nevesta sta preplašena skočila vsak na svojo stran. Ptičji godci na vejah so v trenutku utihnili. Tedaj pa je povzdignila svoj glas stara zajčinja:

»Kaj se bojite našega prijatelja medveda? Neumni mladi rod! Takoj lepo pozdravite našega ljubega strička, ki je ravnokar končal svoje zimske spanje!«

Ženin in nevesta sta se boječe približala in se nizko priklonila rjavemu kosmatincu.

Tedaj je pristopil star zajec, ki je šepal na eno nogo, to mu je bil nekoč lovec prestrellil:

»Mogočni medved, naš zaščitnik! O pravem času si prišel. Veš, tu okrog se potepa lisica, naša sovražnica. Če nas izvoha, nam pokvari vso gostijo, lahko pa nam požre celo ženina in nevestico. Tebe pa se zvitojeka boji. Dokler boš ti pri nas, je ne bo blizu in mi bomo brezskrbno rajali. Ostani pri nas, mi pa ti radi postrežemo z najboljšo jedjo in pijačo!«

»Vaše vabilo me pa zares zelo veseli. Seveda rad ostanem pri vas in vas bom branil pred lisico, če bo treba. Toda že tri mesece nisem jedel in lisice še zgrabiti ne bi mogel dovolj močno, če bi prišla. Tako zelo sem oslabil.«

»Takoj ti postrežemo, dragi medved!« so zaklicali zajci. Zajčinja in več zajčic je pohitelo v najgostejše smrečje in kmalu so se vrnile težko obložene. Po dve in dve so nosile dolge šibe, ki so na njih bile nabrane velike suhe hruške, jabolka in slive. Privleklo so tudi še košaro suhih borovnic in jagod. Nazadnje so na prekljeh prinesle še tri buče studenčnice, posladkane s sladkim sadjem.

Medvedu so se zaiskrile oči in obližnil si je gobec, ko je zagledal vse te čudovite dobrote.

»Kako prelepe stvari! Kako rad vas imam, predragi zajčki! Takoj se bom lotil vseh teh imenitnih slaščic, oprostiti mi! Saj veste, da sem imel dolg post. Zdaj pa ga je konec!«

Jedli in pili so do noči, ptički so jim godli po vejah, ženin in nevesta sta neumorno plesala in se ljubeznivo objemala. Zarajal pa je tudi ves stari zajčji rod.

S smreke se je spustila veverica in zaplesala s starim šepavim zajcem. Nazadnje se je še okrepljeni medved počasi zasukal s staro zajčjo.

Tako se je v gozdu začela vesela pomlad.

Nenadoma je zaslišal veselo ptičje petje in živahne zajčje glasove. Tam med gostim smrečjem je bil raven mahovit prostor. In glej! Tam sta plesala mlad zajec in mlada zajčica. Smehljala sta se vsa srečna in migala

s smrečki in brki. To sta gotovo bila ženin in nevesta.

»Srečo dobro vam vsem želim!« je prijazno zabundal medved.

Vsi so se s strahom ozrli in zagledali velikega kosmatinca. Ženin in nevesta sta preplašena skočila vsak na svojo stran. Ptičji godci na vejah so v trenutku utihnili. Tedaj pa je povzdignila svoj glas stara zajčinja:

»Kaj se bojite našega prijatelja medveda? Neumni mladi rod! Takoj lepo pozdravite našega ljubega strička, ki je ravnokar končal svoje zimske spanje!«

Ženin in nevesta sta se boječe približala in se nizko priklonila rjavemu kosmatincu.

Tedaj je pristopil star zajec, ki je šepal na eno nogo, to mu je bil nekoč lovec prestrellil:

»Mogočni medved, naš zaščitnik! O pravem času si prišel. Veš, tu okrog se potepa lisica, naša sovražnica. Če nas izvoha, nam pokvari vso gostijo, lahko pa nam požre celo ženina in nevestico. Tebe pa se zvitojeka boji. Dokler boš ti pri nas, je ne bo blizu in mi bomo brezskrbno rajali. Ostani pri nas, mi pa ti radi postrežemo z najboljšo jedjo in pijačo!«

»Vaše vabilo me pa zares zelo veseli. Seveda rad ostanem pri vas in vas bom branil pred lisico, če bo treba. Toda že tri mesece nisem jedel in lisice še zgrabiti ne bi mogel dovolj močno, če bi prišla. Tako zelo sem oslabil.«

»Takoj ti postrežemo, dragi medved!« so zaklicali zajci. Zajčinja in več zajčic je pohitelo v najgostejše smrečje in kmalu so se vrnile težko obložene. Po dve in dve so nosile dolge šibe, ki so na njih bile nabrane velike suhe hruške, jabolka in slive. Privleklo so tudi še košaro suhih borovnic in jagod. Nazadnje so na prekljeh prinesle še tri buče studenčnice, posladkane s sladkim sadjem.

Medvedu so se zaiskrile oči in obližnil si je gobec, ko je zagledal vse te čudovite dobrote.

»Kako prelepe stvari! Kako rad vas imam, predragi zajčki! Takoj se bom lotil vseh teh imenitnih slaščic, oprostiti mi! Saj veste, da sem imel dolg post. Zdaj pa ga je konec!«

Jedli in pili so do noči, ptički so jim godli po vejah, ženin in nevesta sta neumorno plesala in se ljubeznivo objemala. Zarajal pa je tudi ves stari zajčji rod.

S smreke se je spustila veverica in zaplesala s starim šepavim zajcem. Nazadnje se je še okrepljeni medved počasi zasukal s staro zajčjo.

Tako se je v gozdu začela vesela pomlad.

Nenadoma je zaslišal veselo ptičje petje in živahne zajčje glasove. Tam med gostim smrečjem je bil raven mahovit prostor. In glej! Tam sta plesala mlad zajec in mlada zajčica. Smehljala sta se vsa srečna in migala

s smrečki in brki. To sta gotovo bila ženin in nevesta.

»Srečo dobro vam vsem želim!« je prijazno zabundal medved.

Vsi so se s strahom ozrli in zagledali velikega kosmatinca. Ženin in nevesta sta preplašena skočila vsak na svojo stran. Ptičji godci na vejah so v trenutku utihnili. Tedaj pa je povzdignila svoj glas stara zajčinja:

»Kaj se bojite našega prijatelja medveda? Neumni mladi rod! Takoj lepo pozdravite našega ljubega strička, ki je ravnokar končal svoje zimske spanje!«

Ženin in nevesta sta se boječe približala in se nizko priklonila rjavemu kosmatincu.

Tedaj je pristopil star zajec, ki je šepal na eno nogo, to mu je bil nekoč lovec prestrellil:

»Mogočni medved, naš zaščitnik! O pravem času si prišel. Veš, tu okrog se potepa lisica, naša sovražnica. Če nas izvoha, nam pokvari vso gostijo, lahko pa nam požre celo ženina in nevestico. Tebe pa se zvitojeka boji. Dokler boš ti pri nas, je ne bo blizu in mi bomo brezskrbno rajali. Ostani pri nas, mi pa ti radi postrežemo z najboljšo jedjo in pijačo!«

»Vaše vabilo me pa zares zelo veseli. Seveda rad ostanem pri vas in vas bom branil pred lisico, če bo treba. Toda že tri mesece nisem jedel in lisice še zgrabiti ne bi mogel dovolj močno, če bi prišla. Tako zelo sem oslabil.«

»Takoj ti postrežemo, dragi medved!« so zaklicali zajci. Zajčinja in več zajčic je pohitelo v najgostejše smrečje in kmalu so se vrnile težko obložene. Po dve in dve so nosile dolge šibe, ki so na njih bile nabrane velike suhe hruške, jabolka in slive. Privleklo so tudi še košaro suhih borovnic in jagod. Nazadnje so na prekljeh prinesle še tri buče studenčnice, posladkane s sladkim sadjem.

Medvedu so se zaiskrile oči in obližnil si je gobec, ko je zagledal vse te čudovite dobrote.

»Kako prelepe stvari! Kako rad vas imam, predragi zajčki! Takoj se bom lotil vseh teh imenitnih slaščic, oprostiti mi! Saj veste, da sem imel dolg post. Zdaj pa ga je konec!«

Jedli in pili so do noči, ptički so jim godli po vejah, ženin in nevesta sta neumorno plesala in se ljubeznivo objemala. Zarajal pa je tudi ves stari zajčji rod.

S smreke se je spustila veverica in zaplesala s starim šepavim zajcem. Nazadnje se je še okrepljeni medved počasi zasukal s staro zajčjo.

Tako se je v gozdu začela vesela pomlad.

Nenadoma je zaslišal veselo ptičje petje in živahne zajčje glasove. Tam med gostim smrečjem je bil raven mahovit prostor. In glej! Tam sta plesala mlad zajec in mlada zajčica. Smehljala sta se vsa srečna in migala

s smrečki in brki. To sta gotovo bila ženin in nevesta.

»Srečo dobro vam vsem želim!« je prijazno zabundal medved.

Vsi so se s strahom ozrli in zagledali velikega kosmatinca. Ženin in nevesta sta preplašena skočila vsak na svojo stran. Ptičji godci na vejah so v trenutku utihnili. Tedaj pa je povzdignila svoj glas stara zajčinja:

»Kaj se bojite našega prijatelja medveda? Neumni mladi rod! Takoj lepo pozdravite našega ljubega strička, ki je ravnokar končal svoje zimske spanje!«

Ženin in nevesta sta se boječe približala in se nizko priklonila rjavemu kosmatincu.

Tedaj je pristopil star zajec, ki je šepal na eno nogo, to mu je bil nekoč lovec prestrellil:

»Mogočni medved, naš zaščitnik! O pravem času si prišel. Veš, tu okrog se potepa lisica, naša sovražnica. Če nas izvoha, nam pokvari vso gostijo, lahko pa nam požre celo ženina in nevestico. Tebe pa se zvitojeka boji. Dokler boš ti pri nas, je ne bo blizu in mi bomo brezskrbno rajali. Ostani pri nas, mi pa ti radi postrežemo z najboljšo jedjo in pijačo!«

»Vaše vabilo me pa zares zelo veseli. Seveda rad ostanem pri vas in vas bom branil pred lisico, če bo treba. Toda že tri mesece nisem jedel in lisice še zgrabiti ne bi mogel dovolj močno, če bi prišla. Tako zelo sem oslabil.«

»Takoj ti postrežemo, dragi medved!« so zaklicali zajci. Zajčinja in več zajčic je pohitelo v najgostejše smrečje in kmalu so se vrnile težko obložene. Po dve in dve so nosile dolge šibe, ki so na njih bile nabrane velike suhe hruške, jabolka in slive. Privleklo so tudi še košaro suhih borovnic in jagod. Nazadnje so na prekljeh prinesle še tri buče studenčnice, posladkane s sladkim sadjem.

Medvedu so se zaiskrile oči in obližnil si je gobec, ko je zagledal vse te čudovite dobrote.

»Kako prelepe stvari! Kako rad vas imam, predragi zajčki! Takoj se bom lotil vseh teh imenitnih slaščic, oprostiti mi! Saj veste, da sem imel dolg post. Zdaj pa ga je konec!«

Jedli in pili so do noči, ptički so jim godli po vejah, ženin in nevesta sta neumorno plesala in se ljubeznivo objemala. Zarajal pa je tudi ves stari zajčji rod.

S smreke se je spustila veverica in zaplesala s starim šepavim zajcem. Nazadnje se je še okrepljeni medved počasi zasukal s staro zajčjo.

Tako se je v gozdu začela vesela pomlad.

Nenadoma je zaslišal veselo ptičje petje in živahne zajčje glasove. Tam med gostim smrečjem je bil raven mahovit prostor. In glej! Tam sta plesala mlad zajec in mlada zajčica. Smehljala sta se vsa srečna in migala

s smrečki in brki. To sta gotovo bila ženin in nevesta.

»Srečo dobro vam vsem želim!« je prijazno zabundal medved.

Vsi so se s strahom ozrli in zagledali velikega kosmatinca. Ženin in nevesta sta preplašena skočila vsak na svojo stran. Ptičji godci na vejah so v trenutku utihnili. Tedaj pa je povzdignila svoj glas stara zajčinja:

Fran Roš:

DEDKOVA POMLAD

Naš dedek star je osemdeset let, je siv, koščen in gluh in vid mu peša, med hojo se na palico obeša, rad godrnja na ta neugnani svet.

V novembru legel je na toplo peč, v hropečih prsih ga je kašelj grabil, hudó se mu je šel tobak zagabiti, nobena reč mu več bila ni všeč.

Čez zimo lipov čaj je z medom pil in tožil, da so dnevi mu že šteti in da želi si še samó umreti, ker rad bi si že enkrat odpočil.

Naš dedek star je osemdeset let. Zdaj zlezal je z zapečka in smešljaj se, prebil je srečno mrzle zimske čase in spet mu lep in ljub je sončni svet.

Horvat Isidor:

MAJ

Maj, maj, krasni maj, k nam prišel je v gaj, razlil se je po lokih, vodi modrooki, po ledinah, košeninah, po logovih, sadovnjakih, čebelnjakih, njivah, jarkih, gorcah, parkih, vse okrasil s cvetjem, vse ozvočil s petjem, vselil v naša se srca, zdaj vesela so — juhá!

OTROKOVA POMLAD

Tu zelena je pomlad! Kdo ne bi imel je rad? Še naš Duško jo ima, ki do pet že šteti zna.

V travi rože mu dehte. V krošnjah ptice ga vabé. Nič več v sobi ne vzdrži, za metulji se podi.

Vriska, poje, trobenta, se s prijateljski igra; v soncu lice mu žari, dokler sladko ne zaspi.

Pomorščaki, ki se jim rodi želja po naši lepi deželi!

Po morju ladja plava, prekrasno valovi nam Sava. Na palubi kapitan stoji in nemo v valove strmi.

Kapitan daje povelja po krajih krasnih hrepni mi želja. Oh, ko prispel bi lahko do tja, kamor hrepni mi želja moja.

In res, po valovih že ladja drsi kot biser se v vodi jugoslovanski blesti. Na kapitanovih ustih se je porodil smehljaj, ker res prispel v tak lepi je kraj.

Kaj mislite kakšen kraj je bil to? Jugoslavija vendar, kako je v njej živeti lepo! Kot biseri so njene vode, kot biseri njene gore.

Kapitan ves srečen živel je v njej, bolj srečen bil je kot kdaj poprej. Kako res si lepa Jugoslavija ti, ker res skrben voditelj zate skrbi.

Radčenko Silva, III. č razred I. osnovna šola v Celju

Horvat Isidor:

Čebela, rjavi hrošč in petelinček

Majski popoldan je bil prekrasen in češnja, vsa v cvetju, prevahljiva, da bi šla čebelica k počitku. Vzletela je in sedla na češnjev cvet, potem na drugo, tretjo... To je bilo medu!

»Tu-le še srknem, potem pa...«

Ni utegnila končati misli, še manj odleteti, ko je okrog nje začumelo. Takoj na to jo je nekaj zadelo, nekaj težkega in jo potegnilo s seboj. Uh, kako je šlo v globino! Že je mislila, da je po njej, ko je zraven nje v mehki travi zahrskalo:

»Ugani, kdo sem!«

Prvi strah je bil že mimo in čebelica je počasi odpirala oči. Koj nato pa je ogorčeno vzdiknila: »Kdo te ne bi takoj spoznal, rejeni lenuhar — rjavi hrošč si!«

»Reci majski hrošč, če ne te zdrobim,« je zagrozil rjavi hrošč.

»Z majem imaš toliko skupnega, kolikor živis svoje kratko, a tem bolj pregrešno življenje v tem lepem mesecu,« je pogumno odgovorila čebela.

»Predržnica, pa to povej, kako se drzneš oblatavati drevesa v času, ko sem jaz gospodar nad njimi?«

»Od prvega do zadnjega sončnega žarka letam od cveta do cveta, od bilke do drevesa. Vse moje življenje je nenehno delo: človeku nosim med in cvetje opraušujem, da se rastline plodé in množé. Ti se pa kraješ v mraku ko tat, samo žreš in delaš škodo rastlinju in človeku.«

»Saj, v službi človeka si, malopridnica! Zato te pa človek trpi, nas pa črti in neusmiljeno ugonablja. Ampak, zdaj si mi prišla v pest!« je žugal hrošč in z vso težo pritiskal čebelico ob tla.

»Izpusti me, grdavič!« je zastokala čebelica.

»Izpustim, še prej ti pa polomim krila, da se boš vlačila po tleh, dokler te ne bodo pohodili,« je škrtal z ostrimi čeljustmi hrošč.

»Ko, ko, ko, ko, ko... Kdo se pa prepira ondi v travi, ko, ko...« se je od nekod z viška oglasil petelinček.

»O, petelinček, ljubi prijateljček, reši me iz krempljev tega nepridiprava,« je zaprosila čebelica, »s češnjevega cvečehrskega!«

»Hvala ti, petelinček, prijateljček,« je šepnila čebelica, se pobrala s trave in odletela v ulnjak k sestricam.

»A, tako, tako? Ko, ko, ko, ko... Povsod je le v škodo. Ampak teknil mi bo! Ko, ko, ko, ko... Imenitna poslastica za pred spanec, ko, ko... Ključ!« je hlastnil petelinček z zakrivljenim kljunom po trdokrilem hrošču, da je kar zaropotalo.

»Hvala ti, petelinček, prijateljček,« je šepnila čebelica, se pobrala s trave in odletela v ulnjak k sestricam.

»A, tako, tako? Ko, ko, ko, ko... Povsod je le v škodo. Ampak teknil mi bo! Ko, ko, ko, ko... Imenitna poslastica za pred spanec, ko, ko... Ključ!« je hlastnil petelinček z zakrivljenim kljunom po trdokrilem hrošču, da je kar zaropotalo.

»Hvala ti, petelinček, prijateljček,« je šepnila čebelica, se pobrala s trave in odletela v ulnjak k sestricam.

»A, tako, tako? Ko, ko, ko, ko... Povsod je le v škodo. Ampak teknil mi bo! Ko, ko, ko, ko... Imenitna poslastica za pred spanec, ko, ko... Ključ!« je hlastnil petelinček z zakrivljenim kljunom po trdokrilem hrošču, da je kar zaropotalo.

»Hvala ti, petelinček, prijateljček,« je šepnila čebelica, se pobrala s trave in odletela v ulnjak k sestricam.

»A, tako, tako? Ko, ko, ko, ko... Povsod je le v škodo. Ampak teknil mi bo! Ko, ko, ko, ko... Imenitna poslastica za pred spanec, ko, ko... Ključ!« je hlastnil petelinček z zakrivljenim kljunom po trdokrilem hrošču, da je kar zaropotalo.

»Hvala ti, petelinček, prijateljček,« je šepnila čebelica, se pobrala s trave in odletela v ulnjak k sestricam.

»A, tako, tako? Ko, ko, ko, ko... Povsod je le v škodo. Ampak teknil mi bo! Ko, ko, ko, ko... Imenitna poslastica za pred spanec, ko, ko... Ključ!« je hlastnil petelinček z zakrivljenim kljunom po trdokrilem hrošču, da je kar zaropotalo.

»Hvala ti, petelinček, prijateljček,« je šepnila čebelica, se pobrala s trave in odletela v ulnjak k sestricam.

»A, tako, tako? Ko, ko, ko, ko... Povsod je le v škodo. Ampak teknil mi bo! Ko, ko, ko, ko... Imenitna poslastica za pred spanec, ko, ko... Ključ!« je hlastnil petelinček z zakrivljenim kljunom po trdokrilem hrošču, da je kar zaropotalo.

»Hvala ti, petelinček, prijateljček,« je šepnila čebelica, se pobrala s trave in odletela v ulnjak k sestricam.

»A, tako, tako? Ko, ko, ko, ko... Povsod je le v škodo. Ampak teknil mi bo! Ko, ko, ko, ko... Imenitna poslastica za pred spanec, ko, ko... Ključ!« je hlastnil petelinček z zakrivljenim kljunom po trdokrilem hrošču, da je kar zaropotalo.

»Hvala ti, petelinček, prijateljček,« je šepnila čebelica, se pobrala s trave in odletela v ulnjak k sestricam.

»A, tako, tako? Ko, ko, ko, ko... Povsod je le v škodo. Ampak teknil mi bo! Ko, ko, ko, ko... Imenitna poslastica za pred spanec, ko, ko... Ključ!« je hlastnil petelinček z zakrivljenim kljunom po trdokrilem hrošču, da je kar zaropotalo.

»Hvala ti, petelinček, prijateljček,« je šepnila čebelica, se pobrala s trave in odletela v ulnjak k sestricam.

»A, tako, tako? Ko, ko, ko, ko... Povsod je le v škodo. Ampak teknil mi bo! Ko, ko, ko, ko... Imenitna poslastica za pred spanec, ko, ko... Kl

V treh mesecih na Mars

MEDPLANETNO OGLEDALO S PREMIEROM OKOLI 100 km, BI OMILILO KLIMO HLADNIH PREDELÓV, LAHKO PA BI BILÓ STRASNEJŠE OROZJE OD ATOMSKE BOMBE

Profesor Obert je znan nemški raziskovalec na področju raket. Dela v tajnosti in v nekaj mesecih bo objavil svoje najnovejše izume, o katerih pravi, da bodo obrnili nase pozornost vsega sveta. Profesor Obert se zdaj zanima predvsem za izgradnjo tako imenovanih vsemirskih postaj. Nedavno je njegov prijatelj dr. Braun naredil načrte po katerih bi iznad ekvatorja v višini 17 km zgradili vsemirsko postajo. To bi bila odskočna postaja do 600 in do 700 km. Na tej višini bi potem morali zgraditi novo postajo, katere bi s pomočjo sončne svetlobe proizvajala elektriko. Od tu bi potem gradili še nadaljnje postaje v brezračni prostor. Na ta način pravi profesor Obert, bi bila gradnja vsemirskega pota veliko cenejša. Po njegovem mnenju bi pridobili novo geografsko znanje o vsemirju v veliko večjem obsegu. Od tu bi lahko opazovali in odkrivali dogajanja v vsemirju, ki so človeku danes še popolnoma neznana.

Profesor Obert misli tudi na načrte za potovanje na Mars. Doslej drži svoje izume v popolni tajnosti, toda kaže, da je to pot že točno izračunal. Dr. Braun, njegov kolega, je preračunal, da bi človek potreboval tri leta, da bi prišel v posebni raketi na Mars. Medtem pa profesor Obert trdi, da bi s pomočjo vmesnih postaj dosegli Mars že v treh mesecih.

Profesor Obert je izdelal že med vojno raketo V-2. Nedavno pa je imel predavanje o medplanetarnih potovanjih in govoril o najnovejših izsledkih glede raketnih projektilov. Dejal je, da je že konstruirana raketa, ki bi lahko dobila ime »sončev snubec«. Brzina te rakete je hitrejša od brzine, s katero se zemlja vrti. Profesor Obert je prepričan, da v bodoče ne bo več sen, če bomo govorili o ekspedicijah na Mars in mesec.

Druga iznajdba prof. Oberta je v tem, da misli graditi »interplanetarno ogledalo«. To ogledalo, ki bi bilo narejeno iz malih ogledal, bi merilo v prečniku 100 km. Ta ogledala bi zbirala sončno

svetlobo in omogočila, da bi se omilila klima v hladnih zemeljskih krajih. Na ta način bi severne mahovite tundre postale plodne. Istočasno pa bi bilo to ogledalo lahko strašnejše od atomske bombe, ker bi z njegovimi malimi ogledali, ki bi jih uravnavali na posamezne zemeljske točke lahko dosegli na tistih mestih okoli 300 stopinj vročine, kar bi uničilo vsakršno življenje.

Profesor Obert je izdelal umetnega sopotnika zemlje. Tu gre za majhen

projektil, ki ne bo težji kot 50 kg. S pomočjo energije, ki ne bo veliko večja kot jo je potreboval nemški V-2, bo raketa dosegla višino okoli 300 tisoč kilometrov. Raketa bo obšla zemljo v največ eni uri. Ta raketa bo imela v svoji notranjosti veliko število aparatov, ki bodo znanstvenikom na zemlji beležile najrazličnejša gibanja in jim posredovala podatke o stanju v vsemirju.

Po vsem tem sodeč, se nam skoro obetajo še velika tehnična presenečenja, in ker je dr. Obert resen znanstvenik mu pač smemo nekaj verjeti, čeprav se vse njegovo prerokovanje sliši kot Jules Vernesova pripovedovanja pred tolkimi leti. Toda takrat tako nedosegljive fantazije, je danes človek presegel. No, bomo videli?

MAU-MAU PRISEGA

Pravo sliko o dogodkih v Keniji je zelo težko dobiti, saj so informativne službe, ki o tej državi poročajo večidel naklonjene Britancem, le-ti pa po svoje propagirajo okoliščine okoli organizacije Mau Mau. Angleži pravijo, da je to organizacija, ki ima namen iztrebiti belce. Medtem pa mnogi afriški vodje govorijo, da te organizacije sploh ni, in da so si jo Angleži izmislili zato, da laže terorizirajo afriški narod. Toda niti eno niti drugo ne odgovarja popolni resnici. Odpor črncev v Keniji je, to se ne da zanikati. Nedavno je v enem izmed angleških listov bilo zapisano, da vojna v Keniji »vendarle vsebuje tudi elemente nacionalne nezadovoljnosti«. Ta list je objavil tudi tekst prispega, katero baje člani Mau Mau polagajo na svojih tajnih obredih. Prispega ima sedem točk:

Nikoli ne bom izdal oblasti in evropejcem naše organizacije.

Nikoli ne bom izdal katerega koli člana Evropejcem ali oblasti.

Brezpogojno bom izvrševal vsako nalogo.

Bojkotiral bom (ne bom se udeleževal) vse verske šole in ne bom hodil v njihovo cerkev.

Če me organizacija ponoči pokliče, bom takoj vstal in izvršil nalogo.

Dodeljen v petorko bom ubil vsakega Evropejca, če se bo to od mene zahtevalo.

Če bo Jomo Kenyatta (to je vodja afriške unije) zaprt, mu bomo povsod sledili in ga osvobodili.

Na koncu te prispege je dodano še to, da pripadniki, ki se ne držijo sedmih točk obsoja sam sebe na smrt.

Kot že rečeno vodje odporikov v Keniji trdijo, da taka organizacija ne obstoja. Oni pravijo, da je njihova

glavna stranka Afriška Unija, ki šteje okoli 100 tisoč članov in ima okoli pol milijona simpatizerjev. Program te stranke je v glavnem v tem, da se bori za človečanske pravice, za svobodno volitve, za agrarno reformo, za popoln demokratski režim, kjer bodo vsi državljani enako tretirani in dobivali za enako delo enako plačo. Program zahteva konec vsake diskriminacije. Na čelu te stranke se nahaja Jomo Kenyatta. Stranka je bila lansko leto prepovedana, njen predsednik in še nekateri vodilni člani pa so bili aretirani.

Crnci so cenena delovna sila. Dekleta nosijo tudi najtežja bremena na glavi

ATOMSKA BOMBA in pomlajevanje

Učenjaki neprestano preiskujejo učinek atomske bombe na človeka in na zemljo. Med drugim so raziskali tudi primer štiriglave družine, ki je ob napadu na Hirošimo zakopala na vrtu za bož z nekaterimi imetki. Po napadu so se vrnili in izkopali zaboj. Toda čez nekaj ur so vsi umrli.

Tam kjer je bomba eksplodirala je ponekod že začela rasti trava. Nekaj siromašnih japonskih kulijev je začelo to zemljo obdelovati. Toda na njihovo veliko žalost je bilo seme uničeno zaradi nekega izžarevanja. Toda končno je bil njihov trud poplačan. Podzemeljska radioaktivnost je imela čudovit učinek. Krizanteme so vzcvetele v tako čudovito obliko, ki je popolnoma drugačna od običajnih. Krompir in ostala povrtnina je bila veliko večja, pravzaprav ogromna. Med to čudno floro je

bila tudi nekakšna salata. Nek siromašen, lačen ribič, ki je že precej v letih se je najedel te solate. Starec ni opazil nobene bolečine. Potem je čez nekaj tednov opazil, da so se njegovi sivi lasje spet začeli spreminjati v kostanjeve, da so se gube na obrazu začele izravnjavati in da je po vsem telesu čutil neverjetno moč, kakršno je imel kot dvajsetletnik.

Učenjaki so vse to dobro proučili in enoglasno potrdili, da je bila v radioaktivni solati tista moč. Pri kemijski analizi so ugotovili, da je salata res polna radioaktivnih elementov in da je podobna neki drugi rastlini, ki so jo pred nekaj leti našli v Indiji in na Kitajskem in katero so tamošnji domačini imenovali »futiitjenk«, kar pomeni »napajanje dolgega življenja«.

CELJSKE BODICE

KATEGORIJE

Kaj še čakaš, prvi vendar, dedec, perzijsko preprogo, spraviva jo na podstrešje, ne odlašajva več mnogo!

Danes, jutri tu imela bova strašno komišijo, ki po stanovanjih voha, daje jim kategorijo.

Ce to perzijsko preprogo v stanovanju nam odkrije, nas takoj porine kvišku kar za tri kategorije.

Shrambo pa, do stropa polno, bom previdno zaklenila in bom rekla komišiji, da sem ključek izgubila.

Zdaj pa urno se zasuci, dedec leni, malopridni, prvi vendar za preprogo, biti moramo previdni!

TEHARSKA CESTA

Jaz nočem umreti še kmalu, ker ne bi rad, da me kletve pogrebcev spremljajo h grobu.

Prijatelji bi me psovali po ubogi Teharski cesti, po ostrih glavah gramoza, po blatnih, globokih kotanjah: »Nikdar ni bil pravi prijatelj, zato nam jo je zagodel celo še po svoji smrti. Umrl je burkež, še preden ta cesta je cesta postala, pa še mrtvaku v naslodo mu naših nog je trpljenje. Naj vrag mu bo novi gostitelj!«

Jaz rad bi umrl pozneje, ko Teharska cesta bela kot zadnja pot mi bo gladka in moji prijatelji bodo na njej me prijazno hvalili, kako sem bil priden in dober, čeprav sem kdaj eksaltiral, pa vendar sem smrt odložil na čase, ko Teharska cesta pogrebcev je pravi užitek.

Jaz letos še nočem umreti, ker ne bi rad, da me kletve prijateljev spremljajo h grobu.

Vodoravno: 1. opitan; 7. premo-govnik blizu Celja (nagrajuje); 14. tekstilna tovarna v celjski okolici (nagrada); 19. kratica za Prvo Kranjsko Tiskarno; 22. strup-na kemikalija; 23. filmski »kralj džunglji«; 24. iz lesa; 25. znamenja blaga, tudi karta; 26. gora na Koroskem; 27. kraj ob Genovskem zalivu z znamenitim marmornim zali-va z dolžinskim merom (dvoj.); 28. staro dolžinsko mero (dvoj.); 29. rojstvo (narobe); 30. utezna mura; 31. ozemlje v zahod. Afriki, moji na Abesinijo; 32. turški god-nik; 33. solne naprave; 34. s soljo prepojen; 35. posode, h katerim marsikdo teži; 36. zakovice; 37. Justinijanov vojskovodja; 38. vsta-vi AAN; 39. rečni ovinki, tudi deli nog; 40. trg blizu Kamnika (2. sklon); 41. steličke, neumnež; 42. kratica za Varnostni svet; 43. element (dvoj.); 44. najskrajnejša; 45. igralce s krogli; 46. začim-ba; 47. obračaj liste (knjige); 48. listi, ki je pri 35 (vodor.); 49. pesnitev; 51. pomrznje; 52. znana tovarna v Savinjski dolini (na-grada); 53. kratica za krajevai tržni urad; 54. grška črka; 55. grška črka, narobe; 56. oblika pomožnega glagola; 57. zlat v go-renjskem narečju; 58 in 62. pod-jetje v Savinjski dolini; 64. obalno mesto ob Dvini (narobe); 65. me-sto v Slavoniji; 66. nadležni mašes; 67. vstavi DASUL; 69. strah noga-matašev; 70. pokvarja; 71. meha-nični učinek; 73. ploskovna mera; 74. besednjak; 75. svetovoznani kraj na Gorenjskem; 76. iz svile; 77. meja (srbohrvatsko); 79. Indij-ance; 82. okence; 83. osebni za-imek v srbohrvaščini; 84. predlog; 85. resnično; 86. brzjavni naslov za libojsko industrijo; 94. naselje; 95. oblika glagola tkati; 97. časnika; 98. prsne pastile (znamka); 99. vrsta ribe; 100. jezero v Ru-siji; 101. prepevalj; 102. narava; 103. tekstilna industrija (nagra-juje); 104. bog vetrov (starogrška mitologija); 105. občudujem, tudi nevoščljiv sem; 106. predpogoji, predpostavke (s = z); 107. elipsa; 108. dva različna soglasnika; 109. z latini padevan; 110. hiperoksida; 111. pokrajina ob reki (o = a); 112. kemikalija; 113. okostnjaka (srbohrvatsko); 114. majhen kol; 115. istobasen; 116. vorno lakalščje; 117. golobček; 119. previden; 120. otočje v Sredozemskem morju (4. sklon); 121. geslo gasilcev; 122. osebni zaimek; 123. predplačan; 124. dobičkonosen; 125. naprav-ljalec kamna; 126. nemška mejna reka; 127. pre-mogovnik v celjski okolici (nagrajuje); 128. de-janski položaj; 129. državna blaginja; 130. čedno, prikupno.

Navyčno: 1. sadna industrija (nagrada); 2. raz-glas; 3. odbran, izvoljen; 4. vrsta vina; 5. po-krajina v Zadnji Indiji; 6. je dobro za oči; 8. vrsta blaga (dvoj.); 9. prividno iz nič sustav-jata; slepota; 10. stara ploskovna mera; 11. uglej; 12. predlog na prvi črki abecede; 13. veznik; 14. vas pri Ljubljani, tudi gozdni sadež; 15. obutveno podjetje (nagrajuje); 16. rumena vrti-nica (čajevka); 17. število; 18. oziralni zaimek; 19. težak voz; 20. z uspehom (krono) veličan; 21. znana izdelovalnica perila; 24. travnata (košna) zemlja; 25. stanovanje v kolibi; 27. ne-srečen azijski polotok; 28. reka v Sloveniji; 29. prebivalec Dolenjske (v hrvaškem jeziku); 31. začasnje s soljo; 32. prebivalec Kozjega; 33.

Tudi rastline govorijo

Ameriški profesor je skonstruiral po-seben mikrofón, s katerim ugotovi, če je žitno zrnje črivo. Če je v zrnju črv ta občutljivi mikrofón zabeleži glasove, ki jih povzroča črv, ko grize zрно. Med-tem pa je profesor Horcher iz Kölna naredil mnogo preciznejšo aparaturo. Le-ta je kombinirana kot Seismograf, radar in mikrofón. On je prisluškoval s pomočjo tega aparata razne rastline

in ugotovil, da povzročajo razne zvoke. Drevje in cvetje izvaja nežne melodije, krompir, redkev, čebula in še nekatere rastline pa spuščajo glasove, kot ne-kako godrnjanje. Profesor ima namen posneti na gramofonske plošče to raz-linsko simfonijo. Navsezadnje je izgu-bil tudi pogovor »slišiš kako trava raste« svoj zafrkljiv pomen, ker se to res že dogaja.

Ženske so boljši šoferji kot moški

Običajno ljudje mislijo, da imajo moške in žene enake pogoje in navade, če sedijo v avtomobil. Medtem so ne-kateri, ki so zadevo preiskovali, ugo-tovili nekoliko drugače. Pravijo, da so ženske boljši šoferji. Statistika kaže, da ima komaj vsaka deseta žena, se-

veda taka, ki zna šofirati, za seboj pro-metno nesrečo, medtem ko vsak četrti mož po enkrat zadene z avtomobilom v kak nasproten predmet. Mlajše žene imajo manj nesreč za seboj, kot njihove starejše kolegice. Pri moških pa je ta razlika ravno narobe.

GLAVNA ZADRUŽNA ZVEZA LRS sprejme v službo za revizijski center v Celju finančne revizorje

Pogoji za sprejem: Večletna praksa v revizijski službi ali v knjigovodstvu. — Interesenti dobijo pojasnila na Revizijskem centru v Celju, Cankarjeva 4, pritličje — levo.

Želimo Vam dosti sreče...

OSTALE NAGRADE

dobe vsi, ki bodo izžrebani, neoziraje se, če so naši stalni naročniki. V po-štev bodo prišli, če bodo pravilno re-šili križanko in če bodo poslali v do-kaz izrežek iz lista. Rešitev, ki bodo napisane na drugem papirju brez iz-rezane križanke iz našega lista, ne bomo upoštevali.

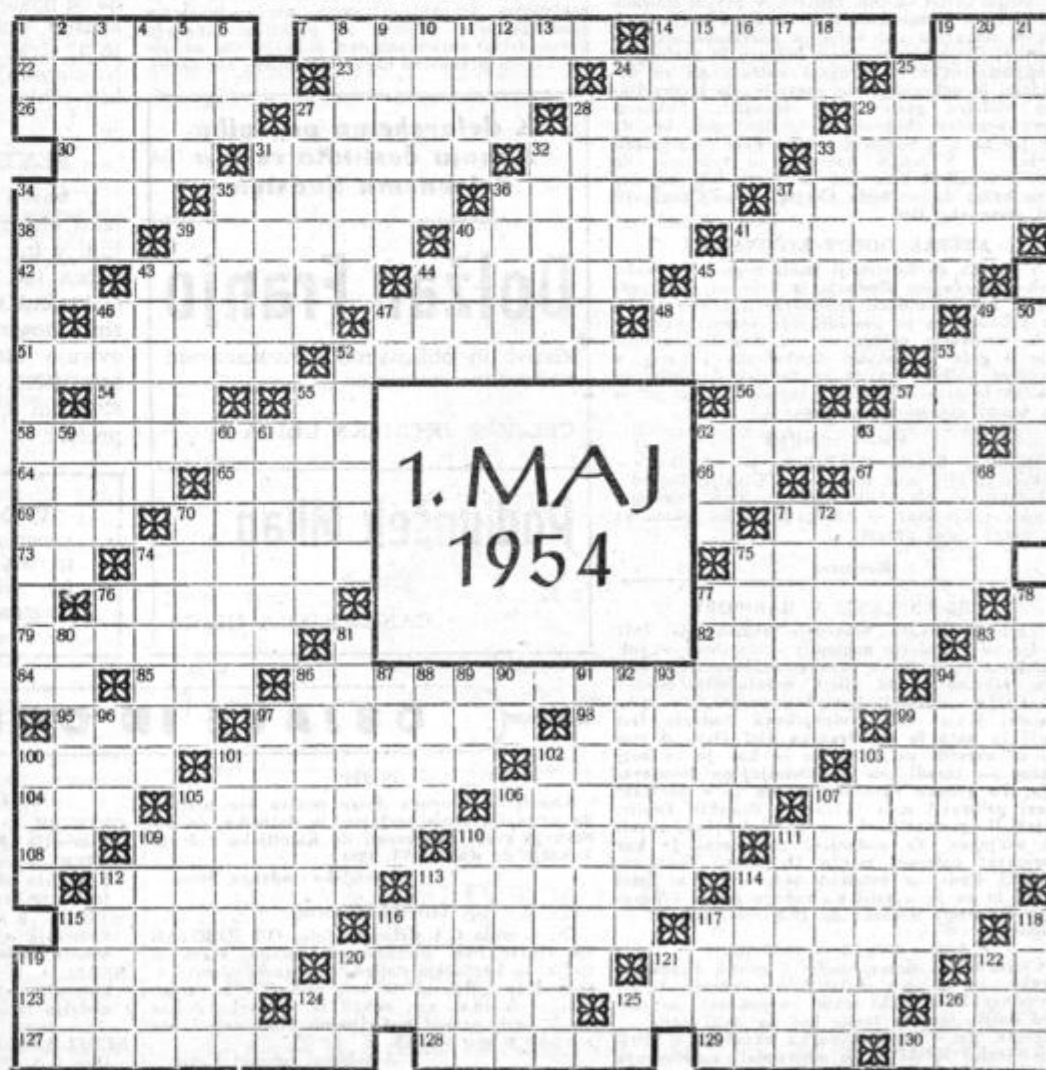
1. Dvoje izdelkov po izbiri (po želji 2. srailci); 2. 1 servis za belo kavo; 3. 1 pleteni fotelj; 4. 1 kg tekstilnega bla-ga; 5. 1 servis za črno kavo; 6. 1 pi-sarniška mapa; 7. 1 kolekcija brezal-koholnih pijač; 8. 1 pokrajinska slika; 9. 1 kvalitetno salamo; 10. 100 zavojev barve za obleko; 11. 1 kolekcija alko-holnih pijač; 12. 5 litrov koprské čr-nine.

Kakor vidite, dragi bralci, dobili so kar lepi. Zato pridno na delo, mo-goče se Vam bo le sreča nasmehnila. Želimo Vam pri reševanju veliko uspe-ha, pri žrebanju pa dosti sreče.

Rešitve pošiljite najkasneje do 6. maja uredništvu, ki bo objavilo izid žrebanja v petek, dne 14. maja.

Uredništvo.

PRVOMAJSKA NAGRADNA KRIŽANKA

odhajati v drugi kraj (ptice); 34. skrajšano ime podjetja v trgu blizu Celja (nagrajuje); 35. ma-tematični izraz, tudi del rastline; 36. vulkansko žrelo, brez see; 37. stara, sedaj prenovljena go-stilna v Celju; 39. igralce na starem, maloruskem glasbilo (kobza); 40. vinski sadiki; 41. znameniti vrh nad Skadarskim jezerom; 43. podzemlje v starogrški mitologiji; 44. križ, narobe; 45. bo-žanstvo; 46. premaknil; 47. španski spolnik; 48. kot 18 navpično; 49. kot 34 vodoravno; 50. in-formativna pisarna za potovanja; 52. mesteca v Dalmaciji; 53. kvasna glivica; 55. sprečevan; 57. rumena cvetica, tudi ribica; 59. možko ime; 60. meliranih las; 61. ime dveh slovenskih mesecev; drugi del; 62. ruska utezna enota; 63. manjše organizacijske enote; 68. kratica za znano vele-silo; 70. brstini, poganjani; 71. ravšina; 72. prej (hrvatsko); 74. pastirska piščal; 75. se prerije, pride na dan; 76. dva različna soglasnika; 77. ke-mijskii izraz za slad; 78. ljubeznive, priljubene (v = g); 80. kemijska označba za sodo; 81. ne ve ničesar; 83. celo ime ter še kratice za avtorja »Ciklamec«; 86. Preseževan izraz za »čevljarski,

s katerim označuje Kopitarja; 87. potiskan; 88. kot 3 navpično; 89. mesec; 90. kratice za element; 91. navaja (dikтира); 92. navdajanje; 93. mesto v severni Grčiji (znano čitateljem »Graf Monte Kristo«); 94. vretci; 96. klica; 97. posvan v vo-jake kot novince; 99. meklatenje; 100. znana to-varna barvil (nagrada); 101. poliga seno (hrv.); 102. pretiran (i = a); 103. mesto, imenovano »Slo-venski Meran«; 105. packa, smazek (e = a); 106. ročna okrasna; 107. gora, na kateri je montiran največji teleskop; 109. učaran, zagovorjen (na-robe); 110. lastnina; 111. okrajšano šensko ime; 112. planina v Crni gori; 113. velikan, gorostas; 114. gostinski podjetje v Celju; 115. letovišče v Belgiji; 116. bog pastirjev; 117. grška črka (mno-žina); 118. odkupno podjetje za šejne (nagrada); 119. začneje črke zadržne ustanove, katere pod-jetje nagruje; 120. krznen tenški ovratnik; 121. predlog; 122. kratica tudi izven naših meja znanega kovinskega podjetja; 124. dva različna soglasnika; 125. kratica za kemijo; 126. kartaški izraz.

Telesna vzgoja

Atletika

IZVRSTNA FORMA CELJSKIH ATLETOV

Atletci in atletinje Kladivarja so zadnje nedelje gostovali na otvoritvenih mitingih v Ljubljani in Mariboru. Še prvi nastopi naših atletov so presenetili po izvrstnih rezultatih vso športno javnost. Odlična kvaliteta atletov Kladivarja nam potrjuje, da so se vestno pripravljali vso zimo za bogato tekmovalno sezono v letošnjem letu. Še prvi nastopi pa so dali tudi odločen odgovor vsem tistim krogi, ki so v časopisju zagnali »krik in vike o uničevanju celjskih atletov zaradi neuspehov na krosu Slovenije. Propaganda proti Kladivarju je šla celo tja do Beograda, od koder je pred dnevi upravni odbor AD Kladivar dobil uradni dopis od Atletske zveze Jugoslavije, da so »obveščeni o težki bolezni Vipotnika in naj jim sporoče, kakšno je trenutno zdravstveno stanje tega nadarjenega atleta!«

! In dejstva! Mladi Vipotnik je sredi Ljubljane v svojem prvem nastopu brez vsake konkurence pretekel progo 1000 m v prav dobrem času 2:32,6 in s tem vsem svojim »prijateljem« dokazal, da bo tudi v letošnjem letu skrbel za presenečenja s kvalitativni storitvami. Prebudi se je tudi Igor Zupancič, ki je progo 500 m pretekel v rekordnem času 36,5, kar paš za pričetek sezone ni nujno pričakovano. Pa naš državni reprezentant in olimpijec Ljorger Stanko — v mesecu aprilu na 100 m pod 11 sekund! Čas 10,9 na 100 daje Ljorgerju in vsem ljubiteljem atletike mnogo upanja, da bo v takšni formi, če jo bo obdržal tja do evropskega prvenstva v Bernu, lahko dosegel naslov evropskega prvaka v svoji disciplini na zaprekih 110 m. Sicer je še prezgodaj dajati prognoze, vendar začetek je več kot sijajen. Ostali rezultati naših atletov so več ali manj »normalni« za pričetek sezone. V Mariboru je presenetila Čeleznikova s prav dobrim rezultatom in zmago nad Kotliškovo v metu diska s 36,63 m, pa tudi mladi Muškatec iz Sentjurja je na 1000 m zmagal v dobrem času 2:43.

Prvi nastopi naših atletov in atletin na tujih stazah nas utrujejo v prepričanju, da bo tudi v letošnjem letu celjska atletika vodilna sila v naši republiki.

Nogomet

KATASTROFALEN PORAZ NA REKI

Kladivar skrbi za presenečenja... Ta stavek drži stodoletnost! Nihče ni pričakoval na Reki take težkega poraza proti nasprotniku, ki se bori za obstanek v hrvaško-slovenski ligi. In vendar je prav ta neboljšeje kar petkrat potresel mrežo Kladivarja ter ga s tem porazom potisnil za dve mesti nazval v lestvici sedmoložnih klubov. Kladivar ni uspel doseči vsaj častnega gola.

Več je 3. minuti so domačini iz nekako 25 m privrati potresli mrežo Kladivarja. Dobre pol ure je bil nato na igrišču mir. No, mir? Kladivar se je zbral in prešel v ofenzivo, vendar je igral le preveč ležerno, da bi resneje ogrožal nasprotnika. Marinek je napravil idealno priložnost, da bi izenačil rezultat, takoj za tem pa je Dobraj postal na gol oster strel, ki ga je vratar le s težavo ubranil. Tako sta dve sijajni priložnosti šli »po vodi...« Domačini so s poizkušnostjo in borbenostjo potepali v napad in do zaključka polčasa še kar dvakrat potresli mrežo Celjanov. V drugem polčasu je začetek zopet pripadal Kladivarju, medtem napad na vratarja iz mreže. Tudi oster Podobnikov strel je postal plen razpoložnega vratarja. Domačini pa se še niso zadovoljili z doseženim rezultatom. Prešli so v odločen napad, borili so se za vsako žogo in Klanišek je imel polne roke dela. Odstranjal je vse, kar se je dalo, kljub temu pa je moral še dvakrat pobrati žogo iz mreže. Zmaga domačinov je povsem zaslužena, čeprav morda nekoliko previsoko izražena. Pri Kladivarju sta se odlikovala Klanišek in mladi Hribnik, celotno moštvo pa je igralo premehko in brez prave borbenosti. S takšnim načinom igranja brez dvoma tudi na domačem terenu ne bodo mogli zmagovati...

NOGOMETASI CELJA ZOPET PORAZENI

Gostje iz Velenja so na Skalni kleti odločili prvenstveno srečanje s tesnim rezultatom 2:1 v svojo korist. Kljub vodstvu v prvem polčasu so Celjani morali kloniti Hudariniovi enajstorigi, ki je pokazala več volje in poizkušnostjo do zmage. Celjan so v prvem polčasu še zastreljali enajstmetrovko! V drugem polčasu pa so domačini le pokazali malo energije, da bi rezultat po vodstvu gostov vsaj izenačili. Nekateri igralci so se obnašali na igrišču tako, kot da se jim ne tiče nogometna igra. Žogi so pokazali hrbet... S takim načinom in odnosom do prvenstvenih tekem pač ne more biti uspeha. Vse kaže, da se bodo Celjani morali posloviti od slovenske lige.

KREPAK ODPOR KOVINARJEV

V Storah so Kovinarji imeli v gosteh prvaka vzhodne skupine Rudarja iz Trbovelj. Storijski so se krepko upirali renomiranim nogometašem iz Trbovelj in so jim bili kar dorasli nasprotnik. V prvem polčasu so si domačini našli kar 3 gole iz povsem nenevarnih situacij, v drugem polčasu pa so se zagrizli v borbo in polčas je pripadal njim v korist. Dosegli pa so le častni gol in s tem poraz 1:3.

Ostali rezultati

Mladina, Branik : Kladivar — 1:0 (1:0) — tekma je bila med tednom na Glaziji; Odred : Kladivar — 3:1 (2:0); ligino moštvo Trbovlje, Rudar : Kladivar — 3:0 (prijateljska tekma za trening). Sami porazi...

Rokomet

PRESENEČENJE V MARIBORU

Večletni prvaki Slovenije rokometasi ZSD Celja so v nedeljo nastopili v Mariboru v polfinalnem turnirju za prvenstvo Slovenije v malem rokometu. Od štirih sodelujočih moštev so Celjani doživeli kar dva poraza, in to v uvodni tekmi od velenjskega Rudarja 11:9 (6:5) in nato še od Branika 15:7 (5:3). S tem so se uvrstili na 3. mesto in kar je še bolj važno — izpadli so od nadaljnega tekmovalja. To grenko razočaranje jim je v pretečni meri pripravil mali Polanec iz Rimskih Toplic, dijaki II. gimnazije, ki so ga Velenjčani »vzeli za svojega«. Ta nadarjeni rokometasi je kar osemkrat potresel mrežo Celjanov. Tudi velenjski Rudar z ostalimi nasprotniki ni imel sreče in se je uvrstil na zadnje mesto s »porazom 9:2 proti Braniku in 19:4 proti Dravi. Košarka:

ASK : CELJE — 58:19 (26:6)

Celjanke so doma imele v gostih Ljubljanki, ki so jim dale dobro lekcijo v prvenstveni košarkarski tekmi so pokazale za razred boljšo igro in tresle koš po »mili volji...« Izgleda, da v Celju košarka nazaduje s hitrimi koraki. Moški so se odpravili sodelovanju v slovenski ligi in odstopili so svoj prostor raje drugim, ženske pa so še ostale v družbi najboljših, izgleda pa, da se za prvenstvena srečanja niso dovolj pripravljale. O težavah naših košarkarjev bo treba v našem listu nekoliko več spregovoriti. Res škoda za naše mesto, da ta izredno dinamična igra, ki osvaja mladino po vsej naši republiki, tudi na podeželnem ne najde pravega napredka prav v »svojem Celju« Vsa leta po osvoboditvi so vendar Celjani bili v družbi najboljših slovenskih moštev v ospredju.

MESTNO PRVENSTVO V STRELJANJU Z ZRACNO PUSKO

Preteklo nedeljo je bilo na športnem strelišču v Celju odprto prvenstvo mesta Celja v streljanju z zračno pusko za leto 1954. Prvenstva se je udeležilo 142 strelcev in strelk. Rezultati prvenstva niso sicer najboljše, vendar se kaže od lani povprečen napredek. Med člani je tudi letos osvojil prvo mesto Vagner Veno, član SD »Ivo Lola Ribar«, med članicami Krašovec Zvonka (SD »Tempo«), med

mladinci Grošelj Lado (»Kovinar«) in med pionirji Vehovar Poldi (»Kovinar«).

REZULTATI: Člani: 1. Vagner Veno, SD »Ivo Lola Ribar«, 91 krogov; 2. Čendak Ivan, SD »Tempo«, 89 krogov; 3. Tržan Slavko, »Tempo«, 87 krogov; 4. Jeram Ivan, SD »Ivo Lola Ribar«, 84 krogov; 5. Persolja Vinko, SD »Cinkarna«, 83 krogov. — Članice: 1. Krašovec Zvonka, SD »Tempo«, 87 krogov; 2. Mugu Franja, SD »Ivo Lola Ribar«, 82 krogov; 3. Cater Vali, SD »Tempo«, 78 krogov; 4. Škofič Ivica, SD »Tempo«, 75 krogov; 5. Vrabl Alenka, SD »Tempo«, 74 krogov. — Mladinci: 1. Grošelj Lado, SD »Kovinar«, 90 krogov; 2. Kajba Janez, »Kovinar«, 84 krogov; 3. Gorenjšek Rafko, SD »Metka«, 81 krogov; 4. Jager Tonček, SD »Tempo«, 80 krogov; 5. Hočevar Franc, SD »Ivo Lola Ribar«, 79 krogov. — Pionirji: 1. Vehovar Poldi, SD »Kovinar«, 74 krogov; 2. Jeram Jože, SD »Ivo Lola Ribar«, 72 krogov; 3. Perper Marijan, SD »Kovinar«, 68 krogov; 4. Jakelj Rudi, »Kovinar«, 67 krogov; 5. Dečman Vili, »Kovinar«, 62 krogov.

Sah

TURNIRJI DPD »SVOBODA«

Zveza DPD »Svoboda« in Sahovska zveza Slovenije organizirata tekmovalne sahovskih moštev DPD »Svoboda«. Predtekmovalje je razdeljeno v devet skupin. V našem okrožju tekmuje 4. skupina (Trbovlje, Zagorje I, Hrastnik, Litija in Zagorje II) in 5. skupina (Prebold, Šoštanj, Zalec, Ljubje in Zabukovca). To nedeljo se je tekmovalje že pričelo. V Zalcu sta nastopili moštvi Zalec in Ljubje. Zmagali so Zalečani 5:1. Posamezni rezultati: Debevc—Rancinger 0:1, Rozman—Cede 1:0, Avbreht—Marcijan 1:0, Černelc—Koter 1:0, Kačič—Pader 1:0, Terglav—Meh 1:0. Po tekmovalju so organizirali še moštveni brztournirj s moštvi po štiri igralce. Prvo in drugo mesto si delita Ljubje I in Zalec I po 9 točk, sledi Zalec II s 5 in Ljubje II z eno točko.

DVOBOJ SK »TEHNIK«—CSK

Celjski sahovski klub je imel to nedeljo v gosteh študente ljubljanske Tehniške srednje šole, ki so včlanjeni v Sahovskem klubu »Tehnika«. Utrpel je nepričakovano hudi poraz — 5 in pol : 2 in pol. — Posamezni rezultati: Draksler—Ivačić 0:1, Modic—Segala 0:1, Fajsi—Plavčak 0:1, inž. Lah—Novak 0:1, Kitak—Rožič remi, Oder—Pavrič 0:1, Pertinač—Majcenovič 1:0 in Hojnik—Rupnik 1:0. V kratkem bo revažna tekma v Ljubljani, na kateri bodo Celjani skušali popraviti skupni rezultat.

SAHOVSKA TEKMA CINKARNA—L. GIMNAZIJA

Minuli petek je moštvo Cinkarne v povratni tekmi z dijaki I. gimnazije ponovno zmagalo z rezultatom 5 in pol : 2 in pol. Posamezni rezultati: Mišura—Strajher 1:0, Šnajder—Janežič 1:0, inž. Pipiš—Lesnika 0:1, inž. Stegenšek—Rojs remi, Dečko—Ermenč 1:0, inž. Marjanovič—Černak 0:1, Kmetec—Šušin 1:0 in Trojak—Zupanc 1:0.

PIONIRSKO TEKMOVANJE OKRAJA CELJE

Okrajni svet zveze pionirjev okraja Celje je minulo nedeljo izvedel v organizaciji Celjskega okrajnega sahovskega odbora okrajno tekmovalje pionirjev do 10 let v eni skupini in nad 10 let v drugi skupini. V drugi skupini je zmagal Berk Avgust (IV. razred osnovne šole Rimske Toplice) s 6 točkami, sledijo Malis Edo (IV. razred osnovne šole Gotovlje), Sinigoi Miran (IV. razred osnovne šole Laško), Stebih Tone (IV. razred osnovne šole Laško), Pišorn Branko (IV. razred osnovne šole Smarje pri Jelšah), Baumgartner Marija (IV. razred osnovne šole Laško) itd. V prvi skupini je v predtekmovalju v a. grupi zmagal Rataje Ciril (IV. razred gimnazije v Smerju), sledijo Pavlič Vili (III. razred gimnazije Laško), Leskovec Tone (IV. razred osnovne šole Dobrna), Matek Franc (IV. razred gimnazije Zalec) itd. V b. grupi je zmagal Zupan Andrej (III. razred gimnazije Korze), sledijo Arzenšek Stanko (IV. razred gimnazije Sentjur pri Celju), Zahradnik Franc (III. razred gimnazije Pištanj), Sešek Srečko (IV. razred osnovne šole Dobrna) itd. V finalu je zmagal Leskovec Tone iz Dobrne, sledijo Rataje Ciril (Smarje), Pavlič Vili (Laško), Arzenšek Stanko (Sentjur pri Celju), Zupan Andrej (Korze) in Zahradnik Franc (Pištanj). Po končanem tekmovalju je zastopnica Okrajnega sveta zveze pionirjev razdelila lepe knjižne in praktične nagrade prvem trem vsake skupine z željo, da na republiškem prvenstvu častno zastopajo naš okraj.

**K delaoskemu prazniku
1. maja čestitata vsemu
delovnemu ljudstvu:**

Dolžan Franjo

klepar in oblastveno koncesionirani
vodovodni instalater

CELJE * JETNIŠKA ULICA 4

Podlunšek Milan

krojač

CANKARJEVA ULICA

OBJAVE IN OGLASI

POZIV

Kmetijska zadruga Store poziva vse upnike, da prijavijo svoje terjatve, in dolžnike, da poravnajo svoje obveznosti do Kmetijske zadruge Teharje do dne 1. VI. 1954.

Kmetijska zadruga Store.

TURSTI, POZORI!

Od 1. maja t. l. dalje upujemo OB SOBOTAH IN NEDELJAH direktno avtobusno zvezo iz Celja v Logarsko dolino (Planinski dom). — Odhod iz Celja ob 8. uri, prihod v Logarsko dolino ob 10,45 uri, odhod iz Logarske doline ob 17. uri, prihod v Celje ob 19,45 uri. Zveza z vlaki v vse smeri.

Avtobusni promet Celje.

DOPISNI TECAJ ESPERANTO

Mednarodni jezik esperanto se lahko hitro naučite v našem dopisnem tečaju. Ako nam pošljete znakmo za poštino, vam pošljemo brezplačno na ogled prve lekcije. Zveza esperantistov Slovenije, Ljubljana, Miklošičeva 7-1

MLAD INŽENIR išče za takoj prazno ali meblirano sobo. Posteljno ima sam. Ponudbe na upravo Savinjskega vestnika pod »Bilina Cinkarne«. ODDAM v najem lokal na Mariborski cesti 85. Informacije v gostilni Grobelnik, Mariborska cesta 85, Celje. PRODAM kozolet s šestimi okni v bližini Celja. Naslov v upravi lista. UGODNO PRODAM vrtno utico. — Naslov v UGODNO PRODAM dobro ohranjen radio (pod ceno) 4 + 1. Naslov v upravi lista. DRUŽABNICO k stari gospe, najraje upoko-jenko, iščem. Naslov v upravi lista.

Iz Celja...

Prvomajska razstava likovne sekcije SKUD France Prešeren

Vsako leto nam celjski likovni amaterji pripravijo uspešne razstave svojih del. Letos so svoja dela pripravili za razstavo že do maja. Za 1. maj bodo razstavili svoje slike in kipe v mali dvorani hotela Union. Od Celjanov sodelujejo: Držek Avgust, Hojker Jelka, Lorenčak Darinka, Lorenčak Vida, Maček Anja, Podjet Vinko, Pristovšek-Fišer Vera, Vudler Branko, Stajnfelzer

DOBRA ZAMISEL ŽENA I. ČETRTE

Sekcija žena pri SZDL v I. četrti že dolgo razmišlja kako bi nudili ženam čim več pomoči pri raznih gospodinj-skih in bolniških uslugah. Razmišljajo tudi o tem, kako bi finančno pomagale tistim ženam, ki niso zaposlene v službi in se zaradi preobremenjenosti ne morejo vključiti v proizvodnjo. Te žene se ne morejo ves dan zaposliti, rade pa bi pomagale svoji družini tudi z as-lužkom, čeprav v manjši višini.

S 1. januarjem pa so odprle žene I. četrti uslužnostno podjetje »Vezena« v Prešernovi ulici, nasproti trgovine Triglav. V tej delavnici pletejo okusne jopiče v vseh modnih barvah in kar je glavno, po konkurenčnih cenah. Izvršujejo tudi razna drobna dela, izdelujejo žensko perilo po meri, popravljajo ženske nogavice. Največ so k temu uspehu pripomogle Macarol Dragica, Mavrič Vilma in Karš Marica. Tu pletejo žene v svojem prostem času, veliko več pa se bodo lahko udeleževale ob dol-gih zimskih večerih. Žene pletejo tudi doma in prinašajo izdelke podjetju, ki jim za izdelane stvari plača honorar. Tako žene na svoj način doma pripo-morejo k boljšim razmeram in jim za-radi tega ni treba zanemarjati gospod-injstva.

ŠE O »ZAPOSTAVLJANJU« NA LEPAKU

V prejšnji številki smo objavili članek tovariša B., ki je kritiziral, da je v Zalcu videl nabite lepake, na katerih je bil avstrijski klub tisk na veliko, naš domači pa le z majhnimi črkami. Že takrat smo nameravali pristo-viti svojo pripombo, ker se z zahtevo tovariša B. ne strinjamo povsem. V družabnih odnosih še vedno velja in bo veljalo pravilo o dajanju prednosti go-stu. Vedno je tako, da v kraju, kjer pri domačem klubu gostuje nekdo iz bližnje ali daljne sosesčine, plakatirajo imena gostujočega kluba vedno večje in na prvem mestu. To pa iz dvojn-ih razlogov. Prvič čisto iz razloga, ki ga daje prednost gosta, drugič pa za-radi komercialnega efekta, ker s tem vzbudijo zanimanje za srečanje, ki ga bo domači klub doživel. Sporni lepak pa je imel povrh vsega še to nesrečo, da je naslov gostujočega kluba bil strašansko dolg »Alpenlandkaufhaus«, to je 17 črk, NK Zalec pa komaj 7 črk. Navsezadnje pa je res, da bi tiste črke bile lahko mirno nekoliko manjše.

ŠENTJERNEJ PRI LOČAH

V vaseh Ličenca in Petelinjek so v teku elektrifikacijska dela, tako da bo tudi v teh vaseh kmalu zasvetila elek-trična luč. Pri postavljanju drogov za električni vod pa so sitnosti z nekate-rimi posestniki v vasi Petelinjek, ki ovirajo stavljenje drogov na svojih zemljiščih. Svoje glaveži s takim po-stopkom elektrifikacije ne bodo pre-prečili.

F. V.

V Celju bo razstava slik in kipov SKUD »Prešeren« Celje in SKUD »Besednjak« Maribor od 1. do 9. maja v mali dvorani Uniona. Vabljeni!

POROČILO O GIBANJU PREBIVALSTVA V CELJU

V času od 19. do 26. 4. 1954 je bilo rojenih 17 dečkov in 23 deklic.

Poročili so se:

Berlot Jožef, strojni ključavničar iz Ljubljane, in Rančigaj Antonija, živiljska pomočnica iz Gomilškega; Leskovec Anton, komisionar iz Celja, in Zupanec Terezija, bolničarka iz Veli-kega Sirlja, Radeč; Vodeb Vincenc, vozač v rudniku, in Turnšek Ljudmila, tovarniška de-lavka iz Celja; Jakob Ludvik, armirar iz Celja, in Očko Anastazija, prodajalka v delikatesi, Celje; Ovtar Jožef, delavec iz Celja, in Lipov-šek Franciška, delavka iz Celja; Mlakar Viktor-Jurij, železniški strojevodja iz Celja, in Krašovec Emilija, poljedelka iz Laših, Laško.

Umrli so:

Bahčič Janez, upokojenec iz Celja, star 47 let; Batistuta Marko, otrok iz Celja; Leskovec Cvet-ko, otrok iz Celja; Irman Marija, oskrbovanka, stara 61 let; Cander Marija, upokojenka iz Celja, stara 79 let.

...in v oledja

IZ PREBOLDA

Glavni vod vodovodne napeljave je dokončan. Občani so prispevali precej k realizaciji tega projekta, saj so veliko prostovoljno delali v pomoč delavcem. Seveda so pa bili tudi taki, ki so ostali na strani in šušljali, češ da je delo ja-lovo. Največ zaslug imata za uspehe pri tem delu tovariša Potočnik in Sušek.

*

V Preboldu gostinski lokali niso nič napredovali. Morali bi misliti na to, da je človek potreben tudi pri počitku, ve-selj in kosilu dostojnega okolja. Tudi cene v gostinah so zelo neenake. Naj-bolj priljubljena gostilna je še vedno »Filijalka«.

IZ STRANIC

Proslava 1. maja bo letos na Strani-cah prišla najbolj do izraza. Ob pev-skem koncertu, ki pride iz Slovenskih Konjic, bo v prvih hišah v vasi zago-rela električna luč. S tem bo naprav-ljen prvi korak gospodarske osamosvo-jitve na tem področju. Ob tem dogodku se bodo kmetje sami lahko prepričali kaj zmore delo in prava složnost, hkrati pa bo ta dogodek dal pobudo kmetom ostalih vasi, da bodo tudi oni lahko kmalu ugasnili svoje pretrelejške.

POROČILO O GIBANJU PREBIVALSTVA V OKOLICI CELJA

V času od 19. do 26. 4. 1954 je bilo rojenih 10 dečkov in 12 dekčev.

Poročili so se:

Luzar Jožef, kmetovalec iz Podloga, občina Sempeter, in Kranjc Franciška, kmetovalka iz Gotovelj, občina Zalec; Strajhar Franc, nameščenec iz Trbovelj, in Strnišnik Franciška, kroja-ška pomočnica iz Jeronima; Pristušek Anton, delavec iz Lastnja, in Brunčič Terezija, polje-delka iz Brezovca; Valentinič Stanko, elektro-monter iz Planine, in Poljanec Valerija, kroja-čica iz Visoč; Frece Stanko, kmet iz Ravnega, in Cesar Julijana, poljedelka iz Ravnega št. 2; Sajovic Peter, livar iz Stor, in Rabuza Ana, rojena Tovornik, posestnica iz Skranic; Pelko Jakob, nočni čuvaj iz Kristan vrha, in Čaki

Umrli so:

Jug Terezija, poljedelka iz Sopote, stara 66 let; Zager Stefan, prevzičar iz Sopote, star 91 let; Zolger Matevž, posestnik iz Imenške gorce, star 75 let; Škorjane Leopold, posestnik iz Sopote, star 51 let; Senica Stanislava, otrok iz Lipnega pri Jurkloštru; Bobnič Drago, do-jenček iz Velikih Gorec; Verk Marija, posest-nica iz Tržišča, stara 82 let; Hrušovar Helena, upokojenka iz Pištanja, stara 77 let; Dobovičnik Ivan prevzičar iz Loke pri Dobri, star 83 let.

»Pomisli, podedoval sem klavir, pravi okras stanovanja! Najprijetnejše pri tem pa je, da nihče v moji rodbini nanj ne zna igrati.«

*

»Moj mož je vzor pravega zakon-skega moža. Ne kadi, ne kvarta, ne hodi v gostilne... sploh je prava šle-val!«

DELOVNI KOLEKTIV

Tavarnne „Ilopec“ Celje

čestita vsem delovnim lju-

dem in svojim odjemalcem ob

PRVEM MAJU 1954

Priporočamo svojim cenjenim odjemalcem naše kvalitetne izdelke.

Dobite jih povsod!

ZA 1. MAJ ČESTITAMO VSEM DELOVNIM KOLEK-TIVOM IN VSEM SVOJIM POSLOVNIM

PRIJATELJEM

PODJETJE ZA PROMET

Z ODPADKI LAŠKO

ODKUPUJEMO: vse vrste starega železa, litino, baker, medenino, svinec, tekstilne odpadke vseh vrst itd. po najvišjih dnevnih cenah

CELJSKI OKRAJ SE RAZVIJA V MOČNO KOMUNALNO SKUPNOST

Pogled v preteklost ...

... In bodoči načrti

Ni še dolgo tega, ko sta se 14. aprila združila mesto Celje in celjski okoliški okraj v komunalno skupnost celjskega okraja. Združitev okolice z mestom, ki je bila prva v Sloveniji, je zahteval naš gospodarski in družbeno politični razvoj. Umetne meje, ki so ločile Celje od njegovega zaledja, so že zavirale uspešen razvoj v mestu, kakor tudi v njegovi okolici. Zato so že prej mnoge skupne probleme mesta in okolice uspešno reševali v prid skupnih interesov delavca in kmeta. Sedaj, po odstranitvi umetnih mej, bo sodelovanje še tesnejše, raznih trenj in lokalističnih teženj, ki so še tu in tam izbijala na dan, ne bo več, združitev mesta z zaledjem pa bo prinašala enake skupne koristi vedno bolj razvijajoče se komunalne skupnosti delavcu in kmetu. Zavest kmečkih ljudi pa se bo ob večji podpori delovnih ljudi mesta še bolj krepila in razvijala.

Ko letošnji prvi maj naši delovni ljudje iz Celja in njegovega zaledja praznujejo skupno v pravkar osnovani komunalni skupnosti, je prav, da se ob praznovanju tega velikega delavskega praznika ozremo na prehojeno pot in na uspehe, ki so jih delovni ljudje, delavci v Celju in kmetje v njegovi okolici s svojimi pridnimi rokami in ob podpori ljudske oblasti dosegli.

Začnimo kar pri Celju. Mesto se je v zadnjih letih prerodilo. Ni več ruševin, sledovi zadnje vojne so izginili. Ulice in hiše so menjale svoj izgled, ki jih je že močno načel zob časa ter se že skoro vse odelo v lepša oblačila. Kot gobe po dežju so v nekaj letih zrastle nove hiše in stanovanjski bloki. Gradi se še naprej, mnoga poslopja so še v izgradnji in čez nekaj let v Celju ne bodo več poznali stanovanjske stiske. Celje je dobilo več velikih stavb, med katerimi je poslopje mestne občine kar imponantno. Še prav posebno pa so Celjani ponosni na svoje moderno urejeno gledališče, katerega arhitektonski in umetniški izgled presega gledališča večjih mest.

Tudi celjski delovni kolektivi so modernizirali in razširili svoje obrate in izpopolnili zastarele, dotrajane naprave. Danes delavec dela v daleč boljših delovnih in higijenskih pogojih kot nekdaj, storilnost dela se je pa močno povečala. Preveč bi bilo, če bi naštevali uspehe po tovarnah, saj jih naši ljudje dobro poznajo. Izdelki Tovarne emajlirane posode, Tovarne tehtnic, Tehnometala, pohištvo podjetja »Savinja« itd. so dobili svetovni sloves, saj so iskano blago na bližnjih in daljnjih inozemskih tržiščih. Kvalitetni izdelki celjskega delavca so prenesli njegovo ime v širni svet, da, celo preko velike luže.

Delovni ljudje, delavci in kmetje v celjski okolici tudi niso držali križem rok. Uspeh, ki so ga dosegli v podjetjih in v kmetijstvu, je zavidanja vreden. Začnimo kar pri poljedelstvu. Zdrudištvu se je, kljub raznim pomanjkljivostim, zadnja leta močno okrepilo. Zavest našega kmeta iz leta v leto raste, vedno bolj z zaupanjem gleda v zadrugo, saj je prišel do spoznanja, da le preko nje lahko uspešno razvija in veča proizvodnjo na svojem posestvu, od česar ima koristi v prvi vrsti on sam in s tem tudi vsa naša skupnost. Na zadnjih občnih zborih kmetijskih zadrug, ki so bili obiskani kot še nikoli prej, je prišla do izraza silno močna volja kmetov, da bi povečali proizvodnjo na čim bolj rentabilen način, z uvajanjem mehanizacije in agrotehničnih sredstev. Spoznali so, da je takšna sredstva možno koristiti le pri skupnem načrtnem delu v kmetijskih zadrugah. Delovni kmetje spoznavajo nujnost našega nadaljnjega razvoja. Koristi, ki jih bodo pri izvajanju naših ukrepov imeli, so jim na dlani. Kmetijstvo stopa v ospredje vedno bolj. V interesu skupnosti je, da se naša vas čim prej izvleče iz zaostalosti. Zato bomo kmetje pri svojem delu vedno bolj deležni pomoči ljudske oblasti. Kajti le tako bomo kmetijstvo vskladili z našim hitrim razvojem v industriji.

Mehanizacija v kmetijstvu je v vsej Sloveniji najvišja ravno v celjskem okraju, zlasti pa v Savinjski dolini. — Stroji so bili dragi, sredstva za nakup so pa ustvarili poleg delavcev tudi naši kmetje, zlasti hmeljarji s prodajo iska-

nega savinjskega goldinga na inozemskih tržiščih. Marljivo savinjski hmeljar se je trudil, da bi predvsem dvignil kakovost hmelja — zelenega zlata, katerega odkupuje in uspešno prodaja na inozemskem trgu izvozno podjetje »Hmeljad« v Zalcu. Iz razlike v ceni hmelja je ravno to podjetje prispevalo precejšnje vsote denarja za melioracijo Ložnice in pritokov, ki se uspešno nadaljuje. S tem bodo hmeljarji dobili velike površine plodne zemlje, na kateri bo čez nekaj let tudi rasla žlahtna zelena roža. Les, katerega so zadruge žal preveč sekale, je ustvaril tudi veliko sredstev za pospeševanje kmetijstva. Veliko denarja je bilo v preteklih letih vloženo v elektrifikacijo celjske okolice, zlasti krajev ob Sotli ter za ob-

V Celju je šolsko vprašanje že priklopilo do vrha. Zastarele učilnice in premajhni šolski prostori ne morejo več sprejemati vse učeče se mladine. Šolskih poslopij je toliko, kot jih je imelo Celje takrat, ko je šlo petkrat manj prebivalcev. Zaradi naglega razvoja industrije in vedno večjega dotoka novih delavcev v mesto postaja šolski problem vedno bolj pereč. Prva naloga okraja bo, da ga vsaj deloma reši. Dograditev in modernizacija bolnice, graditev novih stanovanjskih blokov, ureditev hiš in ulic, graditev športnega plavalnega bazena, ureditev zelenih plosč v mestu, postavitve spomenika padlim borcem, nadaljnja modernizacija tovarn in gradnja nove lahke industrije, ki bo mestu prinašala nov vir dohodkov, ter končno

peronosporo, bo treba še bolj odločno z vsemi sredstvi zatirati.

KAJ PREDVIDEVA PREDLOG OKRAJNEGA DRUŽBENEGA PLANA ZA LETOŠNJE LETO?

Družbeni plan celjskega okraja predvideva povečanje industrijske proizvodnje za 7 odstotkov in povečanje proizvodnosti za 4 odstotke. Proizvodnja premoga se bo povečala kljub težkim pogojem dela za 4 odstotke. Rudnik Pečovnik bo povečal proizvodnjo od 15.000 ton v lanskem letu na 22.000 ton premoga v letošnjem letu. Ko bo pričel obratovati elektroplavž v štorski železarni, ki je sedaj v gradnji, bo Železarna

varna tehtnice bo izdelovala nagibne tehtnice, skladiščne tehtnice ter tehtnice za avtomatično polnjenje vreče.

Družbeni plan predvideva povečanje kmetijske proizvodnje za okoli 5 odstotkov. Povečanje je pripisovati boljši oskrbi z umetnimi gnojili, večji prizadevnosti samih kmetovalcev in večji uporabi zaščitnih sredstev.

Letos bo tudi izvršena melioracija Ložnice na dolžini 4 km, za kar predvideva družbeni plan 50 milijonov dinarjev. Posebno skrb posveča letos tudi gradnji silosov in gnojnih jam ter izpopolnitvi mehanizacije.

Cepprav so investicijska sredstva razmeroma skromna, predvideva predlog družbenega plana 40 milijonov dinarjev za obnovo Kozjanskega. Poleg velikih sredstev za prosveto in zdravstvo je predvidenih 17 milijonov dinarjev za popravilo in gradnjo cest. Za zgraditev pralnice v celjski bolnišnici ter za izdelavo načrtov ureditve celotnega zdravstvenega centra v Celju pa je predvidenih 21 milijonov dinarjev.

Da bo mesto Celje lahko izvedlo vsa dela, ki so potrebna za nadaljnji procvit mesta kot središča okraja, bo s 95 odstotki udeleženo pri vseh dohodkih od gospodarstva, le preostalih 5 odstotkov bo dobil okraj. Vsi ostali dohodki pa bodo v celoti ostali mestu.

OD POMOČI VSEH NAS JE ODVISEN NADALJNI RAZVOJ

Dolžnost meščanov in okoličanov bo, da bodo pomagali okraju izpolnjevati vse te naloge, ki niso majhne in maloštevilne. To pomoč bodo radi nudili, saj so tudi doslej s svojimi pridnimi rokami in s svojo zavestjo ustvarjali to, kar danes imamo. Ljudje dobro vedo, da delajo zase in za boljšo bodočnost svojih otrok. Delavci preko svojih predstavnikov v delavskih svetih, kmetje pa preko upravnih odborov v kmetijskih zadrugah gospodarijo sami sebi in sebi v korist. Volivci in proizvajalci preko odborov okrajnega zbora in zbora proizvajalcev se zavedajo, da se njihova volja upošteva, da nihče nima oblasti nad njimi, da vladajo sami sebi in da so vsi zakonski ukrepi le njim — delovnemu ljudstvu v korist.

Okrajni ljudski odbor, pred katerim so po združitvi še večje odgovornosti, bo moral vsa sredstva, ki jih ustvarjajo naši delovni ljudje, pravilno razdeliti. Zato imajo odborniki okrajnega zbora in zbora proizvajalcev še večjo odgovornost in morajo imeti skupne potrebe mesta in vasi stalno pred očmi. Pri vsem tem odgovornem in širokem delu pa bodo imeli veliko vlogo tudi občinski odbori, ki so v neposrednem stiku s svojimi volivci. Zato bo ena prvih nalog okraja, občine organizacijsko, teritorialno in s strokovnimi kadri utrditi, da bodo še bolj sposobne izvajati poslanstvo ljudske oblasti.

Le tako bomo s skupnimi naporji delavca in kmeta uspešno izpolnjevali naloge, ki nam jih narekuje skupnost za boljše življenje delovnega človeka mesta in vasi.

Odborniki okrajnega zbora in zbora proizvajalcev okraja Celje po združitvi

Okrajni ljudski odbor okraja Celje

ČESTITA DELOVNIM KOLEKTIVOM, KMETIJSKIM ZADRUGAM, ČLANOM MNOŽIČNIH ORGANIZACIJ, USTANOVAM, VSEM VOLIVCEM K DELAVSKEMU PRAZNIKU

1. MAJU

Z ŽELJO, DA BI SE NADALJE S SKUPNIMI NAPORI PRISPEVALI ČIM VEČ K NAPREDKU NAŠE KOMUNALNE SKUPNOSTI IN K BLAGINJI VSEH NARODOV SOCIALISTIČNE DOMOVINE

novo pasivnih in po okupatorju opustošenih krajev na Kozjanskem.

Tudi v živinoreji, vinogradništvu in sadjarstvu se že kažejo lepi uspehi. Mnoge vinograde so obnovili, matičnjakom so posvečali posebno skrb, vendar je lanskoletna poseba napravila vinogradništvu in sadjarstvu neprecenljivo škodo. Kmetje vedno bolj uspešno ter ob podpori kmetijskih zadrug preganjajo in uničujejo kaparja, ki se je zadnja leta množično razširil in napravil ogromno škodo v sadovnjakih. Korak naprej so napravili tudi v živinoreji, ustanovljenih je več plemenitih postelj z veterinarskimi ambulantami. Vendar pa čakajo kmetovalce, zlasti na Kozjanskem in na Pohorju, na tem področju še velike naloge.

Ljudje na vasi kažejo tudi veliko željo po znanju. V okraju je bilo nekaj kmetijsko gospodarskih šol ter veliko število strokovnih tečajev in predavanj. Kmetje vedno bolj spoznavajo, da brez dobrega strokovnega znanja ne bodo mogli uspešno kmetovati ter dvigati hektarskih donosov ob uporabi modernih agrotehničnih sredstev, katere jim vedno v večjih količinah nudijo kmetijske zadruge.

Dosti uspehov, ki so jih delovni kolektivi v celjski okolici tudi dosegli, bi lahko še naštel. Pa pustimo preteklost in se ozrimo raje v bodočnost. Okrajni ljudski odbor, ki po združitvi z mestom predstavlja močno komunalno skupnost, čaka jo velike in ne preveč lahke naloge. Nekatere med njimi niti sam ne bo mogel izvršiti, potrebna mu bo pri tem pomoč širše skupnosti, republike ali zveze.

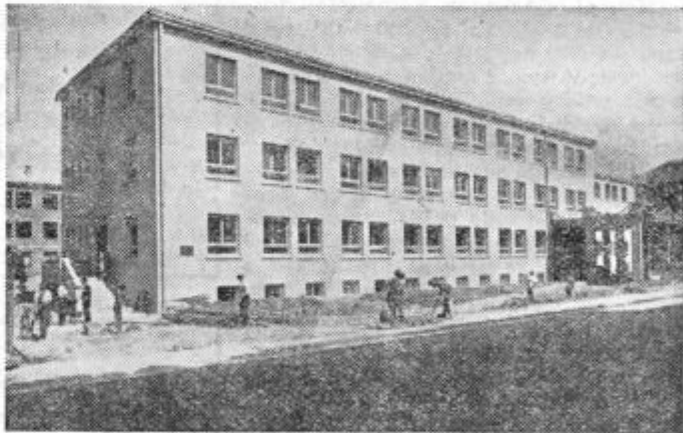
regulacija Savinje z ureditvijo moderne, prometnim predpisom ustrezajoče železniške postaje — vse to so nič kaj lahke naloge, s katerimi se bo v prihodnosti srečeval okrajni odbor in jih tudi skušal rešiti. Pri teh naporih mu bodo morala pomagati tudi podjetja, ki bodo s svojim deležem prav gotovo pripomogla, da bo postalo Celje — mesto belo in veselo.

V celjski okolici pa čakajo novo komunalno skupnost nič lažje naloge. Na kratko jih naštejmo: Dokončati bo treba regulacijo Ložnice, elektrificirati še kraje, kjer še do danes ni zasvetila električna žarnica, skrbeti bo treba za povečanje hektarskih donosov, za izboljšanje kvalitete hmelja ter bdeti nad doslej preveč izkoriščanim gozdnim bogastvom. Kmetijske zadruge bodo morale opustiti prekupčevanje z lesom ter se bolj posvetiti kmetijstvu, trgovino z lesom bi pa naj prevzelo trgovsko podjetje pri OZZ. Skrb okraja za čim večjo mehanizacijo kmetijstva in industrijskih podjetij ter rudnikov, ustanavljanje manjših podjetij, zlasti v pasivnih krajih, bo nenehna. Misliti bo treba tudi na razvoj turizma, ki ima vse pogoje z našimi letovišči in zdravilišči za uspešen razvoj. Prav posebna in nenehna skrb okraja pa bo, pomagati pasivnim kozjanskim in pohorskim predelom, da se rešijo iz zaostalosti, kajti sami se iz nje brez pomoči ne bodo mogli rešiti. V tesni zvezi s tem je tudi predviden načrt za regulacijo obotselske doline. Z razvojem teh pasivnih krajev se bo izboljšala življenjska raven vsem nam v sklopu komunalne skupnosti.

Posebno pozornost bo okraj posvečal kmetijstvu. Tu bo treba vložiti ogromno naporov in vsa razpoložljiva sredstva, če bomo hoteli vsaj v neki meri dohiteti hiter razvoj industrije, ki doslej daje komunalni skupnosti največ dohodkov. V prvi vrsti bo treba kmetijske zadruge notranje učvrstiti, jih usposobiti s strokovnimi kadri, da bodo razvile vse ostale pospeševalne dejavnosti ter se posvetile kmetijski proizvodnji. Odpraviti moramo težnjo za pretiranimi dobički, trgovino in prekupčevanjem z lesom, ter ostreje nastopiti proti razpisništvu in kriminalu v zadrugah. Zdruga bo morala postati zares ustanova, ki se bo bavila izključno s kmetijsko proizvodnjo. Preko kmetijske zadruge in z njeno pomočjo bo treba doseči pri naših kmetovalcih še večje zanimanje za povečanje hektarskih donosov, za izboljšanje kakovosti pridelkov ter za rentabilnejšo obdelavo. Obnoviti bo treba vinograde in sadovnjake, izboljšati kletarstvo, živinoreji pa pomagati bolj kot doslej, če hočemo doseči boljše pasmo, večji prirastek in višjo mlečnost. Škodljivce, ki delajo občutno škodo našemu kmetijstvu, kot n. pr. kaparja, koloradskega hrošča, rdečega pajka in

Šore povečala obseg proizvodnje. Cinkarna bo povečala proizvodnjo žveplene kisline od 5793 ton v lanskem letu na 12.000 ton. V prvi polovici letošnjega leta bodo tudi že montirane naprave za izkoriščanje žveplenega plina, ki je do sedaj povzročal rastlinstvu v celjski okolici precejšnjo škodo. Kovinska industrija bo povečala svojo proizvodnjo za 11 odstotkov, nekatere tovarne pa bodo začele izdelovati nove proizvode. Tovarna emajlirane posode bo izdelovala tudi predmete iz aluminija, To-

Celje je v zadnjih letih močno napredovalo. Poleg industrije je bilo zgrajenih tudi veliko število stanovanj in upravnih zgradb. — Na sliki reprezentančna stavba bodočega zdravstvenega centra, kjer se sedaj nahaja Mestni ljudski odbor

LJUDSKI ODBOR
MESTNE OBČINE CELJE
ČESTITA VSEM DELOVNIM
LJUDEM CELJA
K DOSEŽENIM
USPEHOM
OB PRAZNIKU DELA
1. MAJU 1954

Celjska okolica, zlasti pa Savinjska dolina, je najbolj mehanizirano kmetijsko področje v Sloveniji

Že nekaj dni pred prvim majem je bilo v delavskem središču vzdušje, ki je kakor težka sivina legla na pokrajino in stiskala utrip delavskega življa, očetu, mater in otrok. In četudi so oči lahko uskravale lepoto pomladi, cvetočega razkošja zelenih trat in dišečega cvetja, od skrite plahe vijolice ob robu šumečega potoka do sladkega vonja belih in rdečih cvetov sadnega drevja, vsa ta lepota ni mogla razpršiti nekje v globini človeškega srca porojeno težko slutnjo.

Moreča slutnja je rasla, rasla, dokler se ni spremenila v grozeč oblak, ki se kakor orkan v prerijski veči in širi od minute do minute, ki ga pričakujejo in se mu ne morejo ogniti in ne staviti v bran. In končno je grozeč oblak iz tega morečega vzdušja dobil podoba žandarjev, pušk in žilavk. Kjerkoli se je tiste dni zbrala gruča ljudi so jih preteče razganjali.

Brez groma in bliska se je odtrgal oblak. Njegova teža je padla na skromne delavske domove, na siromašne bajte, v katerih se je ob praznem ognjišču trlo kup sestranih otrok z globoko udrtimi očmi, ki so vprašujoče zrlle na prazno mizo, na katero jim je lakota pričarala velik rumen hleb kruha tako živo, da so se njihova usta premikala kot bi ravnokar vgriznila v izdaten kos toplega kruha, ki mu dišeča skorja hrusta pod zobmi. Požirali so sline in zrak. Mati jih je naganjala iz hiše, zunaj na soncu naj bi se igrali.

O, ti trpeče materino srce! Nisi jim moglo dati kruha in zato si skrila svojo ljubezen in bolečino v trdo odmevajoč vzklík: »Ven iz kuhinje!«

Vprašujoče je zrllo šest parov oči v njen mrki obraz in ko jih je še enkrat pogledala, so se počasi, drug za drugim splazili mimo prazne mize do vrat, se tam boječe ozrli in prestopili prag.

Najmlajši med njimi se je sede prekopicnil čez prag in potegnil z drobnimi rokami za seboj leseno žlico, s katero se je igral in jo hlastno grizel. Cmokajoč je stokal in jo vedno iznova vtikal v usta. To je neumljivo nadaljeval, dokler ni na enkrat zamižal, ponovno s silo vgriznil v les in žlico z vso močjo treščil nazaj v kuhinjo ter planil v jok.

Sestra Lenka je bratca potegnila izpred praga. Pri tem je ošinila mater z vprašujočim pogledom. Spomnila se je na svetopisemsko povest o Kani-Galilejski, ki jo je brala v šoli in je, kot že mnogokrat prej, kadar ni bilo doma kruha, pričakovala čudeža, da bi se vsaj bratčeva lesena žlica sedaj spremenila v kruh. Vedno iznova je čakala na ta čudež.

Ko je nekoč lačna stala ob kupu premoga, je z dvignjeno roko glasno zaklicala: »Bodi kruh!« Brat Jože jo je porinil v premog in zavpil: »Trapa, trapa!«

Tega mu dolgo ni mogla odpustiti, dastravno ga je imela zelo rada, saj je razen frnikol in žebler vse svoje pridobljeno imetje vedno delil z njo. Danes si je še prav posebno vroče želela, da bi se še godili čudeži.

Vendar tudi zunaj na dvorišču ni bilo kruha. Sonce ni moglo ogreti njihovih praznih želodčkov. Mater pa je stiskala v srcu bolečina. Pogledala je na uro. Kako, da še ni očeta? Saj vendar ve, da čakamo na njegovo plačo. Za kruh šestim otrokom! Čaka in čaka.

*

Očeta ni bilo domov. S številnimi drugimi so ga s plačo v roki odgnali izpred tovarne. Niti denarja niso mogli izročiti svojcem. V avto z malimi linami so natrpali mnogo mož in tudi nekaj žen. Prav nazadnje je obkrožen od treh žandarjev vzravnano stopal mladi inženir Zvonko. Ko je ob avtomobilu za trenutek obstal, se je enemu izmed žandarjev zahotelo, da ga je surovo dregnil v avto. Tako je skoraj padel med ostale, ki so se stiskali brez besed z upornimi pogledi v tesnem prostoru. Naredili so mu prostor, tako, kot so bili vajeni v tovarni. On pa se jim je kljub svoji mladosti prav očetovsko nasmehnil, se vsedel mednje in dejal: »Mislim, da smo kar pravi!« Vendar se razgovor ni mogel razviti. Vsak je razmišljal le o sebi. Večini so stopali pred oči žene, matere, ki svojih otrok ne bodo mogli nasititi, saj očetje niso plače s seboj. To jih je najbolj peklo.

Ko sta se dva žandarja vrnila v tovarno in je le eden obstal na drugi strani avtomobila, s hrbotom obrnjen proti dvorišču, se je naenkrat, kakor da bi zrasel iz tal, pojavil medicinec Ivan, ki je stanoval v podstrešni sobici sosedne hiše. Niso ga poznali, le inženir Zvonko se mu je nasmehnil. Nenadoma je imel polne roke plačilnih

Paula Rovanova:

NEKOČ...

kuvert z denarjem. Nobenih besed, vse je bil bežen trenutek. Oddahnili so se in misel, da otroci ne bodo lačni, jim je spremenila izraz obraza. Začeli so se pogovarjati med seboj in bili so podobni otrokom, kadar se jim posreči preiščiti kogarkoli.

Medicinec Ivan je medtem že hitel v nasprotno smer in zavil v prvo ulico. Nenadoma je zagledal pred seboj avto. Zastal mu je dih. Spoznal ga je. Policijski avto. Odvrgel je spretno vse denarne kuverte skozi prvo odprto okno pritlične hiše in mirno stopal naprej. Avtomobilu se v ozki ulici ni mogel več izogniti. Ivan je bil razoglav. Ravno včeraj si je pustil ostrici lase do lasišča. Stari brivec Žanček je godel, da je v aprilu za to še prezgodaj. Ivan pa ga je prepričeval, da mu je res zelo vroče. Sedaj je s prsti segel na glavo, kakor bi se hotel prepričati, da res nima več las. Pri tem je skremžil obraz kakor je to znal le on in je trdno računl, da ga ne bodo poznali. Se par metrov...

A ni bilo tako. Avto se je na pritisk zavore hrupno ustavil. Iz njega sta skočila dva policista. V trenutku ga je nekaj zbolelo na glavi. Vendar se je iztrgal iz meteža in skočil čez vrtni plot. Strel. In Ivan je obležal ob gredi cvetočih tulipanov. Ni se mogel dvigniti. Začutil je pekočo bolečino v kolenu. Vse to se je odigralo v nekaj sekundah. Kot jastrebi so se vrgli zasledovalci nanj. Branil se je, vendar brezuspešno. Uklenili so ga. Z zobmi je odtrgal rdeč tulipan. Ni mogel stopiti na levo nogo. Zato so ga skoraj vlekli v avto. Nekaj ljudi se je medtem nabralo ob robu pločnika, ko pa so videli mladeniča, ki mu je ranjena noga puščala krvavo sled, se je večina hitro razkropila; dva gledalca sta pljunila v nasprotno smer. Nekdo se je ozrl nanju in dejal tiho, da bo čez nekaj dni — prvi maj!

V avtomobilu je Ivan našel še dva tovariša. Ko mu je policist ukazal, naj se vleže na nasprotno klop, je tisti v kotu spregovoril:

»Letos se jim je pa zelo mudilo, sneli

so me kar iz jame.«

Takrat je medicinec Ivan Rök spoznal, v njem dobrega znanca — Petra Sprajca, rudarskega revolucionarja.

»Prosim tiho! Ni dovoljeno govoriti,« je bolj svareče kot ukazujoče zahteval policist.

Sprajc se je nasmehnil in dejal:

»Glej, glej, tudi bele vrane so med njimi.«

»Kruh je kruh« je nejevoljno zagodel policist.

»Kruh?« je vprašujoče naglasil Peter Sprajc in uprl oči v krvavo mlako ob Ivanovi nogi.

»So te obstrčili?«

»Da, zato sedim sedaj tu. Samo dva metra je še bilo do ogala.«

Ze ob prvi besedi je bil medicincu Ivanu padel rdeč tulipan iz ust v krvavo mlako.

Dve rdeči barvi sta se strnili.

Rdeča roža — simbol najlepših čustev, lepote, miline, svet ljubezni, hrepenenja in pravičnosti in mlaka krvi — simbol nasilja, krivice, brezčutnosti, rojstva in teme. Oba oblikuje — človek!

Peter Sprajc ni bil uklenjen. Pobrač je tulipan in ga zataknil Ivanu v gumbnico.

»Kruh?« je še enkrat ponovil rudar Sprajc in zrl v policista. Ta je skomignil z rameni in pogledal v tla. Tisti, ki je sedel v kotu, je mrko gledal predse.

Vsi štirje so utihnili.

Na šipi ob lini so odskakovale debele deževne kaplje, ulila se je april-ska ploha.

Sprala je človeško kri ob cvetlični gredi in krvavo sled, ki je vodila do ceste. Izprala je kri in jo skrila v zemljo, ostala pa je za vedno kot neizbrisana madež v človekovem srcu.

Ta dan so se še nekajkrat odprla vrata jetnišnice. Proti večeru so pripeljali tudi šiviljo Anico. Vračala se je iz kočice, v kateri je materi šestih lačnih otrok izročila zadnjo kuverto z denarjem. Mati je prebledela, vzela denar, poklicala Joža in ga takoj poslala po kruh. Otroci so se najedli kruha, Lenka

je premišljevala, če se je vendar zgodil čudež. Sele, ko so bili siti, so začeli spraševati po očetu.

Mati jim je rekla kratko: »Oče pride jutri« in jih nagnala spat. Niso več spraševali, siti so prav naglo zaspali. Mati pa se kruha ni dotaknila.

Šivilja Anica, ki je že dvakrat preživela predmajske dni v zaporu, je še isti večer z zvijačo obvestila na moški oddetek, da jih otroci lepo pozdravljajo. To je bilo veselo sporočilo za vse. Ivan je ob tej novici vzdignil s slamnjače svojo obstreljeno nogo, ki so mu jo v jetnišnici kar za silo obvezali. Rudar Peter Sprajc in inženir Zvonko sta mu nogo s svojima suknjičema podložila. Stisnil je zobe ob bolečino. Ko so dobili za večerjo črno kavo, so prav vsi ponudili svoj delež Ivanu. Hvaležnost jim je sijala iz oči.

*

Pet dni kasneje sem šla s sestro medicinca Ivana v jetnišnico. Sivolaso mamu so dan prej osorno odslovili z dostavkom: »Če bi svojega sina bolj vzgojili, bi Vam ne bilo treba priti sem.«

Izmučeni materi so te besede stisnile srce, vrnila se je bleda in skrušena domov. Srce ji je krvavelo za sinom.

Sprva so naju nahrulili. Nisva se dali prestrašiti, vztrajali sva. In tako sva dosegli najin namen. Dobili sva dovolilnici.

V dolgem, tesnem in temnem hodniku so odmevali koraki paznika tako, kakor bi z žebli zabijali rakev. Zunaj jetniških zidov pa je bila cvetoča topla pomlad. Sončen dan!

Po dolgem čakanju so se naposed odprla železna vrata. Po hodniku je počasi šepal blede, upadeli v obraz in tresočih rok — Ivan. Bil je zelo redkobeseden, le njegove oči so govorile. Govorica takih globokih, izmučenih oči je težka, strahotno boleča. Z druge strani hodnika je v spremstvu stražarja prišel mimo Sprajc in še dva mlada fanta kostanjevih las. Pokimala sta.

*

Vsak od njih je imel v gumbnici rdeč nagelj. Na Ivanovih prsih pa je bil poleg rdečega nageljnja kot obtožujoč krik še ovenel, krvav tulipan.

Na dovolilnici je bilo zapisano: razgovor pet minut. Te so minile kakor pet sekund. Vendar je sestra ob odmevanju korakov mimoidočih paznikov in zapornikov spretno povedala Ivanu vse to, kar je bilo važnega. Veselo se je nasmehnil in kakor bi se mu mudilo nazaj v celico, da pove tovarišem, nama je, ko je paznik prekinil pogovor, hitro stisnil roko. Tudi sestra se je hitro obrnila.

Po stopnicah sem jo nekaj vprašala, pa mi ni odgovorila. Ob izhodu nama je stražar pregledal žepe.

Sele daleč od jetnišnice je prvič spregovorila. Vzela je iz ust tesno zavito listič. Zdaj sem šele vedela, zakaj ni mogla govoriti. Na listu je bilo zapisano:

»Pozdravljeni proletarci, združite se, jutri je naš prvi maj!«

Ob robu so bile krajše in daljše črte, pike, oklepaji in dva kroga. Se isti dan sva odnesli list k Mravljakovim, materi kasnejših partizanov — Boža in heroja Dušana! Tak je bil dogovor.

Prvo vprašanje matere Ivanke je bilo: »Ali imajo vsi rdeče nageljne?« Kako in kdaj se ji je posrečilo spraviti v jetnišnico nageljne, nisva spraševali; topel, zadovoljen in srečen nasmeh ji je na najino potrdilo ožaril obraz. Potem se je zamislila in rekla: »Ubogi Ivan, tako se bojim zanj. Ob tistem času pa je trepetala tudi za oba svoja sinova.

Klic iz zapora je dvignil upornost.

Nekaj dni po tistem obisku so — po prvem maju — izpustili večino zapornikov, le rudarja Petra Sprajca, medicinca Ivana Rökca in še nekatere so odgnali v Bileče.

*

In spet je prvi maj! V zelenju in cvetju postavljamo mlaje. Delavska zastava tolikokrat opljuvana in ponižana, plapolala na visokem drogu.

Koliko trpljenja in krvi je bilo treba, da lahko svobodno plapolata! In ko sem danes z zelenega griča opazovala dviganje visokega mlaja, nisem videla tistih, ki so ga resnično dvigali.

Videla sem obraze in roke, ki jih danes ni več med nami... Zbrali so se ob zastavi, jo dvigali vedno višje in višje. Prihajali so iz nekdanih zaporov, taborišč in gozdov in zdlo se mi je, da vidim in slišim med drugimi številnimi znanci glas Petra Sprajca, Ivana Rökca, Zvonka Vrečka, pohorskega heroja dr. Mroža-Dušana in španskega borca Boža ob svoji dragi materi Ivanki Mravljakovi.

Da, danes je Ivanka med njimi... Pokopali smo jo letos v pomladnem cvetju.

Iz težkega vzdušja so me predramili veseli klici: »Mlaj stoji!« Res, mlaj stoji, na njem vihra zastava in sonce, ki jo ožarja, naj poljublja s svojimi toplimi žarki tudi naša srca.

TEKSTILNA TOVARNA

MELKA

CELJE IPAVČEVA 22 TEL. 23-90

nudi bogato izbiro tkanin za dežne plašče, popelino: gladkih in deseniranih, hlačevin in inleto ter damastov

ISKRENO ČESTITAMO VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM IN ODJEMALCEM OB 1. MAJU!

„Savinjska tovarna opeke“ Ložnica pri Žalcu

pošilja borbene pozdrave za 1. maj vsemu delovnemu ljudstvu Jugoslavije

Svojim odjemalcem nudi vse vrste zidne in strešne opeke. Izdelava solidna, cene konkurenčne

KOLEKTIV

„MESNINE“ • CELJE

ČESTITA VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU CELJA
PRAZNIK 1. MAJ

Priporočamo se, da obiščete naše delikatese v Stanetovi ulici 7 in pri Magistratu * V mesnicah Mirni, Detelji in na Mariborski cesti, na Spodnji Hudinji, pri Jelenu, na Bregu in v Zavodni pa Vam vedno nudimo vse vrste svežega mesa

Za praznik dela 1. MAJ čestita delovnemu ljudstvu

HOTEL in KAVARNA

„Savinja“

*
Priporočamo se
za obilen obisk!
*

Okrajna zadružna zveza Celje

ČESTITA K PRAZNIKU 1. MAJA

vsem delovnim ljudem, zlasti kmetijskim združnim organizacijam in njihovim članom, vsem kmetijskim proizvajalcem in svojim poslovnim sodelavcem z željo za čim večje uspehe pri napredku in izboljšanju slovenskega kmetijstva

Mestna klavnica

CELJE

čestita vsem delovnim kolektivom in delovnemu ljudstvu Jugoslavije ob delavskem prazniku 1. MAJU ter jim želi še mnogo uspehov pri graditvi naše domovine

Državno kmetijsko posestvo Žovnek - vzor socialističnega gospodarstva

Prav sedaj, ko gradimo socializem tudi na vasi, je treba pogledati, kako je z njim med kmečkim ljudstvom in v kmetijski panogi gospodarstva sploh. Tudi najmočnejši zasebni sektor v kmetijstvu je spremenil svoje staro, še na-

Traktor orje celino

pol fevdalno lice in ga zamenjal s sodobnim, socialističnim, ki se neprestano dviga in izpopolnjuje. Nekdanjih brezpravnih hlapcev in dekel ni več. Kjer so taki pomožni delavci še potrebni, delajo kot poljedelski delavci in imajo enake pravice kot industr. in ostali delavci. Mali kmetje niso več odvisni od velikih in še ti so se spremenili v srednje, ki obdelujejo svojo zemljo z domačo delovno silo. Oboji, mali in srednji so organizirani v splošnih kmetijskih zadrugah, ki nudijo svojim članom vsestransko pomoč. Obdelujejo njihovo zemljo s stroji, odkupujejo njihove pridelke, pomagajo pri elektrifikaciji, posredujejo za umetnimi gnojili in zatiranjem škodljivcev, dajejo posojila in z vsemi sredstvi uvajajo napredno gospodarstvo. Skratka: zadruga nudijo kmetom pomoč povsod, kjer jim je le-ta

potrebna in zaželena. Mar ni to socialistično?

Poleg splošnih kmetijskih zadrug in zasebnih kmetov obstajajo še velika državna kmetijstva posestva, ki so bila državna že pred osvoboditvijo ali pa jih je naša ljudska oblast prevzela iz rok tujcev in izkoriščevalcev našega ljudstva.

Tako državno kmetijsko posestvo je tudi Žovnek pri Braslovčah. Nekdanji Westnovi hlapci in dekle so danes tu gospodarji. Svoje vrste so v teku let po osvoboditvi pomnožili z novimi delavci, ki složno delajo v korist in napredek tega posestva. Vsa njegova uprava je v rokah delovnega kolektiva. Njegov delavski svet šteje 17 članov. Vodi ga kot predsednik mlad, strokovno sposoben tehnik tov. Albert Zaler. Svet obravnava in rešuje širša proizvodna vprašanja in daje posestvu dalekovidnejšo smer. Sedemčlanski upravni odbor se bavi z operativnimi načrti in rešuje gibljive probleme v zvezi z rentabilnostjo proizvodnje. Ožjo administrativno upravo izvršuje šest oseb: upravnik posestva, računovodja, materialni knjigovodja, delovodja, sadjar in skladiščnik; med njimi so trije tehniki. Delovnih moči je 45. To število se med sezonskim delom poveča za okoli 40 delavcev. Vse delo je razdeljeno po skupinah (grupah), ki vsaka skrbi za svojo kmetijsko panogo; po potrebi in po dogovoru se te med seboj prelivajo druga v drugo, kakor to narekuje nujnost opravil. Čemu vse to?

Posestvo Žovnek se je zadnja leta zelo razširilo. Pridobilo je posestva nekdanjih kmetijskih obdelovalnih zadrug, zemljo iz zemljiškega sklada in 40 ha gozdov ter meri danes okoli 300 ha.

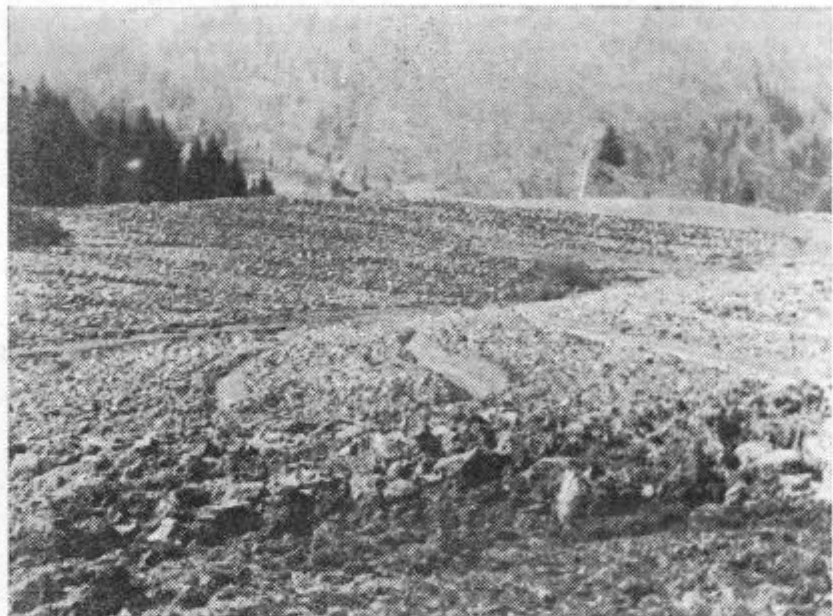
Sedanjemu upravniku tov. Francu Kovačiču se je s pomočjo delavskega sveta in vsega delovnega kolektiva posrečilo dvigniti to posestvo na zavidljivo višino. Dan za dnem postaja vzornejše in rentabilnejše. Pod upravniškim vodstvom in s pomočjo delavskega sveta ter po nasvetih Hmezada v Zalcu, Sadjarskega instituta v Mariboru in kmetijskih strokovnjakov iz okraja, so posestvo docela reorganizirali. Določili so in prilagodili zemljo za tri glavne in najrentabilnejše kmetijske panoge: hmeljarstvo, sadjarstvo in živinorejo. Ze čez nekaj let bodo dosegli letno 20

ton hmelja, 40 vagonov sadja in 1000 litrov mleka na dan.

Najzanimivejše so moderne sadne plantaže, ki jih pravkar pripravljajo in bodo obsegale 40 ha obsežen sadovnjak, največji v Sloveniji.

Z modernimi kmetijskimi žižnicami opremljen hmeljski nasad se bo razširil na 20 ha. Živinoreja se bo dvignila od 90 na 250 glav. Vse ostale panoge bodo sorazmerno povečane, v glavnem pa se bodo ravnale po potrebah tržišča. Posestvo je primerno za gojitve vseh panog.

Nekdo je vprašal, kako je to mogoče. Mogoče je le tam, kjer je vodstvo v večjih rokah in kjer se delovni kolektiv sam zavzema za napredek in ki se dobro zaveda, da je le od skupnih naporov odvisen tudi njegov življenjski standard. Delavci so preskrbljeni z udobnimi družinskimi in samskimi stanovanji, z okusno in zadovoljivo hrano in plačo. Vsi so tudi socialno zavarovani. Starši prejemaajo za otroke otroške dodatke. Upokojenci imajo prosto stanovanje, z lažjimi deli pa si lahko prislužijo še kak priboljšek.

Novo izorane površine

Izletne postojanke CELJSKE OKOLICE

Enodneveni nedeljski izlet na Mrzlico in Smohor je morda eden najlepših kratkih izletov v celjsko okolico. Z vlakom ob 7.30. uri zjutraj odpotuješ iz Celja v Zalec in tu izstopiš ter jo potem mahneš peš po lepi cesti, pa tudi po stranpoti, skozi Griže, odkoder te dobro markirana pot pelje preko livad, skozi gozdove in sadovnjake mimo večjih in manjših kmetij na Mrzlico. Za to po-

rabiš iz postaje Zalec na Mrzlico, če si količkaj dober pešec, slabe 3 ure.

Koča na Mrzlici (1119 m) s prizidano dependanso in s spomenikom padlim partizanom pred kočo, te gostoljubno sprejme pod svojo streho. Koča je dobro oskrbovana in v njo prihajajo radi zlasti planinci iz Hrastnika in Trbovelj. Kočo upravlja PD Trbovlje.

Prekrasen je bil preteklo nedeljo 11. t. m. razgled iz vrha Mrzlice pri piramidi, na vseh oddaljenejših gorah še leži sneg na debelo, večji del Savinjske doline imaš nekako pod nogami. Menda ima Mrzlica svoje ime res od mraza, kajti ni skoro dneva, da ne bi tu gori pihal hladen veter, ki pa je tudi že precej zamajal piramido in ji odlomil eno izmed štirih nosilcev, kar bo treba popraviti, da se piramida ne podre.

Časa je dovolj, da se ne vrneš po isti poti nazaj v Celje, temveč nadaljuješ svoj izlet na Smohor, kamor lahko prideš v slabih dveh urah.

Pot iz Mrzlice na Smohor te pelje večidel skozi gozdove, pot gre večkrat zmerom navkreber, pa kmalu zopet navzdol, tako da imaš za svoje noge dovolj spremembe. Hodiš precej časa po grebenu in imaš tako razgled na levo in desno stran.

Ne pozabi postati malo časa pri smrekah — trojčkih — ki stojijo tik ob poti, ena poleg druge in vse so enako visoke in debele.

To je lep prirodni pojav in redek.

Odtod naprej prideš mimo bivše lične Rakuševs lovske kočice kmalu do cerkve Smohor, ki je daleč okrog vidna in v 5 minutah stojiš pred planinskim domom na Smohorju (778 m), ki ga upravlja Planinsko društvo Laško.

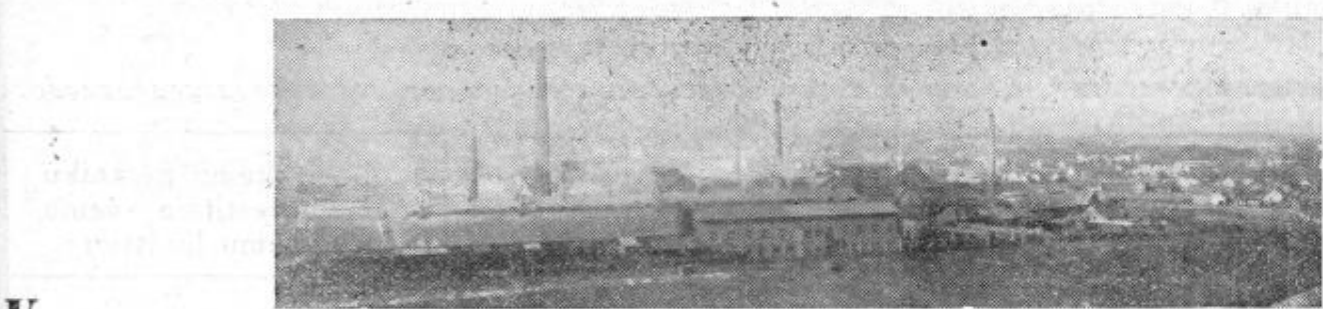
Tudi ta dom je, in to posebno v zadnjem času, dobro oskrbovan, pa tudi dobro obiskan, zlasti prihajajo radi semkaj Laščani.

Iz doma imaš slabo uro do avtobusne postaje v Tremerjih in tako si lahko ob 17.45 uri že zopet doma v Celju.

Nedeljski pomladanski izlet nudi planincu dovolj užitkov. Proti vrhu Mrzlice je teloh še ves bel in na visokih pečljih v cvetju, mlado bukovje že zeleni in najrazličnejše ptičje petje čuješ, pa si misliš, kako visoko si nad onimi, ki v tem času sedijo v zakajeni kavarni v Celju. Zato, kdor le more, v pristo naravo po veselje in zdravje!

Dr. M.

Celjska Cinkarna nenehno napreduje

Kolektiv celjske Cinkarne in kemične industrije se zaveda svojega položaja, ki ga s svojimi proizvodi zavzema na svetovnem tržišču. Tovarna je največja v industriji te vrste v Evropi in za enkrat še nima nikjer »nasprotnika«, ki bi ji lahko uspešno konkuriral. Seveda se kolektiv tudi zelo dobro zaveda, da mora nenehno izboljševati svoje podjetje, ker bi se mu v nasprotnem primeru njegova vodilna vloga kaj lahko izmuznila. Ne glede na naše zveze, na sodelovanje z ostalimi državami, je pa vendar v interesu teh držav, da bi zajele prodoren uspeh naše barvno-metalurške industrije in jo, če le mogoče, izpodrinile na svetovnem tržišču.

Nedavni službeni obisk dveh zastopnikov celjske Cinkarne v Turčiji je bil zelo uspešen. Poleg drugega sta ugotovila, da je

CELJSKA CINKARNA TRN V PETI
BELGIJSKI PROIZVODNJI

Belgija išče tržišče, čeprav le-ta ni količinsko dorasla naši proizvodnji. Belgijci so prodrli na turški trg s svojimi zelo nizkimi cenami. Njihove cene so nižje od naših, čeravno je proizvodnja zanje dražja kot za nas. To delajo namenoma, da bi naše proizvode izrinili s turškega tržišča in potem, ko bi zado-minirali, bi dvigali cene, kakor bi jim bilo ljubo. Vendar jim namera ni popolnoma uspela. Turki so spregledali njihove načrte in obdržali isto količino naših dobav ter jih celo povečali.

Druge poteze Belgijcev pa zadeva našo celjsko proizvodnjo čisto direktno. Cinkarna je odvisna od uvoza gline, ki jo dobavljajo iz Belgije, ker po resoluciji informbiroja glina iz Češkoslovaške ni več prihajala. Belgijci ne samo, da zavlačujejo dobave, temveč delajo težave tudi drugače. Zahtevajo takojšnje plačilo za pošiljke, a Cinkarna zelo

težko dobi potrebne količine belgijskih frankov, ker je blagovna izmenjava med našo državo in Belgijo zelo majhna.

GLINOKOP V GLOBOKEM PRI ZIDANEM MOSTU BO CINKARNO V POGLEDU GLINE OSAMOSVOJIL

Težave z glino so celjsko Cinkarno dovedle, da je vneto začela iskati možnosti, da bi se v pogledu gline osamosvojila in zmanjšala težave in stroške, ki nastajajo pri uvozu te surovine. Zato je Cinkarna gmotno podprla geološko raziskovalni inštitut v Ljubljani, da bi izpopolnila to vrzel. Toda inštitut ni imel doslej nobenega uspeha, zato so tovarniški strokovnjaki začeli iskati glino na svojo pest.

Imeli so srečo. Cisto blizu Celja, v Globokem pri Zidanem mostu, kopljejo v primitivno urejenem glinokopu glino,

ki bi odgovarjala potrebam Cinkarne, če bi glinokop imel naprave za pranje. Najdišče, oziroma zalogo te gline so tako ogromne, da bi se na vsak način izplačalo investirati v to podjetje potrebna sredstva. Mimogrede je treba pripomniti, da ne uvaža belgijsko glino samo celjska Cinkarna, temveč tudi mnoga druga podjetja kot Zelezarna Jesenice, Zelezarna v Zenici, Arandjelovcu itd. Glinokopu v Globokem pa je potrebno za ureditev pralnih naprav prav toliko, kolikor je Cinkarna prispevala inštitutu v Ljubljani, ki bo omenjena sredstva moral seveda vrniti.

NAPRAVE ZA ZBIranJE ŽVEPLENE KISLINE V ZAKLJUČNI IZGRADNJI

Med zgradbami Cinkarne je zrasla iz tal nova velikanska zgradba, ki na prvi pogled sliči na nekakšen silos za žito.

Poleg tega so razširili obrat za proizvodnjo umetnih gnojil, ki jih bodo izdelovali iz zajete kisline. V septembru se bo kislina stekala v te ogromne stolpe, namesto da bi, kot sedaj, uhajala skozi dimnike v zrak in škodovala Celju in bližnji celjski okolici. Dnevno bodo prestregli okoli 40 ton kisline, nedolgo potem pa še nadaljnjih 20 ton. Če je naša kmetijska proizvodnja doslej trpela zaradi uničujočih plinov, bo imela odslej dvojno korist. Plini ne bodo več ogrožali rastlin in živih bitij, poleg tega pa bodo kmetovalci dobili veliko več umetnih gnojil, ki so jim tako zelo potrebna.

Nove naprave bi morale biti dokončane že do prvega maja. Nastale pa so razne težave. Podjetje se je moralo boriti za kredite, poleg tega pa je dobava strojev iz inozemstva tudi časovno zastopala. No, do dokončne izgraditve tega objekta ni več tako daleč. Objekt bo najmodernejši te vrste v Evropi, doprinal bo velike koristi, ki bodo kmalu popravile škodo, ki je nastala v povojnih letih. Cinkarniški kolektiv je moral na račun te naprave žrtvovati marsikaj. Z denarjem, ki so ga vložili v novo napravo, bi lahko modernizirali tovarno in ustvarili boljše delovne pogoje. Vsekakor gre kolektivu pohvala za njegovo požrtvovalnost, da je spričo planskih nalog in skrbi za napredek svoje proizvodnje, imel razumevanje in našel sredstva, da bo Celje z bližnjo okolico v kratkem času rešeno ene največjih nadlog — žveplene plina.

PROIZVAJA ZA DOMAČI TRG
IN IZVOZ:

- Surovi cink v blokih
- Cinkov prah
- Fini cink v blokih
- Redestilirani cink v blokih
- Autotipijske plošče
- Offset plošče
- Cinkovo pločevino
- Cinkove protektorje
- Cinkove pralnice
- Kromov galun
- Natrijev hidrosulfid
- Natrijev silikofluorid
- Rongalit (Metalit)
- Natrijev sulfid
- Barijev sulfid
- Cinksulfat kristalni
- Litopon
- Svinčeni minij
- Svinčeno glajenko
- Modro galico
- Zeleno galico
- Superfosfat
- Cinkovo belilo
- Žvepleno kislino 60 Be

Čestita ob 1. maju, prazniku delovnega ljudstva, vsem delovnim kolektivom, družbenim organizacijam in ustanovam k njihovim delovnim zmagam in uspehom v borbi za izgradnjo socialistične Jugoslavije

Cinkarna
METALURŠKO KEMIČNA INDUSTRIJA
CELJE
Telefoni: 20-41, 20-42, 20-81, 20-82

Nekdaj mali obrat v Štorah se razvija v veliko Železarno

Zgodovina Železarne Štorah je stara že nad sto let. Leta 1851 je bila zgrajena Železarna za proizvodnjo profilnega železa in pločevine. Deset let pozneje je bila dozdana kovačnica in železolivarna, leta 1913 pa martinarna in valjarna. Proizvodnja strojne litine pa je služila primitivna livarna, katere

cevi. Zaradi omejene možnosti prodaje jekla so nekateri obrati delali izmenično.

VELIK VZPON PO OSVOBODITVI

Princip prejšnjih lastnikov s čim manjšimi stroški doseči čim večje dobičke — je bil vzrok, da smo leta 1945

trošnikom, predvsem mlinski industriji. Začeli so že tudi obnavljati in modernizirati šamotarno, ki je bila leta 1945 v prav žalostnem stanju, tako da

vprašanje je še vedno pereče. In še marsikaj bo novega. Čez nekaj let bo od stare štorske železarne kaj malo preostalo.

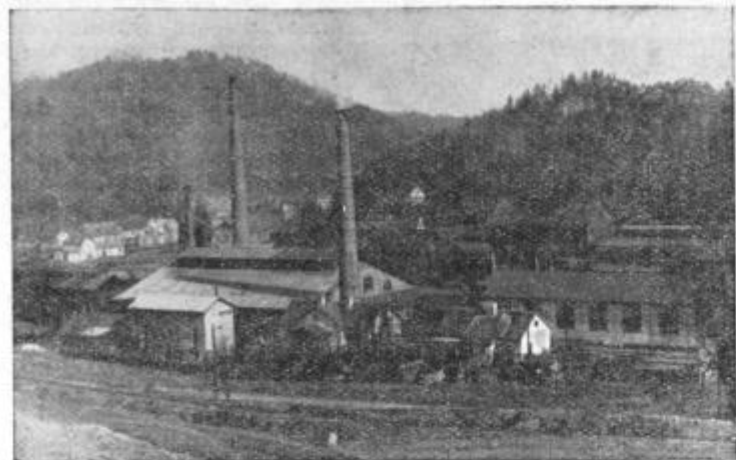
niške. Železarna v Štorah bo z njim postala skoraj zaključen kombinat železarske industrije.

V LETU 1953 JE PROIZVODNJA POVEČANA ZA 10%, DOHODEK USTVARJEN S 123%

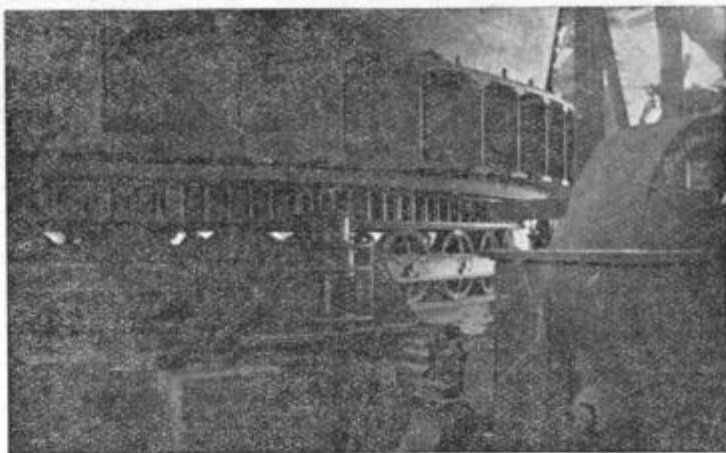
Razvoj Železarne v Štorah v socialistični Jugoslaviji nam najbolj nazorno kaže diagram v upravi podjetja. Primerjaje z letom 1940 je proizvodnja narasla za 380%, storilnost dela pa na 340% — proizvodnja bo v letu 1958 dosegla zaradi mehanizacije višek — 920%.

V Štorah gospodarski zaključni račun za leto 1953 kaže, da so v tem letu dosegli izredno lepe uspehe: dohodek so z ozirom na predvideni družbeni plan ustvarili s 123%, proizvodnjo pa ponovno dvignili za 10%. V tem letu so dosegli najvišjo storilnost dela od l. 1945. Mehanizacija, dobra organizacija dela, štednja z materialom, izboljšanje kvalitete, ažurno knjigovodstvo, pridnost in discipliniranost, vse to ima svoje učinke.

A s temi uspehi v Štorah še niso zadovoljni ker vedo, da se bo dalo še mnogo napraviti. Poleg samih moder-

Železarna pred osvoboditvijo

Montaža plavža — rtilna naprava

del je bil leta 1937 prezidan in preurejen v cevno livarno za vlivanje vodovodnih cevi. Zaposlenih je bilo komaj tretjino današnjega števila delav-

prevzeli Železarno v zelo slabem stanju. Vsakomur je bilo jasno, da je treba obrate obnoviti, razširiti in modernizirati. Pričelo se je z delom.

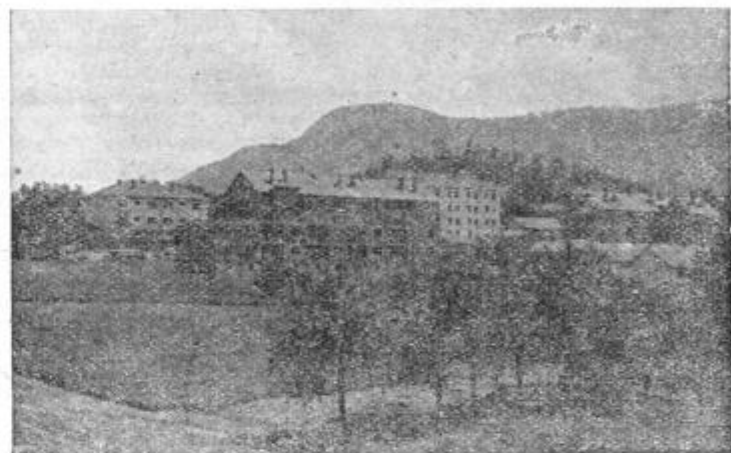
Pričelo se je z neprekinjenim obratovanjem, število delavcev se je kmalu podvojilo. Martinarna je dobila nove generatorje, mehanizacijo dovoza, žerjave. Danes je od stare livarne ostala le še nekoliko preurejena cevna livarna — moderna in velika zračna dvorana

so jo že nameravali opustiti. Temu vzporedno je porasla poraba električne energije, zaradi česar se je že leta 1947 tovarna priključila na omrežje Elektro gospodarstva Celje. Da bi promet zmogel naraščajočo produkcijo, je bilo treba zgraditi čez 3 km normalnotirne in čez 11 km ozkotirne proge. V livarni so zgradili nove moderne sanitarne naprave, na Lipi pa je zrastle novo naselje. Zgrajen je lep in prostoren Dom kulture, gasilski dom pa je v gradnji.

Vse to, kar je že napravljeno, pa še zdaleč ni vse. Med drugim dobi mar-

NAŠ PONOS — ELEKTROPLAVŽ

Slišali smo že o njem. Radovedno si ga ogledujemo. Mogočen je. Predvidoma, če bo pravočasno zasigurano

Store — novo naselje

tudi napajanje z električno energijo, bo šel že avgusta v obrat. Proizvajal bo dragoceno sivo in tudi belo surovo železo za potrebe same železarne, kakor tudi za druge industrijske potroš-

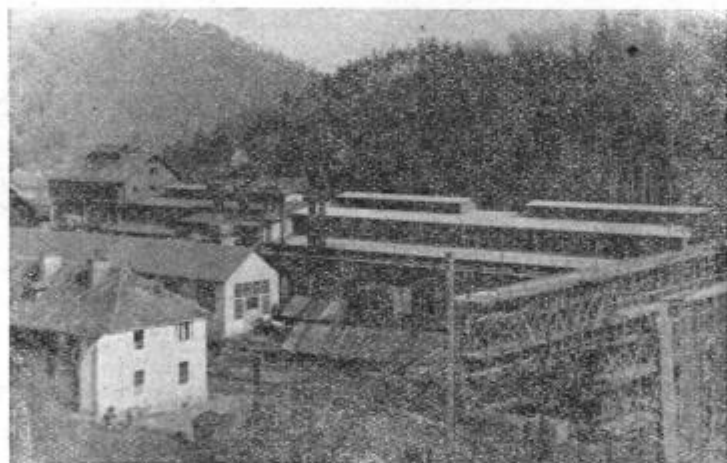
nih naprav je osnovno: volja, znanje, zavest in prizadevanje posameznika in kolektiva v celoti. A tega je v Štorah. Železarna v Štorah postaja močan činitelj v našem gospodarstvu.

Kolektiv Železarne v Štorah čestita vsem delovnim kolektivom, dobaviteljem in odjemalcem k delavskemu prazniku.

NAJ ŽIVI 1. MAJ!

Vajenci Metalurške šole pri praktičnem pouku

Pogled na livarno

je zamenjala prejšnjo staro, temno, majhno in zakajeno. Dobila je nove kupolke, plamenice, sušilne peči, livne jame. Brez kakršnekoli izkušnje so začeli l. 1950 prvič vlivati valje. Danes krije z valji že 50% potreb naše železindustrije, valje dobavljajo pa tudi drugim po-

tinarna novo SM peč, valjarna čaka na elektrifikacijo in mehanizacijo, tako da bo ta obrat skupaj z martinarno tvoril zaokroženo celoto; tudi šamotarna bo mehanizirana, pravzaprav v celoti prenovljena. Graditi bo treba nove stanovanjske zgradbe, kajti stanovanjsko

TOVARNA ZA PREDELOVANJE SADJA *Sad* CELJE

Naše brezalkoholne pijače: jabolčni sok, grozdni sok, malinovec, borovničevce itd., so najbolj osvežujoče pijače.

Sadni sokovi tovarne SAD vsebujejo več hranilnih snovi pri litru, kot jih vsebuje sadje iste vrste v kilogramu. Sadni sokovi so pijača za vsakogar. Za delavca, za športnika, zlasti pa za otroke. Vsebujejo mnogo sladkorja, to se pravi, da dajejo krepilno moč.

Tovarna SAD proizvaja tudi najrazličnejše marmelade, džeme, alkoholne pijače in tako dalje.

Ostanite še naprej naši odjemalci in pridobivajte za naše proizvode nove odjemalce, ker s tem koristite njihovemu in narodnemu zdravju.

KOLEKTIV TOVARNE SAD ČESTITA DELOVNEMU LJUDSTVU K DELAVSKEMU PRAZNIKU 1. MAJU!

OBIŠČITE RESTAVRACIJO *Vino-Koper*

POSTREŽENI BOSTE S PRVOVRSTNIMI KOPRSKIMI VINI IN Z JEDILI PRIZNANO DOBRE KUHINJE

POSEBNA SPECIALITETA SO ODLIČNI RAŽNJIČI IN ČEVAPČIČI, KI JIH SERVIRAMO VSAK DAN

VSEM GOSTOM ČESTITAMO K 1. MAJU!

Kolektiv Kinopodjetja Celje pripravlja obiskovalcem svojih kinematografov s 1. majem nov kinospored s pestrimi filmi, ki jih nabavlja od vseh podjetij za izposojevanje filmov v državi.

Tako bomo v tem letu gledali še naslednje filme:

Jugoslovanske:

Daleč je sonce, Bila sem močnejša, Hiša na obali, Dalmatinska svatba, Poslednji most, Stojan Mutikaša, Ciganka.

Ameriške:

Makao, Ivanhoe (barvni), Oženil sem čarovnico, Alica v čudežni deželi (barvni), Niagara (barvni), Točno opoldne, Na slabem glasu, Cirano de Bergerac (barvni), Zapadna obzorja (barvni), Viharni zaliv (barvni), Henried Craig, Rdeči pirat (barvni), Afriška kraljica (barvni), Prva dama Amerike, Vrn se mala Cheba, Rdeči znak hrabrosti, Charljeva tetka (barvni), Sneg na Kilimandžaru (barvni), Carobni fižol (barvni), Kapetan Kidd, Titanik, Vodnjak, V senci sovraštva, Lidiya Baillei (barvni), Klova, Pepelka (barvni), Rdeče nebo nad Motano (barvni), Zalgrajmo, Komu zvoní (barvni), Slavolok zmage in Špijon.

Angleške:

Karavana, Odveden, Crni človek, Džessi (barvni), Zlata mrzlca, Obrni ključ počasi, Ulični vogal, Vlomilec, Zgodba iz predmestja, Vzpon na Everest (barvni), Henrik V. (barvni).

Mehiške:

Vedno tvoja, La Red, Rio Escondido, Soledad in šal.

Finski:

Olimpiada.

Francoska:

Banket tihotapcev, Plačilo za strah.

Obveščamo vse roditelje in kulturnoprosvetne delavce, da bomo odslej vsako nedeljo ob 10. uri predvajali matinee za šolsko in predšolsko mladino, pionirje in cicibančke.

MNOGO VESELJA OB DOSEŽENIH USPEHIIH ZELI OB NAJVEČJEM DELAVSKEM PRAZNIKU 1. MAJU DELOVNIM LJUDEM
KOLEKTIV KINOPODJETJA CELJE

KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA

ŽITAR - Celje

čestita vsem kolektivom k delavskemu prazniku 1. MAJU in želi mnogo uspehov pri nadaljnjem delu v izgradnji socializma!

Dobavljamo vse vrste žit in mlevskih izdelkov franko razkladalna postaja pri vagonem odjemu in se priporočamo

K delavskemu prazniku 1. maju čestitaio vsemu delovnemu ljudstvu:

BRIVNICA

Pei Janezu

NA TRGU V. KONGRESA

BRIVNICA

Marko

V STANETOVI ULICI

FRIZERSKI SALON

ZORA

STANETOVA ULICA

Invalidska šivalnica

V RAZLAGOVI ULICI

Fota Pelikan

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

»BETON« Celje

kot najbolj mehanizirano gradbeno podjetje v celjskem bazenu izvršuje nizke in visoke gradnje najhitreje, zelo solidno in poceni — Priporočamo se investitorjem še za nadaljnja naročila!

Vsemu delovnemu ljudstvu širom naše domovine čestitamo k delavskemu prazniku — 1. maju v zavesti, da skupno gradimo boljšo bodočnost!

ZIVEL 1. MAJ, KLIČE VSEM DELOVNIM LJUDEM

Mlinsko podjetje • Celje

Prvovrstne mlevske izdelke nudimo vsej maloprodajni in grosistični mreži — Naši mlinski obrati v MEDLOGU, VRBJU, KONJICAH, ŠEMPETRU, ZAGORJU ob. Savi in SEVNICI so znani po svojem kvalitetnem delu v prid potrošnikov

ELEKTRO - CELJE

- DOBAVLJA POTROŠNIKOM ELEKTRIČNO ENERGIJO POD NAJUGODNEJŠIMI POGOJI
- PROJEKTIRA, GRADI IN VRŠI MONTAŽO DALJNOVODOV, KRAJEVNIH OMREŽIJ IN TRANSFORMATORSKIH POSTAJ
- IZVRŠUJE VSA V ELEKTRO STROKO SPADAJOČA INSTALACIJSKA DELA

VSEM POTROŠNIKOM, INVESTITORJEM KAKOR TUDI VSEM DELOVNIM LJUDEM ČESTITAMO K DELAVSKEMU PRAZNIKU — 1. MAJU

Kmetijska zadruga ŠENTJUR PRI CELJU

ČESTITA VSEM DELOVNEMU LJUDSTVU MESTA IN VASI K PRAZNIKU 1. MAJA

TRGOVSKI DOM V SLOVENSKIH KONJICAH

s svojimi poslovalnicami pripravlja bogato izbiro vseh vrst manufakturnega, kolonialnega in špecerijskega blaga! Cene konkurenčne — postrežba solidna!
DELOVNEMU LJUDSTVU ŽELIMO PRIJETNO PRAZNOVANJE 1. MAJA

TOVARNA USNJA

Konus

SL. KONJICE

Telegrafski naslov »KONUS« Slovenske Konjice — Telefonska številka 1
USNJARNA UMETNO USNJE JERMENARNA PIKERIJA

USNJARNA :
vegetabilno, kromno in kombinirano podplatno, zgornje ter tehnično usnje

UMETNO USNJE :
v posebnem oddelku proizvaja umetno usnje za notranjke, opetnice in podplate za hišne čevlje

JERMENARNA :
vegetabilno, kromno in kombinirano pogonsko jermenje vseh vrst, v vseh dimenzijah in specialnih izdelavah, šivalno jermenje in specialne športne vezi

PIKERIJA :
Tekstilne utenzilije vseh vrst za potrebe tekstilne industrije

PREDSTAVNIŠTVA IN TRGOVINE :
LJUBLJANA, Gosposvetska cesta 2 — BEOGRAD, Knez Mihajlova 47 — NOVI SAD, A. Rankovića 10 — PTUJ, Jadranska 15

VSEM SVOJIM SODELAVCEM, ODJEMALCEM IN DELOVNIM KOLEKTIVOM ČESTITAMO K PRAZNIKU DELA — 1. MAJU

Vsem delovnim ljudem, svojim odjemalcem in dobaviteljem čestita k največjemu delavskemu prazniku — 1. maju

Kmetijska zadruga VITANJE

Kmetijska zadruga Laško

K PRAZNIKU DELOVNEGA LJUDSTVA POŠILJAMO ČESTITKE VSEM SVOJIM ODJEMALCEM, ZADRUŽNIKOM NA VASI TER VSEM DELOVNIM LJUDEM! Nadalje se priporočamo z vsemi odseki: trgovskim, živilnorskim, lesnim, odkupnim itd. ter želimo še nadalje ostati v medsebojnih odnosih

Delovni kolektiv

Lesnaindustrijskega podjetja

V SLOVENSKIH KONJICAH

čestita vsem delovnim ljudem k prazniku delovnega ljudstva

TOVARNA OVOJNEGA PAPIRJA IN LESNA INDUSTRIJA

VŠNJA VAS PRI VOJNIKU — Telefon: VOJNIK 15

ČESTITA ZA 1. MAJ VSEM DELOVNIM LJUDEM

Izdelujemo ovojni papir, silament, rezan les in zaboje raznih dimenzij po naročilu — Se priporočamo za nakup! Cene konkurenčne — izdelava solidna!

Tovarna volnenih odev • Škofja vas

ČESTITA VSEM ODJEMALCEM IN DELOVNIM KOLEKTIVOM K PRAZNIKU DELA!

Izdelujemo vse vrste volnenih odev — Kvaliteta in postrežba prvovrstna! Cene solidne! — Odjemalcem se za nadaljnjo naklonjenost priporočamo!

TOVARNA LESNE GALANTERIJE RIMSKE TOPLICE

čestita ob prazniku 1. maja vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem

Izdelujemo najrazličnejše predmete lesne galanterije za inozemstvo in domačo potrošnjo. Sprejemamo neomejene količine naročil. Pri izdelavi upoštevamo predvsem želje naročnikov. Naši izdelki imajo svetovni sloves. Naročajte na naslov: Tovarna lesne galanterije Rimske Toplice, telefon: Rimske Toplice štev. 2

Občinski ljudski odbor

Šentjur pri Celju

z vsemi svojimi podjetji na območju občine: Tovarna poljedelskih strojev, Gostinsko podjetje, Mizarstvo, Pekarna, Mlin, Krojaštvo in Vodovod

ŽELJO OB DELOVNEM PRAZNIKU 1. MAJU OBILO USPEHA PRI GRADITVI SOCIALIZMA IN BOLJŠEGA ŽIVLJENJA!

GOSTINSKO PODJETJE RIMSKE TOPLICE

čestita vsem svojim gostom in obiskovalcem, kakor tudi ostalim delovnim ljudem k prazniku dela 1. MAJU ter Vas vabi na obisk v prvomajskih dneh in v času sezone

RUDNIK RJAVEGA PREMOGA ZABUKOVCA

čestita vsem delovnim kolektivom in delovnemu
ljudstvu k PRAZNIKU DELA - 1. MAJU!

Nudimo visokokaloričen premog po nizkih cenah!

Delovni kolektiv

TEKSTILNE TOVARNE ŠEMPETER

V SAVINJSKI DOLINI

ČESTITA OB 1. MAJU, PRAZNIKU DELOVNIH
LJUDI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM

Izdelujemo vse vrste belih tkanin, posteljno
platno, kreton, šifone itd. * Postrežba solidna
Cene konkurenčne! * Trudimo se, da ustrezemo
svojim odjemalcem v kvaliteti in ceni naših
izdelkov

Naj živi mednarodni praznik dela - 1. maj

»HMEZAD« ŽALEC

ZADRUŽNO TRGOVSKO PODJETJE ZA IZVOZ HMELJA

izvaža hmelj na vsa svetovna tržišča in zalaga domače pivovarne. Ima
lastno skladišče z modernimi napravami za prepariranje in pakiranje.
Prvi pogoj za dobro pivo — slovenski, šlajerski hmelj iz Savinjske doline.

Občinski ljudski odbor PETROVČE

s svojimi podjetji:

KOLARSTVO
KLAVNICA IN MESARIJA
PEKARNA
ČEVLJARNA

čestita vsemu delovnemu ljudstvu naše
domovine k prazniku dela — 1. MAJU

Tekstilna tovarna „JUTEKS“ ŽALEC

proizvaja in nudi vse vrste embalažnih ko-
nopnih tkanin, impregnirane bombažne tka-
nine za šotore, vetrne jopiče, dežne plašče in
ponjave, razne vrste bombažnih tehničnih
tkanin itd. * Konfekcionira: vreče, slamarice,
zglavnike in ponjave

Čestita delovnemu ljudstvu k prazniku dela
1. MAJU

DELOVNI KOLEKTIV

KERAMIČNE INDUSTRIJE LIBOJE

čestita vsemu delovnemu ljudstvu
v Titovi Jugoslaviji k delavskemu
prazniku — 1. maju

Izdelujemo gospodarsko, dekorativno in
sanitarno keramiko * Cene solidne *
Kupci, zahtevajte le naše kvalitetne izdelke

INVALIDSKO PODJETJE

Mizarstvo — Vrbopletarstvo POLZELA

pošilja borbene pozdrave k delavskemu
prazniku — 1. maju vsem delovnim ljudem
socialistične Jugoslavije

Ob tej priliki vam priporočamo tudi naše
kvalitetne izdelke: vse vrste stavbnega
in sobnega pohištva ter pletarske izdelke

Kmetijsko posestvo Arja vas pri Petrovčah

čestita vsem delovnim ljudem k 1. maju

TRGOVSKO PODJETJE

Savinjski magazin • Žalec

s svojimi poslovalnicami v Savinjski dolini
nudi po najnižjih cenah vse vrste manufak-
turnega, galanterijskega in špecerijskega
blaga. * O bi š č i t e n a s !

NAŠIM CENJ. ODJEMALCEM, DELOVNIM
TOVARIŠEM IN VSEMU DELOVNEMU
LJUDSTVU ČESTITAMO K PRAZNIKU
DELA — 1. MAJU

SOCIALISTIČNE POZDRAVE
K 1. MAJU POŠILJA DEL. KOLEKTIV

MIZARSTVO ŠEMPETER

v Savinjski dolini

Izdelujemo stavbno in sobno pohištvo
po naročilu * Kvaliteta solidna *
Cene primerne

K PRAZNIKU DELA ČESTITAMO VSEM
DELOVNIM KOLEKTIVOM TER SVOJIM
CENJENIM ODJEMALCEM

DELOVNI KOLEKTIV

Splošno mehaničarstvo VELENJE

Mestno podjetje, Velenje MESARIJA

ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM K
MEDNARODNEMU PRAZNIKU DELA Z
ŽELJO, DA BI DOSEGLI ŠE MNOGO
USPEHOV IN DELOVNIH ZMAG V BORBI
ZA LEPŠO BODOČNOST DELOVNEGA
LJUDSTVA

UPRAVNI ODBOR TRGOVINSKE ZBORNICE ZA OKRAJ CELJE

čestita vsem svojim članom, delovnim kolektivom in vsemu delovnemu ljudstvu k
PRAZNIKU DELA - 1. MAJU

Vsem delovnim ljudem in kolektivom
k PRAZNIKU DELA
rudarski srečno!

RUDARJI VELENJSKEGA RUDNIKA

Trgovsko podjetje OZZ

VINO CELJE

s svojimi poslovalnicami v Slovenj Gradcu, Mestinju, Slov. Konjicah ter z lastno žganjekuho

ČESTITA VSEM SVOJIM ODJEMALCEM, DOBAVITELJEM IN VSEM DELOVNEMU LJUDSTVU K PRAZNIKU 1. MAJA

Nudimo vam vse vrste alkoholnih pijač, prvovrstna bizeljska in štajerska vina iz Slovenskih goric ter domačo pristno slivovko iz lastne žganjarne. Na zalogi imamo tudi mariborsko pivo v sodčkih in steklenicah, brezalkoholne pijače, Rogaško in Radensko slatino. Blago dostavljamo strankam na dom. — Cene solidne, postrežba točna. — Priporočamo se za nakup!

Hotel „Evropa“

z restavracijo, kavarno in lepim senčnim vrtom čestita vsem svojim gostom k prazniku dela — 1. maju!

Hotel »Evropa« vam nudi pristna ljutomerska in bizeljska vina ter prvovrstno hrano po zmernih cenah.

Obiščite nas v prvomajskih dneh!

Kovinsko podjetje Žalec

čestita k prazniku 1. maja vsem delovnim kolektivom Jugoslavije!

IZDELUJEMO: centrifugalke, nov sistem gnojničnih črpalk, trosilce za umetna gnojila, male in velike sadne mline, črpalke na ročni in motorni pogon, luščilnice za koruzo, mline za grozdje, slamoreznice, vodne zasune.

Trgovsko podjetje „Jadran“ Celje

s poslovalnico Mavrica

ČESTITA OB PRAZNIKU DELA VSEM SVOJIM ODJEMALCEM IN DOBAVITELJEM

Nudimo vse vrste barv, lakov in ostalih kemičnih proizvodov po najnižjih konkurenčnih cenah. — Postrežba solidna in točna.

Obiščite nas!

MESTNO PODJETJE VELENJE SLAŠČICARNA — BIFE

Č vsem delovnim ljudem
E k prazniku dela
S ter jim želi
T mnogo uspehov
I pri nadaljnji
T graditvi
A socializma

INDUSTRIJA VOLNENIH IZDELKOV

Volna-Laško

PRIPOROČA CENJENIM ODJEMALCEM SVOJE KVALITETNE IZDELKE: BLAGO ZA PLAŠČE, MOŠKE IN ŽENSKE OBLEKE, BLUZE, ODEJE ITD. * SE PRIPOROČAMO ZA NAKUP!

ŽIVEL PRVI MAJ — PRAZNIK DELOVNEGA LJUDSTVA!

DELOVNI KOLEKTIV PODJETJA

»GRADITELJ«

Splošno gradbeno podjetje Celje

ČESTITA VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM IN OSTALEMU LJUDSTVU K DELAVSKEMU PRAZNIKU 1. MAJU

Izvršujemo vse nizke in visoke gradnje
Naročila izvršujemo solidno, kvalitetno in po zmernih cenah

UPRAVNI ODBOR GOSTINSKE ZBORNICE ZA OKRAJ CELJE

čestita vsem svojim članom, delovnim kolektivom in vsem delovnim ljudem k njihovim delovnim zmagam in uspehom **ob prazniku dela - 1. maju**

Delovni ljudje, obiščite v prvomajskih dneh naša priznana letovišča: Dobrno, Rogaško Slatino, Rimske Toplice, Laško, Vransko, Slov. Konjice

Delovni kolektiv

Žična • tovarna žičnih izdelkov

CELJE - Ipavčeva ulica 20

ČESTITA VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM, ZLASTI SVOJIM
ODJEMALCEM K DELAVSKEMU PRAZNIKU 1. MAJUIzdelujemo ŽIČNO PLETIVO za ograje, drevesnice, za ograjevanje gozdnih
kompleksov, sadovnjakov itd., ŽIČNO TKANINO za vse vrste sit, ŽIČNO
TKANINO za armiranje betona, MREŽE za sejanje peska in gramoza, KO-
VINSKO POHIŠTVO PO NAROČILU, ŽIČNE TRANSPORTNE TRAKOVE itd.**Se priporočamo!****Polzela**
NOGAVICE

PROIZVAJAMO IN NUDIMO NAŠIM CENJENIM ODJEMALCEM:

*Moške dokolenke in kratke nogavice vseh vrst.
Ženske bombažne dolge, kratke z gumico in dokolenke.
Ženske svilene od navadnih do najfinejših.
Otroške dolge, kratke in dokolenke.*Osvojili smo proizvodnjo in nudimo trgovski mreži naše najnovejše
proizvode, ki so enakovredni inozemskim:*Nylon in Perlon ženske nogavice v štirih različnih
modnih barvah in nijansah.*K 1. MAJU, PRAZNIKU DELOVNEGA LJUDSTVA ČESTITA ŽELEČ
NADALJNJIH ZMAG V GRADITVI SOCIALIZMA

DELOVNI KOLEKTIV

TOVARNE NOGAVIC - POLZELA**ELEKTRO
RADIO
CELJE**nudi vsem potrošnikom električne energije, vsem investitorjem novo-
gradenj in vsem lastnikom radioaparatorov vse vrste električnega in radio
materiala, radioaparate, svetilke, stikala, radiožarnice, elektromotorje
itd. po najnižjih možnih cenah. Bogata izbira in solidna postrežba vas
bo zadovoljila. VSEM POTROŠNIKOM PA ISTOČASNO ČESTITAMO
K DELAVSKEMU PRAZNIKU 1. MAJU**Tovarna tehtnic - Celje**

IZDELUJE:

VAGONSKE TEHTNICE
VAGONETSKE TEHTNICE
MOSTNE TEHTNICE
SKLADIŠČNE TEHTNICE
DECIMALNE TEHTNICE
KUHNJSKE TEHTNICEMariborska cesta 1
Telefon štev. 21-41Izdelujemo »Silos-tehtnice«, na kate-
re opozarjamo vsa mlinska podjetja in
perforiramo vse vrste pločevine. Naši
izdelki so priznani po vsej državi.VSEM NAŠIM ODJEMALCEM IN NAROČNIKOM, KAKOR TUDI VSEM
DELOVNIM LJUDEM ČESTITAMO K 1. MAJU IN JIM ŽELIMO ČIM VEČ
DELOVNIH USPEHOV

Delovni kolektiv

**Zdravilišča
DOBRNA
pri Celju**POŠILJA BORBENE ČESTITKE K NAJVEČJEMU
DELAVSKEMU PRAZNIKU**1. MAJU**TER OB TEJ PRILIKI ŽELI VSEM SVOJIM CENJ.
GOSTOM MNOGO USPEHOV PRI GRADITVI SO-
CIALIZMA IN BOLJŠEGA ŽIVLJENJAV tem najlepšem zdraviliškem kraju naše domovine, med smrekovimi gozdovi,
boste našli zdravje, počitek in razvedrilo; nabrali si boste novih moči za
uspešno delo v službi * Zdravilišče premore 560 postelj, kino, športne pro-
store, dietno kuhinjo itd. * V lepi okolici lahko obiščete krasne izletniške
točke * V času sezone bodo zabavne in športne možnosti za goste na vrhuncu.
Izkoristite prosti čas prvomajskih dni in nas obiščite * Presenetili vas bomo
z dobro pripravljenim zabavnim programom in plesom!

Trgovsko podjetje

**Okrajne zadružne zveze
v Celju**Odkupuje kmetijske proizvode — posreduje kmetovalcem
vse vrste kmetijskih potrebščin — izvažajo kmetijske pri-
delke — uvažajo preko »Agrotehnike« kmetijske stroje in
naprave. — Skladišča trgovskega podjetja so v Mestinju,
Šempetru in Celju**Vsem našim odjemalcem čestitamo k 1. maju!****MLADINSKA KNJIGA****KNJIGARNA
IN PAPIRNICA
CELJE - STANETOVA 3
TELEFONSKA ŠTEV. 21-93**

NA DROBNO — NA DEBELO

Šolske knjige * Vse šolske potrebščine * Tiskovine
Pisarniške potrebščine * Velika izbira antikva-
ričnih knjig * Odkupujemo antikvarične knjigeDELOVNI KOLEKTIV ČESTITA K DELAVSKEMU PRAZNIKU
1. MAJU VSEM SVOJIM ODJEMALCEM, POSLOVNIM TOVA-
RISEM IN DELOVNEMU LJUDSTVU TER ŽELI SE VEČJIH
USPEHOV PRI IZGRADNJI SOCIALIZMA**Avtobusni
promet - Celje**vzdržuje promet na rednih progah in
opravlja prevoze skupin po naročilu.
Vožnja z našimi vozili je hitra, varna
in poceni!VSEM DELOVNIM LJUDEM
OB 1. MAJU DELAVSKI POZDRAVI!